

داره ناری سه رگرده که

دارهه ناری سه رگرده که

نووسینی

یه شار که مال

وه رگیرانی

خالد فاتیحی

دهزگای تووژینهوه و بلاوکردنهوهی موکریانی

وهزارهتی رۆشنیبری و لاوان بهرپۆههرایهتی
گشتی رۆژنامه نووسی و چاپ و بلاوکردنهوه
بهرپۆههرایهتی بلاوکردنهوهی ههولێر

دهزگای تووژینهوه و بلاوکردنهوهی موکریانی

● دارههتاری سههرگردهکه

● نووسینی: یهشار کهمال

● وههگێپانی له فارسییهوه: خالید فاتیحی

● نهخشهسازی ناوهوه: گۆزان جهمال رواندزی

● بههرگ: جیگر عهبدوڵجهبار

● نرخ: ٢٥٠٠ دینار

● چاپی یهکهه ٢٠١١

● تیراژ: ١٠٠٠ دانه

● چاپخانه: وهزارهتی رۆشهنبیری و لاوان

● له بهرپۆههرایهتی گشتی کتێبخانهکان ژمارهی سپاردنی (٢٧٢٨) ی سالی (٢٠١١) پێندراوه.

زنجیره ی کتیب (٦١٩)

نمو کتیبه و کتیبه کانی وهزارهتی

رۆشنیبری له سههر نمو مالپههه بهوژینهوه

www.Kurdchap.com

مالپههه: www.mukiryani.com

نیمهیل: info@mukiryani.com

بەرايى:

دارھەنارى سەرگەردەكە، دوا كورته رۆمانە، كە پېش ھاتنم بۆ ئەستەمبول لە (قەدىرلى) نووسىيىوم و لىم ون ببو، لە قەدىرلى لەناو باولى داىكمدا دىتبويانەو. سالى ۱۹۶۶ ئامۇزايەكم لەگەل خۆى بۆى ھىنامەو. مېژووى تەواو كوردنى رۆمانەكم يادداشت كوردبو، چوارشەممە ۱۹۵۱/۱/۳۱ پىنج لاپەرەى كۆتايىيەكەى لىكرا بو، دووبارە پىنج لاپەرەكم نووسىيەو، تەقريبەن بى ئەوئى ھىچ ئالوگۇرلىكى بەسەردايىنم چاپى دەكم. ئەگەر ئەمۇر وىستىبام، دارھەنارەكە بنووسم بەجۆرىكى تر دەمنووسى. بەلام بە تەر و پاراوى و ناسكىيەكەى نەدەگەيشتىم.

لە سالانى ۱۹۴۹-۱۹۵۰ تراكتۇر گەيشتە چوكوراوا، ئەو جوتيارانەى لە كىلگەى ئاغاكندا كاريان دەكرد و نيوي بەر بوومەكەيان دەست دەكەوت، لەسەركار دەركران و بۆ ئەو كرىكارانەش كە لە كۆپستانەكانرا دەھاتن ھىچ كاريك نەما بوو و نەشيان دەتوانى خۇيان لەبەر ئەو لەرزوتاو نۆبەتتە رابگرن و دەمردن.

من لە دار ھەنارى سەرگەردەكەدا ھەولم داوہ پەيوەندىي نيوان ھېرشى تراكتۇر و بىكارى لەرادەبەدەر نىشان بەدم. يەككە لە باشتىن بەرھەمەكانى من، كە پەيوەندىي نيوان مرؤف و سروشتىم تىدا وئە كىشايى، ئەم رۆمانەيە.

يەشار كەمال

ژنه كەي (حه مه د) له ناوه راستي ده شته كاكى به كاكيبه كەدا، رەق پامابوو. داهاته وه و زه وييه كەي هه لكۆلئى. پاش ماوه يه كى زۆر چەند دانه تۆويكى ديتنه وه. دهنكه كانى به قامكان پيگكوشين و پاشان به ددانى تاقي كردنه وه و له گيرفانى هاويشتن.

له به رخۆيه وه گوتى: (وهى! قورم وه سه رى بوو، هه موو رزيون، وهى مالمان خرابوو.)
دوباره زه وييه كەي هه لكۆلئيه وه، چەند دهنكيكى ديكه شى دۆزيبه وه، دوباره به ددان تاقي كردنه وه، پاشان به رقه وه تفى كرد و گوتى: په كو، چەندەم كويرة وه رى پيوه ديت.
له كيگه كەدا بچوكترين سه وزايى نه ده بينرا، سه رتاسه رى ئەو زه وييه خاكىكى خۆله ميشى بوو، هيج شتيكى زيندوى تيدا به دى نه ده كرا.

گوتى: (ده مرين. ئەو سال ده مرين... وهى چ به لايه كمان به سه رهات.)
پاشان دانىشت و دۆش داما. ته ماشاى ده شته كاكى به كاكيبه كەي كرد. سه رى له گيره وه ده هات. جارجار ده يگوت:

(وهى وهى چ كويرة وه ريه كمان پيوه ديت...)
تا لاي ئيوارى له و جيگايه ي لى دانىشتبوو، نه بزوت. حاله تيكي سه يرى هه بوو، ده تگوت له گيانه لا دايه. پاشان هاته وه سه رخۆ وه پيكه وت. سي به ر شوپ ببونه وه كه گه يشته وه مالى. به نيوچاوان گرژيى و توو په ييه وه له په نا ئاگردانه كه دانىشت.
حه مه د گوتى:

- كچى ئيمه به يانى ده روين. هه ر كه گه يشتمه چو كوراوا، به پوستاندا پاره ت بۆ ده نيرمه وه.
ئه تۆ دواى ده رۆژان بچۆ لاي جه مال ئه فەندى دوو كاندار، پاره كه له پيگاي ئەو ده نيرمه وه.
ژنه ولا مى نه دايه وه. حه مه د گوتى:

- چ بووه كچى؟
ژنه له ناكاو هه موو قه هر و توو په يى خۆى به سه ر ئه ودا رشت و گوتى:
- برۆ، برۆ چو كوراوا. ته واوى تۆوه كان رزيون. باشه له و ده رۆژه دا چى بخوين؟ خو يش ته واويوه. له ئاردى هه ر گه رپ، خو يش ته واويوو. له و ده رۆژەدا چى بخوين؟ ته واوى تۆوه كان رزيون...

لە ناوەرپاستی ژوورە کەدا دوو کاریلە یارییان دەکرد. چوار منداڵ بە کراسە شپەکانیانەو،
لە گۆشەییەك وەستابوون. تەنیا منداڵە بچوو کەیان کە کراسە کە ی لە بەریەك هەڵوێشبوو،
لەشی خستبوو دەروەو چلەمە شوپەرەو بوو کە ی هەڵدەلووشی.

حەمە دگوتی:

- ئافرەت بزنە کووری دەفرۆشین. تەنە کە گەمییکی پی دەکپین، بەباقی پارە کەش خویی پی

دەکپین.

ژنە گوتی:

- بیفرۆشە، ئەو تاقە بزنەش بفرۆشە، ئەو نەندە دۆیە شمان بپرە.

حەمە د:

- کاتێک لە چوکوراوا گەرامەو، لە جیاتیان دوو بزنان دەکپم. چوارانت بۆ دەکپم.

ژنە گوتی:

- بیفرۆشە، بیفرۆشە با لە کەول و پیستیش بین!

حەمە د تورپە بوو گوتی:

- دەیفروشم، زۆر باشیش دەیفروشم.

ژنە:

- بیفرۆشە، بیفرۆشە بامرین.

بۆ سبەینی حەمە د بزنە کە ی بە (دۆران ئەفەندی) فرۆشت، کە خەلکی گوندیکی دیکە بوو.

دەتگوت لەو مالا دا کە سیك مردوو. ژنە بۆ بزنە کووری زوور زوور دەگریا. حەمە د

نەپۆیشتەو مالتی. نەیدەتوانی تەماشای ژنە کە ی بکات. هەر بۆیە لە دەری دەهات و دەچوو.

شەنەبایەك کەشپلی بزنە کە ی بۆ بن دیواری رادەدا. لە دوو رپا سەر و کەللە ی حەمە د ی

دە رکەوت، دوا یی (هۆسۆك) یش هات. لە قونەبانی خانوویەك دانیشتن و کەوتنە باسی چوکوراوا.

قەرار بوو تاریک و ڕوونی بە یانی وەپێکەون.

هۆسۆك گوتی:

- درۆ دەکەن؟ چما دەکری لەو چوکوراوا گەورە یە. . . !

حەمە د بە توورە ییەو گوتی:

- درۆيه درۆ. له چوكوراوا كار دهست نه كهوى؟ ههميشه به دواى پياواندا ده گه پين.
درۆيه. . . ههر ئه وهنده به سه لاقت بگاته چوكوراوا. . . ئيستا له چوكوراوا له بهر كرپكاران
ده پارينه وه.

پاش كه ميك (وسو) ش پيدا بوو. ههردووك پينكه وه گوتيان:
- ئه وه هات.

- ئى كورپينه. . . بيستم كه. . . بيستم كه ده چنه چوكوراوا، بيستم كه. . .
هۆسۆك گوتى:

- به ته ماين بچين. ئه من و حه مه د و ئاشق عه ليشمان له گه له.
وسو گوتى:

- كور به باب له كه له لى داو. ئيوه ده تانه وى به پير مه رگه وه بچن. به پير نه خۆشى و نۆبه تى.
ئه قلتان بۆ كوئى چوو؟ چوكوراوا گالته نيه. له من بپرسن تا پيتان بللم چوكوراوا يانى چى؟
ده ردويه لائى چوكوراوا له من بپرسن. من چوكوراواى ده ناسم شيتينه. له برسان بمرن، به لالم
مه چوونه چوكوراوا. شيتينه! حه يف نيه بۆ گه نچيتان حه مه د تۆ چوار مندا لى وهك ده سته گولت
هه ن، وه ره و ده ست له و كار هه لگره. هه رچى لي ره بپوا جارپكى ديكه نا گه رپته وه. ئه گه ر
بشگه رپته وه وه كو من به نه خۆشيبه وه ده گه رپته وه.

حه مه د گوتى:

- هه يچ چاره يه كمان نيه.

هۆسۆك گوتى:

- ئيمه هه موو ئه وانه ده زانين براله. به لالم هه يچ چاره يه كى ديكه مان نيه.

وسو گوتى:

- ته نيا ئه وانه ي چوكوراوايان ديتوه ده زانن. من شاهه زاي چوكوراوام. . . له وى ئاگر
ده بارى. پپ له كرم و گه رمايه، هه ر ته پۆيه كى گورگپكى خوين خۆره. . . وه كو هه ور دين.
يهك دلۆپه خوين له له شى بنيا ده مدا نا هيلن. چوكوراوا ته ندووره. . . ته ندوور. . . وه رن ده ست
هه لگرن. حال و ژيانى من ببين. . . له پيش چاوتام. وه رن و مه رۆن. ئاوه كى كرماوييه.
شلوى وه كو خوين. . . مه رۆن براده رينه، ئه من برايانه پيتان ده ليم، باوكانه ئاموژگاريتان
ده كه م. حال و پۆژگارى من ببين. . . وه مينن و له برسان بمرن، به لالم مه رۆن. . . ته نانه ت
ئه گه ر له برسانيش مردن. . .

لەوێ کار ھەبە، پارە ھەبە، سەری مار و میرووی لیپە، ئەوێ بتانەوێ لیپەتی. بەلام
مردنیشی لیپە. پەریشانی و نۆبەتیشی لیپە. حالی من ببینن. چوکوراوا تەندوورە، تەندوور،
. . وەرەن و مەرۆن.

ھۆسۆک:

- ھێچ چارەبە کمان نییە، دەبێ برۆین. ئی مردین، مردین.

ھەمەد:

- دەبرۆین.

ھۆسۆک:

- مردن لە نەبوونیی باشترە. نۆبەتی لە نەبوونیی باشترە. ھەتا سیلش لە نەبوونیی
باشترە.

ھەمەد گوتی:

- دەبرۆین.

وسووکوتی:

- حال و ژبانی من ببینن. ئەمن نایەم، ئەگەر جاریکی تر بچمەوێ ئەو، بە زیندوویی
ناگەرێمەوێ. خودا بە نسییمان ئەکا، ئیدی ناچم، خەلفی داران دەخۆم. توێکی داران دەخۆم،
بەلام ناچم.

ھەمەد گوتی:

- ئیئە دەچین.

ھۆسۆک گوتی:

- مردن لە نەبوونیی باشترە. ئیئە دەچین.

وسووکوتی:

- حال و پۆژگاری من ببینن.

بەدەستی راستی لێکدا لێکدا ورگی نیشان دەدان. ورگی وەک ورگی ئافرەتی دووگیان
وابوو. ملی وەک داوێ دەزوو باریک بوو، لیوێ گەرەکانی داچۆرا بوون. لەبێ خوینیان پەنگی بە
روانەوێ نەما بوو. جلکەکانی شروپینە کراو بوون. لاقە پیخواسەکانی قەلشیکی گەرەیان تی
ببوو. وەک لاستیکی ئۆتۆمبیل.

ھۆسۆک:

- مردن هه يه و گه رانه وه نيبه.

وسوو:

- ئەمن برايانە پیتان دەلیم، هەر تەپۆیه کی... .

هۆسۆک:

- توخوا لیۆه پرە، وسوو.

وسوو ئیتەر زاری هەلنە پچری.

لیفە تیکه وه پيچراوه کانیان به کۆلدا دا بوو، داسە کانیان دەشتیۆه کردبوو و چاوه پروانی
حه مه دیان ده کرد. حه مه د له گه ل ژنه که ی خه ریکی قسه کردن بوو. سه ره نجام گوئی:

- به خوا م سپاردی.

- وه پیکه وت.

ژنه له پشته وه را گوئی:

- تۆوه کان هه موویان رزیون.

دنیا خه ریک بوو پروونا ک ده بوو، وه دره نگ که وتبوون. وه پیکه وتن. تا ته وکاته ی گله سپیی
سه ربانه نزمه کانی ئاواپیان لیڤا ون بوو، ناوه ناوه ئاوپیان ده دایه وه. به ری که وتن و
دوور که وتنه وه. وا ده رۆیشتن که خاکی ژیر پییان ده بوو به ته پوتۆز. له داوه گوئیان له
ده نگیک بوو، راوه ستان. وسوو به غاردان و هه ناسه سواری خو ی گه یاندنی. گوئیان:

- ئیشاللا خیره، وسوو.

وسوو گوئی:

- خیره.

له سه ر زه وی دانیشتن، سینگی وه کوو کوره ی ئاسنگه ران ده هه ندمی، گوئی:

- که میک راوه ستن. با که میک به سیمه وه. له گوندی را تاثیر غارم داوه.

به سه ر سه ری وسوو وه راوه ستان. پاش ته وه ی هاته وه سه رخۆ هه ستایه سه ری و به
هه ناسه پرکیۆه گوئی:

- دانیشتم بیرم کرده وه و پاشان دواتان که وتم. کورد گوته نی: (مردن جاریکه و شیوه
جاریک!).. مردن.. بابرۆین.

له ئاسمان بچو وکترین په له هه ور دیار نه بوو. خو ئی ژیر پییان خو له میشی ده نواند.
به ته نیشتن کینگه یه کدا تیپه رین، داها تنه وه و زه وییه که یان هه لکۆلی و گوئیان:

- بەكەلك نايە. نابىتى...

- تازە ئەگەر بشبىتى، بەچى دەچى؟ ھەتا ئەو بىستە گىايەى ھەلىدە كەنى، نە پەنجەت پىۋە دەمىنن نە نىنۆك. سەدرەنجام ئەگەر دوو مىشتت دەست كەۋى، بەكەلكى چى دى؟
ھۆسۆك:

- يىم خۆشە ھەر نەبىتى.

ئاشق غەلى گوتى:

- ئەگەر بووبايە زۆرباش دەبوو، بەھەرھال لە ھىچ ھەر باشتىر بوو.
وسوگوتى:

- يارەبى چوكوراۋا كاول بى.

ھەموو پىكەنن.

گەيشتنە (ئاق پىنار-كانىيە سىپى) دانىشتن و ھەسانەۋە. دەست و چاۋيان شردو ئاۋيان خواردەۋە. پاش كەمىك ھەمە چكۆل، شۋانى كەكلىك ئۆغلۇۋيان دىت، ھاتە بەر دەمىيان و لەبەرامبەريان راۋەستا.
ھۆسۆك گوتى:

- ھا ھەمەد تۆ لىرە چ دەكەى؟

ھەمە چكۆل گوتى:

- دەمەۋى بچمە چوكوراۋا، بىستەم كە بىپارە ئىۋەش بچن. دوو رۆژە لىرە چاۋەرۋانتانم. من ئىدى دەمەۋى برۆم، ئىستا با ئاغا بگەرى و شۋانىكى ۋەك من پەيدابكا. سەرى خۆم ھەلدەگرم و دەرپۆم.

ھەمە كورپىك بوو، درىژو رەقەلە، بەلام دەست و پىي بەشىۋەيەكى باۋەر پىنەكراۋ گەۋرەبوون.

ئاشق غەلى گوتى:

- ھەمەد كارپىكى باشت كرد، لەۋەتەى بەبىرم دى تۆ لەمالى كەكلىك ئۆغلۇۋى.

ھۆسۆك گوتى:

- ھىچ ھەق وكرىيەكىش. وانىيە؟

ھەمە چكۆل گوتى:

- ئىدى ماندوۋوبوم. لەژيان بىزاربوم.

ھۆسۆك:

- ھەموو پۆژيىش داركارى...

ئاشق ەھلى:

- گيانى خۆت نەجات دا...

ھەمە چكۆل:

- لەچوكوراوا ھەقى خۆم دەدەنى؟

ئاشق ەھلى:

- چوكوراواش ئى كەكلىك ئۇغلوويە.

ھۆسۆك گوتى:

- ئىستى بابزانى.

ھەمە چكۆل:

- كرئىيەكەم...

ھەمەدى دىكە گوتى:

- مەترسى.

ھەمە چكۆل گوتى:

- جووتەگايەكى شاخ دريژ دەكرم.

وسو گوتى:

- يارەبى چوكوراوا ويىران بى.

ئاشق ەھلى:

- باشە، بگەرئو!

- خودا سەبەبكارى كويىركا.

ھەمەدى گەورە، واتا ھەمەدەكەى دىكە گوتى:

- من ئاغازنىيىك ھەيە، ھەموو چوكوراوا دىنى. ەرزى بەخزمەت و بكەم، ئاغازنەكەم

ھەموو چوكوراوا دىنى. نازانن ئاغازن چەندە منى خۆشدەويىت... يەكسەر دەچىنە سەر

كىلگەى ئەوان. خۆتان دەبينن كە ئاغازنم لە سەرانسەرى چوكوراوا دا ويىنەى نىيە. تا پايز

لەوى كار دەكەين.

رؤيشتن. شەويك لە (چاموورلوو) نووستن. كاتىك لەوى رؤيشتن گوتيان:

- ئەو گوندەي چاموورلۇويە لە دنيادا تاکە، بۆ غەربان هاوتای نیه... .

له دهشته که تیپه‌رین و له‌گردد که سهرکه‌وتن و شۆرپوونه‌وه. له‌سه‌رکانییەك دانیشن، که پێبوو له ورده به‌ردی سپی، نان و په‌نزیان خوارد. بۆنی پنگ مه‌ستی کردن. له‌سه‌ر گیای فه‌یتهران درێژبوون. بۆحه‌سانه‌وه سیگارێکیان پێچایه‌وه. له‌(مازقاچ) تیپه‌رین. له‌مازقاچ گوڵه زه‌رده هه‌موو شوێنیکی پێکردبوو. لیڤه‌وار وژه وژی ده‌هات. له‌(چیچه‌ك داغی) په‌شمالی هه‌وارچانیان چاوپێکه‌وت، دووکه‌لیان له‌سه‌ر هه‌لده‌ستا. کیژه‌کان به‌ به‌ره‌هه‌لێنه‌ی سووره‌وه، مه‌شکه‌یان ده‌ژهنده. له‌(سێرین قاچ) توشی کوردیکی سه‌ر رووت و پێخواس بوون. که‌ریکی وه‌پێش خۆیدا بوو، ژن و پێنج منداڵه‌کانیشی له‌دواوه ده‌رۆشیتن. منداڵه‌کان و ژن و کابرا کورده، ئه‌وه‌نده کزو دژوین بوون، ئه‌گه‌ر فوت لێکردبان به‌لادا ده‌هاتن. سه‌روسیمایه‌کی په‌ریشانیان هه‌بوو. ده‌تگوت له‌ گرانییه‌ پزگاریان بووه. سلاویان کردو تیپه‌رین. به‌کورتی پاش دوو پۆژان گه‌یشتنه‌ چوکوراوا. ئاوه‌ زولاڵه‌که‌ی (ساوروون) به‌جۆش و خڕۆشه‌وه ده‌رۆشیت. له‌پشت (دیکرلی) له‌ژێر دارێك به‌ ئاسووده‌یی لێی نووستن. کاتیك خه‌به‌ریان بووه‌وه، نیه‌رۆ بوو. حه‌مه‌ چکۆل به‌چاوی خه‌والووه‌وه، هاته‌ لای حه‌مه‌دی دیکه‌و به‌گویندا چرپاند:

- مام حەمەد، لەوێ هەقی من ناخۆن؟

حەمەد گوێی:

- مهترسی.

حه مه چكۆل به خوشحالييه وه گوته:

- به راستیته، لهوی ههقی خۆم به ته واوی ده دهنی؟

حەمەد گوتی:

- دہلیم ترست نہ بی۔

حده چڪوئل:

- دووگا جووتی شاخ دریژ ده کرم... زوړ کار ده که م.

حمدہ :

-مه ترسی، له وی هیچ کهس وهک ئاغازن نییه.

لَيْفَه كَانِيَان بَه كَوَّل دَادَا. تَاشِق عَه لِي سَاوَه گُوْلِيَنگَه دَاوَرَه كَه ي هَه لَگَرَت.

حمد مدد :

- كَيْلَگه كه لهو خواره وهيه . ئيستا دهگهيني . ئاغازن كه چاوى پيكه وتم ، له خوشيان سهري سووردهميني . له مندا له كان دهپرسى ، له خيزانم دهپرسى . چەند سال له مهوبەر دوو کراسى دان به خيزانم ، ئيستا ش هەرله بهريان دهکات . كهوايهكى زۆرچاكيشى دا به من . . . ئيستا ش هەرکه گهيشينه ئهوى دهستم دهگرى و دهليت : (فهرموو . .) باشتريں کارم دهداثى . ههتا پايىز کار دهکهم .

هۆسۆك :

- ئاغازنى تۆ لهچوگوراوا دا وينهئى نيهه ؟

حه مه د :

- به ئاغا دهليت ، كه يهك بهرابهرو نيوى خهلكى كريمان بداتى ، دهلى ئهوانه برادهرى

حه مه دى منن .

تاشق عهلى :

- خوا بكا وابى .

حه مه د :

- هيج كهس ناگاته ئاغازنى من . ئيستا بۆ خوتان دهيينن . هەرکه گهيشتين يه كسه ر

سفره مان بۆ را ده خات .

حه مه چكۆل :

- ههقى منيش . . .

حه مه د :

- مه ترسى .

حه مه چكۆل :

- ئى شاخ دريژ .

حه مه د :

- ئه من ده بهر ئاغازنى خۆ مرم . ئاغا تهگه ر غيره تى ههيه ، با ههقى كهسيك بخوات .

ئاغازن له پيشى راده وهستى و دهلى : (له خواى بترسه . چما دهكرى ههقى ئه و بهسته زمانانه

بخوى . . ؟) ئاغاش دهستبه جي كرئى هه مووان به ته واوى ده دات .

تاشق عهلى :

- ته گه ر وابى ، ته منيش ده بهر ئه و ئاغازنه ي مرم .

ھەمە چىكۆل:

- ئى شاخ درېڭ.

ھۆسۆك:

- قۆچەكانى بە... ھەي قۆچەكانى، ھەي قۆچەكانى!...

ھەمەد:

- ئازارى مەدە، بەستەزمانە لەوەتەي لەدايك بوو لەمالان گەورەبوو.

ئاشق عەلى:

- كارت بەكارى كۆرەكە نەبى.

ھەمە چىكۆل:

- زۆر كاردەكەم.

ھەمەد:

- دوو گاجوتم ھەبوون، وەكو چاوى خۆم دەمپاراستن، ئاغاژن دەيگوت: (ھەمەد لەنىو

ھەموو كاردارەكاندا، ھىچيان ناتوانن وەكو تۆ خزمەتى گايەكان بكن. ئەدى ئاغاژن وای

دەگوت. كاتىك ويستم بگەریمەو ھا زەرد دەگريا.

ئاشق عەلى:

- با بزائين... با بزائين ھەمەد!

ھەمەد:

- كۆرپم بىرى ئەگەر درۆبكەم. كاتىك خەريكى گەرانبەو بووم، مىلى بەلاوئەناو و خۆي

دەلستەو. ئىستا بۆ خۆتان دەييينن. گازەرد ھەر كەچاوى پىكەوتم دەمناسيئەو. لەخۆشيان

شيئ دەبى. دەبۆپنى. ئىستا بۆ خۆتان دەييينن.

ئاشق عەلى:

- خوا بكا وای.

ھەمەد:

- تەنيا ئاغاژن... لەژىر سيئەرى ئاغاژن كاردەكەين و پارە پەيدادەكەين.

ھەمە چىكۆل:

- من جووتىك ھا دەكړم. وەكو گازەرد خۆشى بويم.

ھۆسۆك:

- دەيکپى، دەيکپى... .

ئاشق عەلى:

- ۋاز لە كۆرەكە بېنە. لە تەمەنى خۆيدا پۆڭچىكى خۆشى نەديو. ئىستاش منداڵە... .
هۆسۆك:

- زۆر باشە، ۋازى لىدىنىم... .

خەمەد:

- كاردارەكانى دىكە سال دواز دەى مانگ بەشۆرپا و خواردن زىيان باى دەكرد. بەلام
ئاغازن بابۇلە پۆنەكەرەى دەدا بە من، ئەۋەندەى خۆشدەويىستم.

گەيشتەنە كىلگەكە. خەۋشەى خانوۋە دوو نەۋمەكە پىرپوۋ لە تراكتۆرى شىن و سوۋرو زەرد.
دەپاسەۋ گالىسكە، گەلەۋو جىب، كە لەژىر تىشكى خۇردا دەپرىسكانەۋە... . (مىسى-
ھەرىسۆن) و(فۆرگىس) و چەندان ماركەى دىكە... .

چەند كەسپك بە سەروسەكوتى پۆناۋىيەۋە بە دەۋرى تراكتۆرەكاندا دەھاتن.
خەمەدگوتى:

- ئەۋەش ئاغازن.

چوۋەپىش. ژنە پانتۆلچىكى خۆلەمىشى لەبەردابوۋ، دەستوۋرى بەنانكەرەكان دەدا، كە
نانيان دەكرد. ژنىكى قەلەۋى ۋرگ زل بو. قۆلى پىرپوۋ لەبازنەى زىر. خەمەد لىي چوۋەپىش
و لەپەناى راۋەستا. ژنە ھىچ گوتى پى نەدا. خەمەد كەمىكى تىش لىي چوۋەپىش.
بەپىكەنەنەۋە چاۋى تىپرىپوۋ... . ژنە ھىچ گرنگىيەكى پىنەدا. خەمەد سەرى سوۋمابوۋ،
ھىشتاش خەندە ئاشنايەكەى ھەر لەسەر لىۋان بو... . ھەر چوار برادەرەكەشى كەمىك
دوۋرتەر ۋەستاۋون. ھەر سەرىنكى خەمەد و سەرىنكى ئاغازنيان دەكرد. خەمەد نەيتوانى
پىش بە خۆى بگرىۋگوتى:

- ئاغازن! منم، خەمەد!

ژنە تەماشايەكى سەرتاپاي كرد. خەمەدگوتى:

- ئاغازن ئەمن خەمەدم. ھەمان كاردار... . ئەۋەى كە بەگازەرد جوۋتم دەكرد. ئىستاش
بۆ درۋىنە ھاتوۋىن، ئاغازن، ئەمن خەمەدم... .

ژنە سەرى بەزكردەۋەۋە بىئەۋەى تەماشاي بكا، پوۋى كردە ئەۋ ژنەى نانەكانى لەسەرىك
دادەنان گوتى:

- نانیکی بدهیه با پروات.

ژنه نانیکی دا به همهده. نانهکهی بهدهستهوهبوو، لهجیی خوی رهق رامابوو، دهنگوت تهنهکه ئاوپکی گهرمت پیداکردوه، خوینی لهشی وشک ببوو. رهنگی روخساری رهش داگهرا. لهسهرخۆ گوتی:

- ئاغازن، ئاغازن، ئهمنم، همهده. همهدهی کاردار.. گاههرد.. ئهوهی کاتیک رۆیشتم ملی بهلاوهنا.. گاههرد لهکوئیه؟

ژنه گهراپهوه بی ئهوهی تهماشای بکات، لهپلیکانهی بالهخانهکه سههرکهوت. همهده که نهیدهزانی چی روویداوه، گێژببوو بهلارهلار، نانهکهی بهدهستهوهگرتبوو، گهراپهوه لای هاووپیکانی. هاووپیکانی هیچیان پینهگوت. پاش ماوهیهک ناشق عهلی گوتی:

- بههیندی مهگره همهده گیان. ئیره چوکوراویه. ئیمه دهزانی. بههیندی مهگره، بریا توانیبات گاههردی بیینی. خوا دهزانی بهستهزمانه چهنده خۆشحال دهبوو.

بهروه ئهولای کینگهکه رۆیشتن و پشتیان وهدیواری داو دانیشتن. هۆسۆک پیاویکی بهخۆوه و بهههیکهل بوو. ناشق عهلی کزو باریکهلهو همهدهش بالابهرزبوو.

کورپکی موو زهرد، که جلویهرگیکی دراوو رۆناوی لهبهردابوو همهدهی دیت و بهغاردان هاته لای. ههژدهسالان دههاته بهرچاو، دهستی همهدهی گرت و گوتی:

- ئۆی.. ی ی ی.. مام همهده، بهخیریی، بهخیریی، نازانی چهنده وهپهزی کردبووی. له دلی خۆمدا دههگوت دهبی ئه مام همهده له کوئی بی؟ دوو سال دهبی دیارینی وانیه؟ دلم خهبری دابوو، له بهرخۆمهوه دههگوت، ههچوئیک بی ئه رۆژانه پیدای دهبی. بهخیریی، بهخیریی. کوره لهخۆشیان وهههناسهبرکه کهوتبوو.

- شکور بۆ خوا، که ئهوجاریش هاتییهوه. شکور بۆ خوا که چاو پیتکهوتهوه. له دلی خۆمدا دههگوت ههتهن لهو یهک دوو رۆژانه دا پیدای دهبی، ئهوه بوو هاتی. همهده گوتی:

- ئیستا وههه با دانیشین.

کوره دانیشت. همهده گوتی:

- (ساری) دیتت ئاغازن چی له گهل کردم؟ ههگیز چاوهروانم نهدهکرد. له دایکی خۆم چاوهروان دهکرد، بهلام لهویم نهدهکرد. کاتیک کریکارهکانی دیکه شۆرباویان دهخواردو زگیان ههلهدهمسا، ئهوه بابۆلهی رۆنهکهری دهدا به من.

سهری راوه شاند:

- هرگيز چاوه پروانم نه ده كرد... نه گهر به خهونيش ديتبام چاوه پروانم نه ده كرد. هيچ سهرم ليی دهرناچی؟ گيژبووم ساری...

ساری گوتی:

- هر مه پرسه مام حه مه ده. هر مه پرسه. نه گهر بزانی چی پرویداو، سهرت سوورده میئی و وشك ده بی. تاغازن نهو تاغازنه ی جاران نییه. لهو کیلگه یه دا ته نیا من ماموهه. نهوانی دیکه هیچیان نه ماون. تاغازن هه مووی دهرکردن.

حه مه د گوتی:

- چاوه پروانم نه ده كرد. هرگيز چاوه پروانم نه ده كرد.

ساری گوتی:

- ده لئین تاغازن جادووی لیکراوه. نه شق له سهری داوه.

حه مه د گوتی:

- چی ی ی؟

ساری گوتی:

- له که له ی داوه. لهو رۆژهی نهو تراکتۆرانه هاتوون، تاشق و شیتی نهو تراکتۆرانه بووه.

حه مه د گوتی:

- وهی تاغازنی به سته زمان!

ساری:

- هه موو رۆژی به یانی زوو که له خهوه هه لدهستی، ستله ناویک و پاروه سابوونیك هه لده گری و ده چیته کن تراکتۆره کان. تایه کانیاں ده شوات، هه موو شوینیکیان ده شوات و خاوینیان ده کاتهوه. نه گهر توژقالیک ته پوتۆز، یان قور بیینی شیت ده بی. هه موو رۆژیکی خوی ده یان شوات. ده لئین تاشق و شیتی تراکتۆره کان بووه. له که له ی داوه.

حه مه د گوتی:

- وهی تاغازن وهی!

تاشق عه لی گوتی:

- زۆر دژواره، خوا به نسیبمان نه کات، تاشقیی زۆر دژواره.

ساری:

- له‌وه‌ته‌ی تراکتۆر هاتوون، نه زستانی پاده‌وه‌ستی نه هاوینی، له باخه‌ل ده‌ستی شۆفیر سواره‌بی و ده‌چیتته کیلگه... هه‌موو پۆژیککی خوی...
حه‌مه‌دگوتی:

- نه‌یناسیمه‌وه. به‌سته‌زمانه. ئاغازن بلی ئاوايه؟ که‌واته ئه‌و شته‌ی پێی ده‌لێن ئه‌شق زۆر دژواره... به‌سته‌زمانه...
ساری:

- شیت نییه، هه‌ر هه‌مان بنیاده‌مه‌که‌ی جارانه. ته‌نیا ئاشق بووه... چۆن ده‌کری تۆ نه‌ناسیتته‌وه.
حه‌مه‌دگوتی:

- هه‌رگیز چاوه‌روام نه‌ده‌کرد: ته‌نانه‌ت بیریشم لێنه‌ده‌کرده‌وه. که‌واته تیکنه‌چووه، به‌لام ئاشق بووه. خوا به‌نسیب...
ساری:

- ئه‌گه‌ربزانی چی پوویدا! هه‌موو پۆژی به‌هه‌زاران کریکار دین و ده‌رۆن. کریکار وه‌ک خیزو خۆل هه‌له‌ده‌قوڵێن. ئاغازنیش گێژبووه... نه‌به‌ئاردی پاده‌گه‌ن نه‌به‌نان... هه‌ر ده‌لی بیانده‌نی، بیانده‌نی...
ئاشق عه‌لی گوتی:

که‌واته ئاوايه؟ هی‌ی...

ساری پووی له‌حه‌مه‌دکردو گوتی:

- ئه‌گه‌ر بزانی چی پوویدا... ئه‌گه‌ر بزانی... (وه‌لیه‌ زله) (دوو‌پسوونه شه‌ل).
حه‌مه‌دپرسی:

- چما كاك وه‌لیه‌ زله چی به‌سه‌ره‌ات؟
ساری:

- مه‌پرسه، هه‌ر مه‌پرسه. ئه‌وه‌ی نه‌ده‌بوو پوویدا پووی دا.
حه‌مه‌دگوتی:

- نوور له‌نیو چاوانی ده‌باری، ئه‌وه‌نده به‌گورکاری ده‌کرد، ده‌تگوت گه‌نجیککی بیست ساله‌یه.
ساری گوتی:

-رۆيشت هممويان رۆيشتن. تهنيا من مامهوه. لهكاك وهليه زلهى مهپرسه...
نيگهرانت کردم، بلى بزانم چى بووه؟
سارى گوتى:

- مام هممهه كاتيک تراکتورھاتن، ئاغا هممومانى دەرکرد. هممو مىلى پىيان گرت و
رۆيشتن. كاك وهليه زله چو لهپيش ئاغا راوهستاو گوتى: (ئاغا، لهخوا بترسه. چل و پىنج
ساله لهو مالهم ئاغا، شهرم لهخوا بکه، ئەمن ريشم لهو مالهدا سىي کردووه. پشتم
لهومالهدا چهماوهتهوه. بهو تهمنه بچه کوى؟ چى بکه؟ لهگۆرستانى ئيره ژنهکهه نيزراوه.
سى کورم لييره نيزراون، ئاغا. خودا لهئاسمانرا بهردبارانت دهکات. ئەو تاوانهم لهگهه مهکه...
وهگوتى: (ئاغاي بيدين! من تۆم بهباوهشى خۆم گهوره کردووه... لايه لايهم بۆ کردووى..
ئىستاش گوى تۆ دهن نينۆکه کاغدا ماوه. ئەمن دواى ئەو هممو ساله بچه کوى؟..
(بهلى مام هممهه واى گوت. گرياو نالاندى، زۆرى قسه پىنگوتن. دوو رۆژى تهواو لهسهر ئەو
بهرده دانىشت. مووى ريشى رپينهوه. دهگرياو تووکی دهکرد. بيڤايده بوو، سهري خوى
هه لگرت و رۆيشت، ئيدى هيچ خهبرى پهيدانه بوون. رۆيشت که رۆيشت.
هممهه گوتى:

- چه نه پياوى چاك بوو، ئەدى دوورسوونه شهه.
- ئەو ئىستا له زيندانه. کاره کهى گهياندييه زيندان.
هممهه:

- شه لهو زيندان. هيچ شتى واى لينه ده وه شايه وه.
- ئاغا هممو كرىكاره كانى كۆكرده وه و گوتى: (ئيدى هيچ كاريكمان به ئيوه نه ماوه،
به خيرچن...) هممو رۆيشتن. شه لهش رۆيشت. يه كدوو مانگ تپه رپييون، رۆژيك
سهيرمانكرد تراكتورى (مسي ههريس) دينه مۆكهى پيوه نه ماوه، ليكرابووه. پاتريه كهى
مردبوو. ئاغاشيت بوو، چووه لاي دهو لهت، چووه لاي پاريزگار، چووه ئەنكه ره. پاشان شه له
له جيگايه ك گوتبووى، واو وامكردووه. دهو له تيش يه خهى گرتبوو، شه له گوتبووى: (له رقى
ئاغا ئەو كارهم کردووه. سوپاس بۆ خوا كه تۆ لهى خۆم ليكرده وه. ليم کردووه و له قوولتيرين
شوین كه له (ئاناوارزا) يه، له ویم هاويشت... قوولتيرين گۆمى جهيهان ئىستا ئەگه ر بشمرم
خه مم نييه.)

ئىستاش ئەو لەزىندانى (ئەدەنە)يە. ئاغا ئاردى ھەموو پروبارەكە گەران، بەلام
نەياندۆزىيەو. تراكتۆرى (مىسى ھەرىسۆن) مرد.

ھەمەدگوتى:

- خەلك كارى چۆنيان لەدەست دىت. شەلە ھىچ قسەى نەدەكرد. لەگژ فكرانرا دەچوو. .
سارى:

- ھەموو پۆيشتن. بەتەنى مامەو. منىش خەرىكبوو بۆم بەلام وەستا گوتى:(بەكەلك
ئەو كاردى دىت.) ئىستاش دەمەوى بىمە شۆفەر لەكن وەستاي كاردەكەم.
ھەمەدگوتى:

- ئەدى گازەرد چى بەسەرھات.؟

سارى:

- ئاغا ھەمووگاكانى فرۆشتن. گازەردى تۆى لەگەل گابۆرى كردنە قوربانى، ئەو ماشىنەى
دەيىنى؟ ئەو زلە پىدەلەين دەپاسە. ئەو پۆژەى كە ھىنايان ئاغا گازەردو گابۆرى لەپىش
تايەكانى كردنە گاوكەردوون و خوینەكەى بە تايەكانى ھەلپژاند. بەلئى گازەرديان كرده قوربانى
بۆ ئەو دەپاسەيە.

ھەمەد دەگژفكرانەو پراچووبوو، بىدەنگ بوو.

سارى:

- ئەو دەپاسەيەى دەيىنى؟ ھەم دەدروپتەو ھەم دەيكوتى و ھەم لەگونيانى دەكات و
دەپخاتە بەردەست. ئىدى كاريك بۆ ئىمە نەماو تەو. ھەموو پۆژى كريكار دىن و دەپۆن. مۆ
زگى پىيان دەسووتى. . . . . وەستايەكەم ئەوئەدى پەرۆشن ھەر مەپرسە. . . . . وەستاكەم دلى
زۆر بەو خەلكە دەسووتى.

ئاشق عەلى گوتى:

- پىاوى چاكە. ھەموو كەسەك دەكرى خەلكى دەولەمەندى خۆشبویت. بەلام گرنەگ ئەوئە
پىاوى خەلكى ھەژارى خۆشبویت.

سارى لەجىبى خۆى ھەستاوگوتى:

- ئىو ئىستا برىستانە. با بچم نانتان بۆ بىنم. يانى چىشت و بۆ بىنم.
پاش كەمىك بەقاپىكى گەورەى پەر لەشۆربا و ھەوت ھەشت نووردو نەو گەپايەو.
- ئەگەر شاگردى چىشتخانەكە لىرە بايە، ھەلواشم بۆ دىنان. بەلام لىرە نىيە.

گوتیان:

- خوا بټپارېږي. وهكو نه وهی وایه هیټابټ.

دوای نه وهی نانه که بیان خوارد له کټلگه که دوور که وتنه وه. لیفه کانیاں وه بن سهریداو
یه کسه رځه ویان لیکه وت. ساری به یانی زوو نان و شوربای بږ بردن و گوتی:

- مام حه مه ده، وهستا پیاوړکی زور باشه. له بهری پارامه وه ته گه رکاریکت بږ وه بیښی،
به لام نه بوو، کار نییه.

حه مه ده:

- خوا ناگادارتبی. نیمه ش هه رچونیک بی کاریک بږ خومان په یداده که ین.

ساری ملی به لاوه ناو گوتی:

- نیثاللا.

خور وه کو پارچه یه که ناگری سووره وه بوو، هه لکشابوو تیشکه به تینه کانی به هه موو
لایه کدا بلا ده کرده وه. به جاده که دا، گه لا به باره لگره کان، نه و تراکتورانهای سهریوشی
پلاستیکیان به سهره وه بوو، داشقه و دهراسه و جیب و توتومبیلی دوامودیلی ناغاو
دهسته دهسته ی بچو کی نه و کریکارانه ی ملیان کومکردبوو، تیده په رین. گروهوریک بوو، که
بیشت له چوکوراوا نه بیسترا بوو.

سیبه ره دریژه کانیاں له پیښ خویانه وه به سهر خاکی جاده که دا دریژبوونه وه. له لای راستی
جاده که ژنیکیان دیت که سهر وچاوی به کونه په رږ داپوشیبوو. ژنه ته سپیکي کزو مرده لژده ی
به جه نه ره که وه به ستبوو، که په راسوه کانی دهر په ریبوون. به هیواشی به دهری خهرمانه
چکوله که دا، دهورا په وه. نه هه زالی هه بوو، نه سیبه ریک. به دریژی جاده هه وریک له
ته پوتوز راوه ستابوو. نه وان به نیو ته پوتوزدا دهریشتن. خوله که تا گوږینگیان دههات، لاقی
ده سووتانندن. رقیان هه ستابوو، هه ریه که وجنیکي ته ریان هه واله کرد. وسوو ورده ورده
حالی خراپترده بوو. گوتی:

- یاره بی چوکوراوا کاول بی.

سیبه ره کانیاں کورتربوونه وه، گه یشتبووه سهر نوکی پیان. تینوویان بوو، له هاوینی
چوکوراوا ناو کوا په یداده بوو. زمانیاں به مه لاشویانه وه نووسابوو. به هیوا ی نه وهی ناوړیک
په یدابکنه وهریکه وتن. شویته واری هیچ گوندو ناوه دانییه که دیار نه بوو. دهسته دهسته
له کریکارانی بیکار به ته نیشتیاندا تیده په رین. پیاوه ماندوو و بیثومیده کان، مل کوم و لاچاو

تيك قوپا و دهستان به خۇدا بەردابونەو، تەنیا چاۋو ددانیان لەنیو تەپوتۆزدا دەبریسکان. گۆرەوی پر نەخش و دراویان لەپیدا بوو، ئارەق لەپشتی کراسەکانیانەو هاتبوو دەری... ھەر سلاویان کردو سلاویان سەندەو.

خۆر لەناوەراستی ئاسمان بوو، مېشکی دەبرژاند، گێژیبوون. لەلایەك تینویتی و لەلایەکی دیکەش گەرماو لەلایەکی تریشەو دلتەنگی. لەدوور لەپیش خۆیانەو گرەگری دەراسەکیان گوی لیبوو. پیاویکیشیان چاویکەوت، سەرگەرمی گێرەکردن بوو، ئاشق عەلی گوتی:

- وەرەن با بچینەوی. لای ئەو کابرایە ئەگەر ئاوی ھەبێ دەماندات.

بەنیو پەریژیکدا تێپەڕین، کە دەراسە دروو بوو یەو لاسکەکانی فێدرا بوون. خۆر بەسەر کینگەکو بەسەر لاسکە گەمەکاندا تیشکی داویشت و ھەموویان لەژێر ئەو تیشکەدا رەق پارا بوون. نەیان دەتوانی چاوەلێنن و پێش خۆیان ببینن.

پیاوھە لەگەڵ ژنەکە و دوو کچی دوازدە ساڵ، ئەسپەکانیان لەسەر جێخونەکە راگرتبوو، خەرمانەکیان بەبەدەکرد. دەم و چاویان بە تەپوتۆز رەش داگەرا بوو، تەواوی لەشیان نوقمی کاو تەپوتۆز بوو، پیاوھە بەرۆکی لی ئاوالاگر دبوو و خەرمانەکە و وردە وردە بەبەدەکرد، ئەوانی دیکەش کایەکیان ھەڵدەدا یەو سەری. ئەسپەکانیش لمۆزیان دەنیو کایەکە رۆکردبوو کرم کرم دەیانخوارد. پیاوھە شەنەکە لە خەرمانەکە چەقاندو ھاتە لایان. مووی درێژی سینگێ سپی بوون، دەماری باسکەکانی دەریەریبوون. بە پشتی دەستی ئارەقە ی نیوچەوانی سەپپەو.

ئاشق عەلی گوتی:

- تینوومانە.

پیاوھە لەو تۆنگەییە لەناو عارەبەکەدا بوو، قەدەلەییەکی پرکرد لەئاو و بیدان. ماوہیەکی باش بە ئیشتیاو خواردیانەو.

ئاشق عەلی گوتی:

- لەتینوان خەریکبوو بھێنێ. بەلام نەمانوێست بچینە لای ئەو پیاوانە ی دەراسەکە لێدەخوون، داوی ئاویان لیبکەین، پیموایە ئەوانە جوړیکی وان، دەلێی چاویان ئیمە نایینی.

کابراگوتی:

- فەرموو دانیشن.

- ناشق عەلى گوتى:
 - خودا عافوت بكا.
 ھۆسۆك گوتى:
 - زەھمەت نەبى ناوى جەنابت.
 كابرا گوتى:
 - خەلىل.
 ھۆسۆك گوتى:
 - ئەوھ ناشق عەلىيە. ئەوھشيان ناوى جەمەدە، ئەوھى دىكەشيان ھەر جەمەدەو ئەوھش
 وسوۋە، منىش ھۆسۆك.
 كابرا گوتى:
 - كار دەست ناكەوى.
 ناشق عەلى گوتى:
 - ئىمەش تازە ھاتووين، ئەوھ بەدواى كاردا دەگەپپىن.
 جەمەد گوتى:
 - ئىشاللا پەيداي دەكەين.
 كابرا:
 - تازە ئىمە نامان پى پەيدانابى.
 ناشق عەلى:
 - پىم سەيرە.
 كابرا:
 - ئاغا خەبەرى ناردوۋە، كە: (ئىدى بەسە، تا ئىستا لەكن من ژياون.) گوتبوى: (سى
 سالا زەوۋىيەكانى من رەئىودىنن، دەلىي مالى بابيانە، دەبى بەجىي بىلن. ئىدى بەسە، ئەوھى
 بەدەستىشيانەوھ چىشتوۋمە. . .) تازە كارىك بۆ ئىمە نەماۋەتەوھ، ئەوھ نەبى توورەكە
 بەردىكى لەملى خۆمان بکەين و خۆمان لە چۆمى باۋىين.
 ناشق عەلى گوتى:
 - پىاو سەرى لىدەرناكا.
 كابرا:

- من سى سائە ئەو كىلگەيەي دەكىلەم. لەھەر بىستىكى ئەو زەويىيە، قاپنىك ئارەقى
نىوچاۋانى لېڭاۋە. ۋامدەزانى دۆخەكە ھەروا دەمىيىتەۋە ۋ ھەمىشە دەتۈنم كارى
لەسەرىكەم ۋ نىۋە بەنيۋە لەگەل ئاغا ھاۋىيەش بىم. بەۋ سەمەرىگىيە پارىبووم. ئىستاش جگە
لەۋەي خۇمان لەدارىدەين، ھىچ چارەيەكى دىكەمان نىيە... زۆردارىيە... تاۋانە...

ئاشق عەلى گوتى:

- تاۋان كە ھىچ... مردنە.

كابرا گوتى:

- شىۋەنە... شىۋەنى مەرگە... بەيانی مەكىنە سوۋرى دىنى ۋ لە زەويىيەكەي
بەردەدا... لە ھەر بىستىكى لويچىك ئارەقى نىوچاۋانى منە.

ئاشق عەلى گوتى:

- زۆر راست دەكەي... لە مردنىش خراپترە.

كابرا گوتى:

- لەدۋاي ئەۋە من چىم پىدەكرى... لە جوتىياري زياتر دەتۈنم، چ كارىك بىكەم، تاۋانە...
ستەمە... ئىۋە زەويتان ھەيە، با بى بەرھەمىش بى. لانى كەم مال ۋ ئيانىكتان ھەيە... .

ئاشق عەلى گوتى:

- ھەمانە.

ھۆسۆك گوتى:

- خۆزگە نەمانبايە.

ئاشق عەلى گوتى:

- ئەۋ قسانە مەكە، ھەمانە...

كابرا سەرى راۋەشانىدو گوتى:

- برىا منىش كاۋلە خانوۋىيەكە ھەبايە ۋ بىستە زەويىيەكە ھەبا، با لە برسان مردباين...
ئاخ برىا منىش... ئىستە ئەمن چى بىكەم؟... ئاخ ئەۋ كافرە ئەمىركايىيە... ئەۋ
مەھەندىسە(مارشال)... تاۋانە... ستەمە...

ئاشق عەلى:

- خودا ئەگەر دەرگايەكى دابجا، دەرگايەكى دىكە دەكاتەۋە...

كابرا گوتى:

- ئەى بابە... چ دەرگايەك؟...

ئاشق عەلى:

- نا، ھەرچۆنىك بى دەيكاتەوہ...

كابراگوتى:

- دەرگايەك نەماوہ بکړيټەوہ... ھەموو دەرگاكان داخراون...

ئاشق عەلى:

- دەكرټەوہ...

كابرا:

- ئەو پړگايەى پيډاهاتن، بينيتان. ژنيك ھەيە بەتاقى تەنى، گيړەى دەكات...

ئاشق عەلى:

- ديتمان...

كابرا:

- سى سال لەمەوپيش، دەراسەكەى ئاغا، لاقى ميږدەكەى پەراند. ژنە بەخۆى و سى

منداللى نۆبەتتى دار، گرفتارو سەرگەردان ماوہتەوہ. ئىستاش ئاغا دەيەويټ ئەويش دەربكات.

دە وەرەو دەرگايەكى ديكەى نيشان بدە... تازە ھېچ دەرگايەك نەماوہتەوہ...

ئاشق عەلى گوتى:

- وەللاھى بليم چى. سەرى بى پزق لەبن گلدايە.

كابرا:

- كام پۆزى؟...

ھۆسۆك:

- باشە خۆ بەبى پۆزىش ناميټەوہ...

منداللىكى ساوا لەسووچيټك، كە گوونىيەكيان پيډادابوو، دەنگى گريانى ھەستا.

كابراگوتى:

- ئافرەت وەرە وەيژيړيټە...

ژنە لەگەل دوو كچەكانى، شەنەكانيان داناو ھاتنە بن ھەرزالەكە. روخسارى كچەكان وەكو

ئاور دايسا. دواى ئەوہى، ئەوہندەى توانيان ئاويان خواردەوہ دانىشتن. ژنە مندالە ساواكەى

ھەلگرت، پشتى لەوان كردو مەمكى دا بە مندالەكە.

ئاشق عەلى گوتى:

- ھەستى كۆپىنە، با ھەندىك يارىدەى كاكمان بدەين.

بىجگە لەو سوو، ھەموويان ھەستان. لەماوەى كاتژمىرىكدا، خەرمانەكەيان سووركردو
ھاتن لەژىر ھەرزالەكە دانىشتن. كابرا گوتى:

- دەستتان خۆش بى براينە.

ژنە لەو توورىنەى كە بەچەلەگى ھەرزالەكە ھەلئاسرابوو، ماستى چۆراوەى دەرھىناو
ماستاوى سازكرد. ھەموو خواردیان. كاتىك دەيانويست بۆن، كابرا گوتى:

- خوا ئاگادارتان بى... ئىشاللا كارتان دەست دەكەويت.

كاتژمىرىك دەبوو، لەلاى ئەو كابرايەپا وەپىكەوتىبون. خۆر لەگەل ئەوەى بەرەو پۇژئاوا
شۆردەبوو، واش پرىشكى داويشت. لە خوار جادەكە دارتوويەكى كۆنە سالى لىبوو،
گەلەكانى بە تەپوتۆز سىپى بىبون. لەژىر دارتووەكە تراكتۆرىكى خۆلاوى لى راوەستابوو، كە
سەرپۆشكى پلاستىكى بەسەرەو بوو. كن تراكتۆرەكە، كەسى لىنەبوو، ھاتن و لەپىشى
رېزىبون. ھۆسۆك لەماتۆرەكەى نزيك كەوتەو، ويستى دەستكارى بكا، ئاشق عەلى گوتى:

- ھۆسۆك مەكە، لىپى نزيك مەبەو، ورياي بە.

ھۆسۆك كشايەو. ماوہىەكى باش بەدەورى تراكتۆرەكەدا، ھەلئسووپان و تەماشاي ئەملاو
ئەولايان كرد.

ھەمە چكۆل گوتى:

- تەماشاكەن... تەماشاكەن. چ چاويكى گەرەى ھەن. بپوانن چۆن دەبرىسكىتەو.

ھۆسۆك گوتى:

- خودا لەناوى بەرى.

ئاشق عەلى بە رقەو گوتى:

- تفوو... خودا لەناوى بەرى.

تفېكى پر پە زارى بە تراكتۆرە خۆلاوييەكەداكرد. تفەكە بۆ خوارى خزى و خەتېكى
سوورى لەسەر تراكتۆرەكە دروست كرد. وسوو گوتى:

- يارەبى چوكوراوا ويړان بى... يارەبى تراكتۆر لەقورپى پۆچن. تفوو...

ھەمدگوتى:

- يارەبى پارچە پارچەبن و ھەر پارچەيەى، بۆ شوپىنك بچن... تفوو...

ھەممە چىكۆل پاش ئەۋەدى كەمىك لە تراكتۇرە كە دورىكە وتىۋە، گەپايەۋە گوتى:

- خەبەرى مردنت... ئىشاللا دەمرى... تفوو...

تفەكەى ھەممە چىكۆل نەگە يىشتە تراكتۇرە كە. پىاۋىكى كزۈ رەقەلە، پانتۇلىكى فشى خورى لەبەردابو، كە تا سەرئەنۇيانى ھەلدر ھەلدر پىبو، بەپىخواسى بەرەرو پىويان دەھات. دەسپەيەكى كۆنى لەسەرى بەستىبو، پىشتى لەژىر ئەو لىفەيەى لەكۆلى نابو، دوولا ھاتىۋە. ھەر ھەنگاۋىكى ھەلى دىنا، دەتگوت پى لەسەر ئاسنى سوورەۋەبو دادەنى. دەستبەجى ھەلى دىناۋە. زۆر بە سەيرى دەپۇيشت.

ھۆسۆك گوتى:

- دەچىيە كۆى برالە؟

كابرا دەتگوت لەخەو پاپەپىو، بە بىزارىيەۋە گوتى:

- بۆ جەھەننەم. !

ھۆسۆك گوتى:

- باشت زانىۋە... ئەو پىگايە يەكسەر بۆ جەھەننەم دەچى.

كابرا يان گوتى لىنەبو، يان گوتى لىبوو خۇى كەركرد. تىپەرى و پۇيشت.

ئاشق ەلى گوتى:

- مەكە ھۆسۆك، گوناھە. چما حال و ۋەزعت نەدیت، لووتت گرتبا گيانى دەردەچو. تۆ

چت لەگيانى ئەو فەقىرو ھەزارانە دەۋىت؟

ھۆسۆك:

- بۆ چم گووتوۋە.

ئاشق ەلى گوتى:

- كارىكى باشت نەكرد. ئەگەر بەو خەلكانە بلىى (گيان) دەلین: (گيانت دەرچى).

پاش كەمىك ئەو تراكتۇرەى دىتېوويان، لە پىشتیانەۋە بە تەپوتۆز تىپەرى.

ھۆسۆك ددانى لەچىرەۋەبردن و گوتى:

- برۆ، برۆ ناننى خەلكى بىرە، برۆ مالى خەلكى خەراکە... برۆ...

ھەمدەگوتى:

- ئىشاللا كارىكمان دەست دەكەۋى. دلم خەبەرى داۋە، چما دەكرى كارىكمان دەست

نەكەۋى. ھەر دەبى پەيدای بکەين.

وسو زۆر بەجی مابوو. ھەمەد گەرایەووە تەماشای کرد. وسو لەسەر خۆلی جادەکە دانیشتبوو، دەتگوت نوێژدەکا، دادەھاتەو و راست دەبۆوە.

ھەمەد گوتی:

- وسو چتە؟ ..

ئاشق عەلی گوتی:

- بریا نەھاتبا، بەستەزمانە حاڵی باش نییە.

ھۆسۆک تورەبوو:

- پیاو ئاوا لێک ھەلۆھشی دیتە چوکوراوا؟ ناپیاو ھیندە جینیو بە چوکوراوا، واش ھەر وەدوامان کەوت.

ئاشق عەلی گوتی:

- ئەو قسانە مەکە ھۆسۆک. ئەو قسانە مەکە برالە، چ بکا. وەدواي پاروھ نانیکی کەوتوو، بیری کردۆتەو ڕەنگە چەند قرۆشیکێ چنگ کەوی، بۆیە پێی بە جەرگی خۆیدا ناوھە ھاتوو. چما ئاگای لەحاڵی خۆی نییە؟ چ قورپک وەسەری خۆی بکا. مائی نەبوونیە خەرابی.

- با نەھاتبایە، سەگبایە ..

گەیشتنە لای وسووی.

ئاشق عەلی گوتی:

- ھەستە سەرپێ برالە. ئەو چت بوو .. ؟

وسو نالاندی:

- (تا)م لە ئەژنۆیاندا. ناتوانم بڕۆم. دڵم وا بەتووندی لی دەدا، ھەر مەپرسە ..

ئاشق عەلی چوو بن پیللی گرت و گوتی:

- ھەستە برالە. ھیچ نییە، ھیندەش ناسک و نازدار مەبە.

وسو گوتی:

- ھیچ نییە. زۆرجاران وام لیدی. پیاو ھەموو دەمی ..

باش ماوەیەك ھەستایە سەرپێ. ئیوارەبوو، خۆر دەچوو لەپشت کێوھکان ئاوابی. لەلای ڕۆژئاوا دامینی ھەرەکان سوور دەچوونەو. کەمێک لەولای خۆیانەو، مەرەزە جارپوو. لەنیو مەرەزە کەدا، ئەك لەکەکان لەسەر یەك لاق ڕاوەستابوون و دەگژ فکراڤاچووبوون، لەوانەبوو خەویشیان لێکەوتبێ. چەتووکە، بە ئەندازە قەمکیک لە گۆلەکان ھاتبوونەدەر. ئاویکی

زەرد بەبن لاقەكانياندا دەپۆشت و دەچووە ناو چالاویك، كە لەخوار مەرەزەجارەكە بوو. ئاویكی زەردو پیس بوو.

هۆسۆك لەسەر چالاوەكە دیریڤوو، قورتهقوورت ئاوەكەى خواردەو. وسوو نەپاندی:
- هۆسۆك، هۆسۆك، لەو ئاوەى مەخۆرەو بەرالە، ژەهریكى تەواوە. مەپخۆوە. دەمرى.
مەكە بەرالە مەكە. منیش لەو ئاوەم خواردەو تووشى ئەو حالەى بووم.

هۆسۆك گوێى نەدايە. تیڤى لیخواردەو. پاشان تاشق عەلى، حەمەد، حەمە چكۆل،
هەموو ئاویان خواردەو. وسووش هەروا لەبەریان دەپارایەو دەيگوت (ژەهرە) دەيگوت
(مەرگە) دەيگوت (ژن و منداڵمان هەيە). بەلام بى سوود بوو. پشتیان وەچالاوەكەدا و
دانیشتن. وسووش نەيتوانى دان بەخۆيدا بگرى، سەرەنجام ئەويش لەسەر چالاوەكە دەستى دادان
و قوورته قوورت، ئاوى خواردەو.
هۆسۆك گوتى:

- وسوو ئەتۆ بۆچى؟ . . .

تاشق عەلى قسەكەى پى برى وگوتى:

- كارت پى نەبى، ئەو بەستەزمانە تازار مەدە.
حەمەد:

- ئیشاللا كارىكى پەيدادەكەين. دلم خەبەرى داو. . . دەبى كارىكى پەيدا بكەين.
هۆسۆك:

- پەيدای دەكەين. كارىكى باشیش پەيدا دەكەين. . . خەونت ديوە؟
حەمەد:

- دلم خەبەرى داو.

حەمە چكۆل:

- دلئى منیش. . . گاجووت. . . ئى شاخ زەرد.
هۆسۆك:

- بیدەنگ بە، بیدەنگ سەگباب.

تاشق عەلى:

- كارت بەكارى كۆرەكەى نەبى.

هۆسۆك:

- پياۋى شىت دەكا. ئەو نەن نىيە بىخۇين، ئەۋىش ھۇش و بىرى بوۋەتە گاجوت.
ئاشق غەلى:

- گەنجە... مەندالە، ئەقلى پى ناشكى. بۆ ئەتۇش جەيلى نەبوۋى؟
ھۆسۆك:

- بووم، بەلام گاجوت ھېچ، بە تەمەنى خۇم تەنەت گۈلەكىشم بە خۇمەۋە نەدىۋە.
ئاشق غەلى:

- باشە، ئەۋىش ۋەكو تۆ؟
ھۆسۆك:

- ئەى بابە ئاشق. ئەتۇش ۋازمان لى بىنە.
ئاشق غەلى:

- بەھەر حال...

شەۋادەت، تارىكى بالى كىشا. ئاسمان دەتگوت بۆتە فەرشىكى پىر لە ئەستېرە. ئەۋەندە
پىر لە ئەستېرە بوۋ، كەۋا دەھاتە بەرچاۋ لە ئەستېران دروست كرابى.

ھەموو بۆقەكانى نىۋ مەرەزەكە، دەيان قېراند و چەقەلەكانى دەشتىش دەيان لووراندا.

لېفەكانيان ۋەبن سەرى داۋ لىۋى درىۋبون. تەپۇش بەكۆمەل و وزە وز، ۋەكو ھەۋرىكى
رەش، ھېرشىيان ھىناۋ بەسەرياندا بارىن. درىشۋوكەكانيان ۋەكو دەرۋى، لەسەر جەكەكانيانەۋە
پىۋە دەدان. ھەرچەند ئەم تەنىشت و ئەۋ تەنىشتىيان كىردو تەپۇيان لەخۇ دەرکرد،
بىسۋودبوۋ.

تەپۇ بەھەر شۋىنىكى ۋەدەدا، بلۇقى دەكرد، ئەۋانىش كېرەك خۇيان دەخوراند.
ۋسۋوگوتى:

- گۈى بگرن. بەۋ شىۋەيە ناتۋان بنوۋىن. ئەۋانە تابەيانى لەبەريەكمان ھەلدەۋەشىنن،
تەپۇى ئېرە ۋەكو سەگ بىيادەم دەگەزن. بىسۋودە، ئاۋرى بىكەنەۋە، كاتىك ئاگر ھەبى نايەن.
لەبەر دوۋكەلى ھەلدېن.

ھۆسۆك:

- راست دەكا، مەنىش دەزام. مەنىش ھاۋىنىكى لە چوكوراۋا بووم.

ھۆسۆك باۋەشەك قالۋرى ھىنان و لەنىۋەپاستى دانا. شقارتەيەكى لىدا، ئاۋرەكە
بلىسە سەند. كۈيرەپىيەك كە لەۋلاى ئەۋان بوۋ، ۋەكو گورىسىكى سىپى رۋوناك بوۋ. ئاۋرى

چالەكەش پۈوناك بوو. كاتىك وسوويان لەبەر پۈوناكييەكەدا بينى، ترسان. زەردو ئىشك بوو، دەمارى دەموچاوى دەپەپىبون. زارى داپچىپو.

هۆسۆك گوتى:

- تەپۆ لەبەر پۈوناكى هەلدىن. تا بەيانى ناھىلەن ئاگرەكە بكوژىتەو.

ئاشق عەلى:

- ناھىلەن بكوژىتەو.

هۆسۆك:

- تەپۆ چوكوراوا...

ئاشق عەلى:

- دەزانم... پۆژىك پۆژگارەك كۆرە هەژارەكە هەبوو...

هۆسۆك گوتى:

- بىللى ئاشق بىللى. ئەو تەھى ھاتووينە چوكوراوا، نە ئاوازيكت گوتووە نە سازىكت لىداو.

ئاشق عەلى:

- راست دەكەى.

وسوولاندى:

- ئاى... ئاى... ئاى...

ئاشق عەلى:

- ئىشاللا چاك دەبىيەو بەرالە.

هۆسۆك باوھىشكى دىكەشى قالۆرھىنان و خستىيە سەر ئاگرەكە. لەبەرگەرمای ھاوین و گرى ئاگرەكە، بە جۆكەلە ئارەقيان دەپشت. هۆسۆك دەستى لەسەر شانى ئاشق عەلى دانو گوتى:

- ئاشق عەلى، برالە، دە تەواوى كە.

ئاشق عەلى سازەكەى هەلگرت، خۆى گرمۆلەكردو داستانەكەى دەست پىكرد:

- كۆرە هەژارەكە هەبوو، خەلگى دەوروبەرى ئىمەبوو، ئاشقى كچىك بوو، بابى كچە رازى نەدەبوو، دەيگوت: (دوو هەزار لىرە شىربايى بىنەو كچەى بەرە...) كۆرەش، هەژارو پەريشان، موحتاجى پاروھ ناننىكى بوو. سالەھى سال وەكو سىبەر، بەدواى كچەو بوو. كچەش ئەوئەندە ھۆگرى كۆرەى بوو، ھەرمەپرسە. شەويكى كۆرە دەستى كچەى گرت و گوتى:

(وهره بابروين بۆ چوكوراوا.) هاتنه چوكوراوا، كوره گهغينكى بى نەزمون بوو. لىترسى پياوانى دەولەت، نەكا بيانيننەو دە لىكيان دابېن، بەرپۇژ خۇيان دەشاردەو شەوانەش دەپۇشتن. بابى كچەى كابرەيەكى دەولەمەندبوو، لە ھەموو جىڭايەك پياوى خۇى ھەبوون. كورە بەرپۇژ كچەى دەشاردەو بۆ خۇيشى، بۆ ئەوئى پارو نانىكى پەيدابكا، دەچوۋە دېھاتەكانى دەوروبەر. رۇژىك كچەى لەپەنا مەرەزەجارىك، لەنىو قولكەيەك دەشارىتەو بۆخۇيشى وەدواى نانى دەكەوئى.

كاتىك دەگاتە ئەو شوينەى كچەكەى لى شاردبۆو، تاريك دادى، سەير دەكا كچە نەماو. ھەموو جىڭايەك دەپشكنى، بەلام شوينەوارىك لەكچە پەيدا ناك. تا بەيانى لەو دەوروبەرەنە دەگەرپت و دەخوليتەو. تا بەيانى ئەشكى سوور ھەلدەوهرىتى و ھاواردەكا: (جەننەت، جەننەت!) جوابىك نابىستى. كاتىك ھەوا روون دەبىتەو چاۋ چاۋى دەبىنى، دەگاتە جىڭايەك تەماشادەكا لەناو قولكەيەك، مشتىك ئىسكى سى دەبىنى. . لەولاش كەزىيەكانى وەكو دوو رەشارو لەلايەكى دىكەش جلكە ونچر ونچرەكانى ئەو. . . كورەش كاتىك چاۋى بەوانە دەكەوئى، ئەقلى لەدەست دەداو شىت دەبى. . دەيانگوت كچە تەپۇ، پارچە پارچەيان كردبوو، خواردبوويان. ئۇبال بەستى ئەوئى لىم بىستەو. . .

ھۆسۆك گوتى:

- راستە. ئىستا ئەگەر ئەو ئاگرە نەبايە، ئىمەشيان پارچە پارچە دەکرد. . .

ھەمەد:

- ھەر بەزىندوويى كەوليان دەكردين و دەياخواردىن.

ئاشق عەلى:

- كورە لەپەنا ئىسكەكان دانىشت و كەزىيەكانى كچەى بەدەستەوگرت و سەردوولكەيەكى

دەستپىكرد. . .

ھۆسۆك گوتى:

- بىللى، دەبەرتەرم ئاشق بىللى.

ئاشق عەلى سازەكەى بە سىنگىيەو نووساندو بەسەرىدا نووشتايەو، سازەكە وەزمان ھات و ئاشق تىيەلەكرد. دەنگىكى ھەبوو، دەتگوت دەنگى ئاشق فەيسەلە. ئاورى لەدلى بەردەدا، ئاشق دەيچرى و حازريانىش سەرتاپاى لەشيان ببوونە گوى. تەنيا ئاخيان ھەلدەكىشا. گۇرانييەكە تەواوبوو، ئاشق عەلى گوتى:

- كورپه كهزييه ره شه كانی به دهسته وه گرت و رۆیشت. دی به دینی چو کورواو گهرا، تووشی ههرکه سیك با، چیرۆکی خهم و په ژاره‌ی خۆی بۆ ده‌گێڕایه‌وه و لاوانه‌وی ده‌ست پیده‌کرد، خه‌لك دلیان ده‌بوو به‌ ئاو. خوا به‌ نسیبی دوژمنی ئینسانیشی نه‌کا. .

پاشان ئاشق وه‌ژان كه‌وت. سازه‌كه‌ی به‌ سنگییه‌وه ناو زیاتر كۆمبۆوه، بوو به‌ گه‌لۆله‌یه‌ك. هه‌موو له‌شی به‌ ئه‌ندازه‌ی، مندالیكی پینج ساله‌ی لیها. ده‌نگه‌ به‌ سۆزو زه‌نگوله‌كه‌ی، شه‌پۆل شه‌پۆل سه‌رتاسه‌ری چو کورواوای پر‌کرد. ده‌نگه‌كه‌ كزه‌ده‌بوو، به‌رزده‌بۆوه، خه‌مناك ده‌بوو و ده‌گریا. له‌ كویره‌وه‌ری ده‌دوا، له‌ ئه‌شق، له‌ مه‌رگ و نه‌بوونی، له‌ سیل و نۆبه‌تی ده‌دوا. له‌ مندالی شیره‌خۆره‌و له‌ ته‌نیایی و ئاواره‌یی ده‌دوا. له‌ (قیزل ئیرماق) و سه‌یحان و جه‌یهان و چو کورواو ده‌دوا، له‌ ته‌پۆو له‌ تراكتۆری بی‌دین و ئه‌و دنیا ویرانه‌ ده‌دوا. له‌ کیۆه‌ پر له‌ به‌فرو پر له‌ سونبول و ئاسكه‌ چاو ره‌شه‌كان و له‌ زه‌وی و له‌ زۆرداری ده‌دوا. تا سیوادی به‌یانی دا هه‌ر چری. له‌لای رۆژه‌لات ئاسمان سووره‌هه‌لگه‌راو نه‌سیمي به‌یانی هه‌لی‌کرد. سازه‌كه‌ی به‌ هیواشی له‌ په‌نا خۆی دانا. ئیدی لیوی لیك نه‌کردنه‌وه. رۆخساری هیمن و دلیا و پرووناك بوو. گوتیان:

- ئاشق، ئاشق، خودا دلشادت بکا. یاره‌ببی نه‌بوو نه‌بی و ئه‌وه‌ی ده‌ستی بۆ ده‌به‌ی بی‌ته‌ زیپ.

له‌وێ وه‌رپه‌كه‌وتن. له‌دوای خۆیان ئه‌و ئاگره‌ی هه‌لیان کردبوو، هه‌روا دایسا. ورده‌ ورده‌ ئاواره‌كه‌، له‌به‌رچاوان ونبوو، له‌دوور را دووکه‌لیکی باریکی لی‌هه‌لده‌ستا. ئه‌و گونده‌ی پیدای تیپه‌رین(ئاق کوی) یان پیده‌گوت. دیواری خانوه‌كان ته‌پاله‌یان پیدادابوون. سه‌ربه‌انه‌كان گیای وشك و قامیشیان، له‌سه‌ر بلاو‌کردبوونه‌وه. خانوه‌كان له‌ بناری کیۆه‌كه‌، لیك بلاو‌ ببوون. له‌پشت سه‌ری وانیشه‌وه، ره‌وه‌ سه‌گێك به‌ وه‌رینه‌وه ده‌هاتنه‌ پێش. کاتیك به‌ پێش کاوله‌خانووین‌کدا تیده‌په‌رین، په‌رپه‌یاوینکی پشت چه‌ماوه‌ی چاو‌رپی‌قوای بانگی کردن و گوتی:

- سه‌لام.

گوتیان:

- سه‌لام.

پرسی:

- له‌ کویرا هاتوون و بۆ کوی ده‌چن؟

حه‌مه‌د ولامی دایه‌وه:

- له (ئورۇم) پا ھاتووين وبه دواى كارددا ده گه پنين.
- كار بهرى چ دارپكه... . ته گهر ده توانن برۆن پهبداى كهن.

حه مه د:

ئيشاللا پهبداى ده كهن.

پيره پياو:

- چوكوراوا ئيدى چوكوراواى جاران نيبه. تراكتور هه موو جيگايه كى پر كردوه.
ئاشق عه لى:

- خوا بو خوى به هاناي فه قير و هه ژاران وه بى.

پيره پياو:

- ئامين، ئامين. خودا ره حم به هه موومان بكا.
- خودا حافيز.

پيره پياو پيشى پيگرتن و گوتى:

- ته وه (وه لى) كورم، كيگه يه كى هه يه، لاسكه كانى به سه ربه كدا كه وتوون. ده راسه ناتوانى

به ره همى به سه ربه كدا كه وتوو، بدرويتته وه. ئيوه لى خه لكى كوستانى دروينه كهرى باشن.

حه مه د:

- به لى. دروينه كهرى باشين.

هوسوك:

- دروينه لى ده كهن.

حه مه چكول:

- ئه منيش دروينه لى ده كه م. ئى شاخ زهر د، وه كو تيشكى مانگ... .

ئاشق عه لى:

- دياره تووش دروينه لى ده كه لى. چما توو چت له ئيمه كه متره؟

پيره پياو وه رگيپ كه يه كى ره گه ل خستن و نارد نيبه مالى وه لى. وه رگيپ كه كه گوتى:

- كاك وه لى، ته وانه بابت ناردوونيبه لاي توو، دروينه كهرن. بابت گوتى زورباش دروينه لى

ده كهن. راست وه كو ده راسه... . ته دى... .

پاشان له كاتيكدا پانتولله ره شه دراوه كه لى هه لده كيشا، له وى دووركه وته وه.

وه لى گوتى:

- چەندەم لىيۈەردە گرن.

ئاشق عەلى:

- با جارى چاومان بە زەوييەكە بگەوى.

پاش ئەۋەى ئاويان خواردەۋە، چوۋنەسەر كىلگەكە. گەئىك بوو تەقريبەن بىست دۇمىك دەبوو. ھەموو گەمەكە ۋەكو ھەسەر بەسەر زەوييەكەۋە راخزىبوو. تەنەت لاسكىكىشى بە پىۋەنەبوو.

ئاشق عەلى گوتى:

- ھەيف، لەبەين چوۋە.

ۋەلى گوتى:

- كاتىك خودا نەيدا نابى. داھاتىك بوو پلىنگ نەيدەتوانى لىي دەرچى، نىسبىش ئەۋەبوو. لاسكە گەمەكان دەتگوت قامىشن. ھەموويان بەسەريەكداكەوتوون، باش بوو ھاتن. درونەۋەى بىست دۇم زەوييەكەيان، بەبىست لىرە خەملاند. دەست بەجى داسەكانيان سوين و ۋەئىۋى كەوتن.

ھەمدە گوتى:

- نەمگوت؟ نەمگوت كارمان دەست دەكەوى؟ نەمگوت دلم خەبەرى داۋە؟ تەماشاي ئەۋ چوكوراۋايەى كەن. . . پروانن چەند گەۋرەيە؟ چما دەكرى لىرەكار دەست نەكەوى. ھەر ئەۋەندە بەسە كارت پىبكرى.

ھەموويان سەرگەرمى كاركردن بوون و خىرا خىرا، دەيان دروو. وسوۋ لەسەر بەردىك دانىشت بوو، خۇى گرمۆلە كرذبوو. داسەكەى ئەۋ ھەمە چكۆل دروینەى پىدەكرد. كاتىك ۋەلى بەرەۋمال دەرۋىشتەۋە تا خواردنيان بۆ بىنى، ھەمە چكۆل بە ھىۋاشى لىي نزيك بۆۋە، تفى زارى قوۋتدایەۋە گوتى:

- مامە ھەقى منىش دەدەى؟. . . دوو گاجوۋتى شاخ زەرد. . . ۋەلى پىي سەبىرېو. پروى لە دروینەكەرەكان كرردو گوتى:

- ئەۋە دەيەۋىت بلى چى؟ شىتە؟

ئاشق عەلى:

- گوۋى لى رامەگرە، مندالە.

ھەمە چكۆل بە تورېى گەرايەۋە ناۋ گەمەكە.

ھۆسۆك گوتى:

- چت بە كاك وەلى گوت كۆرە؟... توتكە سەگ...

ئاشق عەلى گوتى:

- دەتەويست بلى چى. حەقەن پىرسىويە چوكوراوا چەندەى تراكتۆر لىن... دەتەويست چى

لى پىرسى!... وانىيە حەمە؟...

حەمە چكۆل گوتى:

- بەلى ئەو دەم لى پىرسى.

تا ئىوارى بى ئەو دەم پىشت راست بىكەنەو، درويىنەيان كىرد. خۆر تىشكى بەسەردا

دەباراندن.

درويىنە كىردى بەرھەمى راخىيو، زۆر بەزەھەتە. پىشتى ئىنسانى دەشكىنى. ئىوارى وەلى

لە ستلىكدا شىوى بۆ ھىنان. دانىشتن و بە ئىشتاۋە نانەكەيان خوارد. تەنيا وسو ھىچى

نەخوارد. ئەو دەندە لەبەرى پارانەو بىسود بو.

دواى ئەو دەم نانەكەيان خوارد، ھىچ رانەو ھەستان و دەستيان پىكردەو. وا وەنپوى كەوتىبون

و دەيان درويىەو، كە دەپاسەش پىيان رانەدەگەشت. لاي پۆژئاۋبون دىتيان وسو ھات. بە

تورەبىيەو داسەكەى لەدەست حەمە چكۆل دەرھىناو دەستى پىكرد. تەواۋى لەشى دەلەرزى.

پىيان گوت:

- تۆ نەخۆشى وسو، خراپتر دەبى. مات و پەرىشان لە نىۋەراستى چوكوراوا دەمىنىيەو.

ئەتۆ مەدروو. ئىمە لەداھاتەكەمان بەشى تۆشى لىدەدەين. خۆكەرنىن. ھەرچۆنىك بى ئىمەش

پىياوين.

وسو گوتى نەدانى. ھەروا بى راۋەستان، بى ئەو دەم سەرھەللىنى بە لەرزو ھەناسەپر كىۋە

درويىنەى دەكرد. لەناكاو بەلاداهات و داسەكەى لەدەست بەربۆو. ئاشق چو وسوۋى

راستكردەو گوتى:

- مەكە برالە، تۆ نەخۆشى.

وسوۋى بىر دەدەروەى پەرىزەكەو بۆ خۆى گەراپەو.

ھۆسۆك ئاۋرى گرتىبو:

- كاتىك ئاۋا خۆى تۈۈش كىرد، لەدلەو دەمگوت ئەو داسەى لەسەرى پاكىشم. ئاخىر

سەگباب، كاتىك دەزانى نەخۆشى و خەرىكە دەمىرى بۆچى وەدوامان كەوتى؟... لە شويىنى

خۆت كەوتىباي... . لەدىيى مابايەو. نەك ھاتبايە ئىرەو بووباي بە بەللاي گيانى ئىمەو خۇمان
پىھەلئاسى. ئىمە بۆ خۇمان... .

ئاشق ەلى تورەبوو گوتى:

- ھۆسۆك، تۆ چىت لەگيانى ئەو بىي نەوايە دەوى؟... . خۆ بە نان و ئاوى ئىمە نىيە.
چىت لەگيانى بنىادەمىكى نەخۆش دەوئىت برالە؟ بۆ خۆت دەبىنى كە خوا گرفتارى كردووە،
ئىمەش گرفتارى بكەين؟... .

ھۆسۆك گوتى:

- لانى كەم وەك بنىادەمان لەسەرپىيى خۆى پراوەستى. بەو ھالەو دە دى دروئىنە دەكا. ئەو
خەرىكە دەمرى واش دروئىنە دەكا... . چما ئەو نەبوو پىشى پىگرتىن و دەيگوت چوكوراوا
جەھەننە مە مەچوون. ئىستاش... .

تا خۇرئاو بوو دروئىنەيان كرد. بەلام نەيانتوانى تەواوى بكەن. داسەكانيان دە پىشتىوەكردو
بەرەو ئاوايى گەرەنەو. رۆژبايەكى تووند ھەللىكردبوو. ەلى بەرپەيەكى لەپىش دەرگا راخست و
لەسەرى دانىشتن. لەولايان مانگايەك گۆلئىك گىاي تەرپ تازەى لەدەمدابوو، گۆلئىكەكەشى بە
گوانەكانىيەو نووسابوو، رايدەكىشاو شىرى دەخوارد. بۆنى تووندى گيا بلاؤبۆو.

ەلى لەقاپىكى گەرەدا بروئىشى ھىنا، لەنىوەرەستى دانا. بروئىشەكە بىي رۆنبوو. گۆييان
نەدايە، بەپارووى گەرەو خوارديان.

ژنەكى ەلى زەيستان بوو، لەژوورئى لەنىو جىگادا درىژ ببوو. منداڵە ساواكەى لەپەنا
خۆى لەسەر بىيژىنگىك، درىژكردبوو. ەلى سى منداالى دىكەشى ھەبوون، ھەر سىيان
نۆبەتتىيان لى بوو ھەلدەلەرزىن. ھەمە چكۆل كاتىك وەژووركەوت ھەمووى چاوپىكەوتن.

وسو ھەوئىش نانى نەخوارد. دانەچۆقەيەكى گرتبوو، ھەر مەپرسە. دەتگوت لەرپىگايەكى
پر لە بەرد، ئەسپ چوارنالىيان لى دەكرد. بىپسانەو دەينالاند.

ھۆسۆك گوتى:

- باشە بلى ئەمن ئىستا چى بكەم؟ ئەو پياو خەرىكە شىتم دەكا. لەنىوەرەستى چوكوراوا
گىرمان خواردووە، بە نەخۆشكى پەككەوتەو.

ئاشق ەلى گوتى:

- پىش بە چارەنوس ناگىرى. ئەو دەبى بىي، ھەر دەبى. دەبى دان بەخۇماندا بگىرىن
برالە. چ كارىكى دىكەمان لەدەست دىت. ... .

وهلی جیوبانی ژنهکهی هیئایهدهرو لهپیش ده‌رگا رايخست، ییژینگى مندالنه‌که‌شى هیئاو له‌په‌ناى دانا. رۆژبا هه‌لى کردو ته‌پوتۆزى به‌سه‌ر جیوبانه‌کاندا وه‌رکرد.

کرێکاره‌کانیش لیڤه‌کانیان لێک کرده‌وه‌و له‌سه‌ر به‌ره‌که‌ لێی درێژبوون. ئه‌وانی دی که نووستبوون، ئاشق عه‌لى و وه‌لى به‌یه‌که‌وه‌ قسه‌یان ده‌کرد. وه‌لى گوتی:

- لێگه‌رێ با بێو زه‌وییه‌که‌م لیوه‌ستێنێ. لێم وه‌ستێنێ و نه‌جاتم بێ... تو وه‌ره‌و کوێره‌وه‌ری بیینه، نه‌ ده‌ستت بمێن، نه‌ نینۆک و نه‌ددان و نه‌ پێ، ئه‌وکاتیش نیوه‌ی داهاته‌که‌ت ده‌مستێ که‌سیکی که‌ی، که‌ دلۆپه‌ ئاره‌قیکی له‌سه‌ر نه‌رشتبێ. ئاخ‌ر شتی وا ده‌بێ؟ ئه‌گه‌ر مرۆڤ هیچی نه‌بێ هه‌زار جار باشته‌. له‌برسان بم‌ری باشته‌. زه‌وییه‌که‌م لیوه‌ستێنێ و نه‌جاتم دات.

ئاشق عه‌لى ولامی دایه‌وه‌:

- ئه‌و قسانه‌ مه‌که‌ برا. تو به‌هه‌له‌چووی، زه‌وی شتیکی دیکه‌یه‌.

وه‌لى:

- به‌مه‌رجێک ئی خۆت بێ. به‌لام ئه‌گه‌ر ئی خه‌لکی دیکه‌ بێ ئاوا ئه‌سیرت ده‌کا. لێره ئه‌من گیانی خۆمی له‌سه‌ر داده‌نێم، ئاغا هه‌ر ئاگاشی لی نییه‌. ته‌ماشاکه، بۆ خۆت حال و رۆژگاری من ده‌بینی... لێگه‌رێ بابێ زه‌وییه‌که‌م لیوه‌ستێنێ و نه‌جاتم دات. سه‌ره‌نجام دره‌نگ یا زوو لێم ده‌ستییته‌وه‌. له‌وه‌ته‌ی تراکتۆر هاتوون، ئه‌وانه‌ی وه‌کو من نیوه‌ی داهاتیان وه‌رده‌گرت هه‌موویان له‌به‌ین چوون. ته‌نیا من ماوم، بم‌رم و نه‌جاتم بێ، هه‌رچی به‌سه‌رم بێ له‌و ژیانه‌ی باشته‌...

وه‌لى هه‌روا قسه‌ی ده‌کردو جینیوی ده‌دا، به‌لام ئاشق که‌ زۆر ماندوو ببوو خه‌وی لێکه‌وتبوو

هیچی نه‌بیست.

رۆژی دوایی لای نیوه‌رۆیه‌، له‌دروینه‌که‌ بوونه‌وه‌. داواى پاره‌ی ورده‌یان له‌ وه‌لى کرد، پاره‌که‌یان برایانه‌ له‌نیو خۆیان دابه‌ش کرد. وسوو پاره‌که‌ی وه‌رئه‌گرت. ئاشق عه‌لى په‌نگه‌ سه‌عاتێک زیاتر له‌به‌ری پارابێته‌وه‌، تاتوانی پاره‌که‌ی پیوه‌رېگه‌ری و له‌گیرفانی هاویشته‌.

حه‌مه‌ چکۆل هه‌رکه‌ پاره‌که‌ی خۆی وه‌گرت، حاله‌تێکی سه‌یری په‌یداکرد. پاره‌که‌ی به‌ده‌سته‌وه‌ گرت و هه‌لى ده‌سوراندو ته‌ماشای ده‌کرد. له‌ گیرفانی هاویشته‌ و هیئایه‌وه‌ ده‌ری و ته‌ماشای کرد. پاشان وه‌ حه‌مه‌دی دا. ماوه‌یه‌ک لێی وه‌رگرتوه‌. دووباره‌ وێی دایه‌وه‌.

ئەوجارىش لىيى وەرگرتەمە، پاشان لە گىرفانى ھاويشتەمە. بە ھىچ جۆرىك دەستى لەناو باخەلئى نەدەھىتادەر.

تەنيا جارجار پارەكەى دەردىناو تەماشاي دەکرد. دەچووە پەنا ھەمەدو دەيگوت:
- مام ھەمەد. جووتىك گا دەكړم، ئى شاخ دريژو دەبيەمەو ھەمەدە گوندەكەى خۆمان...
ھۆسۆك لەدەست ھەمە چكۆل توورەببوو، خەريك بوو لىيى بدا، بەلام ئاشق عدلى نەبھيشت.

پاشان گەرايەو ھەمە چكۆل و پىي گوت:

- ھا ھەمەد، ئەتۆش ھىندە نەدى بدى مەبە.

ھەمەدگوتى:

- ئەمن پىم نەگوتن كارمان دەست دەكەوى و پارە پەيدا دەكەين. ئەمسال پارەى باش پەيدا دەكەين؟ ئەمن دلم وايخەبەرداوە.

نەشى دەتوانى بەھىچ شىوھىەك، منداڵەكانى و بزە كورى لەبىرخۆى بەرىتەو.

لەو بەدوا سەرتاسەرى چوكوراوايان بەپى تەيكرد، زۆر شتيان ديت و بەسەر زۆر رووداوانىشدا تىپەرىن. دىيەك نەما سەرى لىيەدەن و ئاغاىەك نەما لەبەرى نەپارپنەو. لە چوكوراوا ھەلەدەسوران و ھەروا دەپۆشتن.

پۆژىك لەناكاو لەقورى مېرگىك كەوتن. تازە لە شۆفىرى ئەو تراكتۆردى كە نەجاتى دان، زانيان كە ئىرە زەلە.

كرىكارانى بىكار، دەستە دەستە لەو دەشتە سەرگەردان مابوون. ھەموويان وەكو ئەوان ھەزارو برسى، ھەموويان وەكو ئەوان گىژو خەفەتبار بوون. لەو جادانەى كە خۆلەكەيان دەگەيشتە ئەژنويان، تراكتۆرى شين و سوورو قاوھىيى و دەراسە و گەلابەى گەورە، بەتەپتۆزكردنەو تىدەپەرىن. بە ئەندازەى ئەنگوستىك تۆزيان لەسەر كەوتبوو، رەنگە ئەسلەكەيان لەژىر ئەو خۆلەدا زۆر بە زەھمەت لىك دەكرانەو.

تەواوى ئەو دەشتە لەژىر نۆيەتيدا دەلەرزى. پوخسارى مەقەكان، زەردو پەقەلە بوون. گىا وشك ببوو، گەلاى لاسكەكان ھەلپروكابوون و رەنگيان گۆرابوو. سەرانسەرى دەشتەكە رەنگىكى زەردى سووتاوى ھەبوو. زۆر مردوويان ديتن، كە لەسەر جادەكە كەوتبوون. لەيەكىك لە ئىوارەكان مردوويەكيان ديت، كە خۆلى جادەكە لەشى داپۆشيبوو، پوخسارى مردووەكە لەژىر خۆلەكەدا رەنگى كارەبايى دەنواد. بەلەكەكانى ھەلگرايوون و پىيەكانى پۆچووبوون.

خەلگەكە لەدواى ھاتنى تراكتۆرەكان، لەناكاو گۆرابوون و جۆرىكى دىكەيان لىھاتبوو. تەنانت تەماشائى پوخسارى كەسپشيان نەدەكرد.

ئەو تراكتۆرانە كە نەياندەزانى چىيان لىبەكەن، بە ناچارى دەيان پەرستەن.

ئاغايەكى گەنجى يەكپەك لەگوندەكان، بەبى ھىچ ھۆيەك تەنى لەپرووى ئەوان كردو بە ھەموو ئەوكرىكارانەى كە ئەوسال پۆرابوونە دەشتى، سووكايەتى پىكردن. ھۆسۆك، ئەگەر ئاشق عەلى پىشى پى نەگرتبا، پارچە پارچەى كردبوو. لە توورەپىيان سەرى لەقەدى دارتووەكانى قەراخ جادەكە رادەكىشا، كە دەتگوت گەلاگانىيان لەخۆل دروست كراون. ھاوارى دەكردو دەينالاندو جىنئوى بە چوكوراوا دەدا.

دووبارە شتى زۆريان دىت. پرووداوى باوەپىنەكراويان لەدواى خۇيان بەجىھىشت. دوو پۆژان بە برسىتى مانەو. ئەگەر ئاشق عەلى نەبا، ھالىان شپرزە بوو. چووە دىھاتەكان سازى لىداو نانى وەرگرت. ئەگەر جارى جاران بايە، دىھاتىيەكان ھەرچەند گرفتارىشبان، ئەويان لەسەر چاوان دادەنا. بەلام ئىستا تەنانت تەماشاشيان نەدەكرد. جاران لەبەرى دەپارانەو، كە سازيان بۆ لىدا.

لە تەپو تۆزدا نقووم ببوون، ئارەقى پىشتيان خۆلەكەى كردبوو قور. دەتگوت لەنيو زۆنگاو ھاتوونەدر. ئەوئە نەيان دىتبوو، دىتيان، ئەوئە بەسەريان نەھاتبوو، بەسەريان ھات. ئاشق عەلى زۆرى گۆرانى لەسەر پەنج و ئازارو جادەى خۆلاوى و ئاغاي زۆردارو ئەو تەپۆيانەى كە وەكو مار پىئوئەدەن، سازكردن. دەنگى ئاشق وا خەمناك ببوو، كە ھەركەسىك گويى لىبايە، دلى دەبرژاو لەخەم و خەفەتان جىنگلى دەدا.

بەلام لەبارەى وسووى. باشتەر وايە نە من ھىچ بلنم و نەئۆشەش ھىچ ببىستن. دلى ھىچ كەس تاقەتى بىستنى نىيە؟ دلى بنىادەم ئەگەر بەردىش بى، كە چاوى پىبەكەوى دەبىتە ئاو. دوو ھەوتوان بەو ھالە پەرىشانە، خۆى بەدواياندا پراكىشا. جارجار تەواوى لەشى لە(تا) ئاگرى دەگرت و جارجارىش خەرىك دەبوو رەق بىتەو. دەتگوت لەنيو بەفرى كوئىستانىيە. دواى دوو ھەوتوان، ئىدى نەيتوانى يەك ھەنگاويش ھەلبىتتەو. تەنانت پاروھ نانىكىشى نەخوارد. بە پىچەوانە تا دەيتوانى ئاوى چوكوراواى دەخواردەو، كە وەك خويىن و رەمەل وابوو.

بىۋە پارچەيەك ئىسك و پىست. ھاورىكانى بە نۆرە، لەكۆليان دەکردو لەگەل خۇيان دەبرد.

ھۆسۆك لە ھەموان زياترى ھەلەدەگرت، چونكە لە ھەمووان بەخۆدەتر بوو.
وسوو دەيگوت:

- ئەمن بەجىيىلن و برۆن. بوومەتە بار بەسەر ئىۋە. لىم گەريىن با ۋەك ئەو مردووانە لەئىر خاكى ئەو جادەيە دفن كرىم.

ئەوان ھىچ گويىيان بە قسەكانى نەدا.

لەپىش ھەموواندا ھۆسۆك ۋەخەبەرھات. دەستەگەورەكانى كەرنە مشت و چاۋەكانى پى ھەلگۆفەن. ھەموو لەشى دەلەرزى. پاشان ئاشق عەلى ۋەخەبەرھات، دواى ئەويش ھەمدە...
وسوو تا بەياني بەخەبەرېوو، بەردەوام ئالەندېوو، ئىستاش بە ئارامى ئالەى دەھات.
دەنەكانى بەسەريەكدا رەق بېوون. ھەمە چكۆلىش دەستى راستى لەسەرباخەلى دانابوو
لەسەرى نووستېوو، دەتگوت ھەناسەى لى براۋە ئارام و ھىدى ۋەكو مندالتيك...

سەرئاپاي لەشيان بە شەۋفى بەياني تەربېوو. چوكوراۋا ۋەخەبەرھاتېوو، كەلەشېرەكانى
گوندەكەى نزيكيان خوينديان. پاشان سەروسەكوتى تراكتۆرەكان دەركەوتن. دوايى
دەنگەدەنگى خەلگ و دەنگەكانى ديكە رۆژيان كەردەۋە.

پاش كەمىك مۆيىكى نەرم ھەستا. قەسەلى كىلگەكە تروسكانەۋە. لەدوورېرا، لەپشت
كىۋى(گاور) تۆپەلەنوورېك دەركەوت. بېرەيان دەگوت خاكى(يورەيەر). خاكى ئەو يورەيەر،
ۋەكو لەشى ئافرەتېكى گەنج گەرم و نەرمە. ئەو خاكە بەردىشى لى دەروين. بەرھەمىكى
دەدا، ۋەكو دەلېن پلنگى لى دەرنانچى. دەنكە تۆۋىك، سى ھەتا چل تۆۋى دەدا. لە پايزدا كە
قۇزاخەكان دەتەقن، سەرانسەرى خاكى يورەيەر يەكپارچە سېى دەچى.

ھۆسۆك نووكە پىيەكى گەياندە ھەمە چكۆل و گوتى:

- ھەستە، تووتكە سەگ! ھەتا نېۋەرۆ دەنوى. ئىستا لەسەر ئىچمە بۆتە كەكيك ئۇغلۇو!
ئاشق عەلى گوتى:

- ھۆسۆك ھەموو ئاكارت باشن، بەلام برييا ئەۋەشت نەبا.

ھۆسۆك گوتى:

- برۋانە ئاشق. دەبەرتەرم، برۋانە چۆن نووستوۋە. پارەكەى لەگىرفانى ناۋە دەستىشى
لەسەر دانائوۋە لەسەرى نووستوۋە. ئىستا ۋەرە توۋرە مەبە! ۋادەزانى ئىمە ھەموومان دزىن.

ئاشق گوتى:

- ھەموو ئاكار ت باشن. ھۆسۆك. . . كۈرەكە پارەى بەخۆيەۋە نەدىۋە. . . خۇ بەزۆرى
نىيە. . . نەيدىۋە. . .

ھەمە چكۆل بە توورپىيەۋە لەخەۋ ھەستا.

ئىدى بىزارىبون. دەمىك بوو بىپارىيان دابوو بگەرپىنەۋە، بەلام ھەمەد بەھىچ جۇرىك لىيان
نەدەگەرا. تا دەيانويست بەرەۋ گۈندەكەيان بگەرپىنەۋە، ھەمەد لەدوورەۋە گۈندىكى دەدیت و
دەيگوت: (ئىستا ۋەرن با سەرىكىش لەۋ دىيە بدەين، ھەتەن لەۋى كارىكى پەيدادەكەين.)
بە پارانەۋە دەيىردنە گۈندەكە. بەۋ شىۋەيە لەۋانەيە دە جارائىش، ئەۋكاتەى دەيانويست
بگەرپىنەۋە بۆگۈندەكەيان، ھەمەد گىرابنىيەۋە. ئەۋ رۆژە ئاخىر پۆژبوو، ئىتر گەرانەۋە نەبوو،
كارنەبوو. بۆچى بەۋ ھالە زارو پەرىشانەۋە، لە چوكوراۋا سەرگەردان بھولپىنەۋە.
ھەمەدەش ئومىدى نەمابوو. مىلى بەلاۋە نابوو، گوتبوى: (ھاۋرپىيان با بېرۆين ئىدى ھىچ
كارىكمان لەدەست نايە. باۋەگەرپىن.)

وسو لەسەر ھەرزى لىي تىخل ببوو. ھۆسۆك راستى كردهۋە لەكۆلى كرد.

وسو بە ھەۋلىك كە لىي چاۋەرۋان نەدەكرا، بە ئالەۋە گوتى:

- دامنى خوارى. . . ئىدى بىزارىبون، لەۋەى بەكۆلى خەلكىيەۋە بگەرپىم. بوۋمەتەبار
بەسەر ئىۋە.

دامنى خوارى. بۆ خۆم دەپۆم. . . دامنى خوارى.

دەست و لاقى رادەۋەشانە. لىكدا لىكدا لاقەكانى لەرانى ھۆسۆكى دەدان.

- دامنى خوارى، دەنا دەرم.

ئاشق ەلى گوتى:

- مەكە برالە. تۆ تاقەتى رۆيشتنت نىيە. مەكە. . . برۋانە ئەۋە خەرىكىن دەگەرپىنەۋە
گۈندەكەمان.

وسو گوتى نەدايە. ھەروا دەست و پىي رادەۋەشانەن. ھۆسۆكىش توورەبوو، بەرەللاى
كردو ۋەرىكەۋت.

ھەمەد قۆلىكى گرت و ئاشق ەلىش قۆلەكەى دىكەى گرت و بەدۋاى ھۆسۆكدا
ۋەرىكەۋتن. وسو سەرى شۆر كىردبۆۋە لەكاتى رۆيشتندا، لاقى تىك دەھالان و لىكدا لىكدا

هەلەنگوت. پاش ئەوەی ماوەیەك بەو جۆرە پۆیشتن، یەكسەر ئەژنۆكانی نووشتانەو. ئەگەر بەریان دابا، بەسەر دەم و چاواندا دەكەوت. ھەمەد دەستبەجی راستی كردەووە لەكۆلی كرد. ھەمە چكۆل گوتی:

- ئەگەر بشمكوژن جاريكى ديكە ناچمەو لە كەيك ئۆغلووی. لەبرسان دەمرم و ناچم. ئەتۆ دەلێی چی مام تاشق عەلی.؟

تاشق عەلی گوتی:

- ئەگەر منیش سەلت بام و ژن و منداڵم نەبا، هیچ گرینگ نەبوو، منیش ئەگەر لە جیگای تۆ بام نەدەچوومەو لەی. ھەمە چكۆل:

- كری خۆمی نەدەدامی هیچ، داركاریشی دەكردم. ھەمەد گوتی:

- ئەمن ئیستا چۆن تەماشای ژنەكەم بكەم؟ چی بە منداڵەكەم بلیم؟ تاشق عەلی گوتی:

- چتە ھەمەد؟ دووبارە دتەوێت دەست پێكەیتەو.؟ ھۆسۆك:

- ئەگەر ئیستا، ھەر ئیستا كار ھەبی و بلین وەرە كاربەك، ئەوجاریش لێرە گیرنايم و دەپۆمەو.

ئیدی بەسە. خوا ئاگادارە یەك سەعاتیش گیرنايم. ئەگەر چوكوراوا بە دارو بەردو تراكتۆرەكانییەو، ئەو تراكتۆرە نەفرەتیانەییەو بەدەنی، ئەو جاریش لێرە گیرنايم.

تاشق و ھۆسۆك بە تەنیشت یەكەو دەپۆیشتن. ھەمەد لەژێر قورسایى و سوودا، دوولا ھاتبۆو لەپیش ئەواندا دەپۆیشت. و سوو ملی بەلایەكدا لاركردبۆو لە ئالەنل كەوتبوو. تاشق چوو بەسەر سەری و سوویدا نووشتایەو و گوتی:

- ھۆسۆك، و سوو حالى خراپە. ملی لاریۆتەو. . . خوا دەزانى كە. . . بریا گەشتباو. ئاوابی و لەلای ژن و منداڵەكانى. . . ھۆسۆك گوتی:

- لێی ھیوا براوم، ئەقلم ناییری. ناگاتەو گوندی. دلم نایە و سووی لە چوكوراوا بەجی بلین و برۆین. . .

ئاشق عەلى گوتى:

- زۆر دژوارە.

ھۆسۆك:

- كاتېك ئېمە گەيشتىنەو گوندى، ژنەكەي دېتەلامان. منداڵەكانىشى دەورەمان دەدەن.
ئەوكاتى ئەمن چىيان يېيىلىم؟ دەلېن وسو كوا... ؟ ئاخ خۆزگە نەمرىت... ئەگەر نەمرىت
قورىبانيەكى دەكەم.

ئىوارە داھاتبوو، گەيشتەنە كېلگەيەك، كە ھەمووى كرابوو پەمۆ. لەقەرەغەكانىشى
نەمامە پەمۆيان چاندبوون، كە بەرەورۆژ ئاوا درېژببونەو.

ھەمەد وسووى ھىناخوارو لەسەر خاكە كېلراوہكە، لەسەر پشت درېژى كرد. ئاشق عەلى
كەوايەكەي داكەندو لەژىر وسووى راخست و گوتى:

- لانى كەم بەستەزمانە، لەسەر عەرزى رەق وتەق و بېرايەخ با نەمرى. دەورەيان دا.
وسو ھەندى جار لىنگى درېژدەكردن و ھەلدەلەرزى و پاشان خۆى خردەكردەو و وپىنەي
دەكرد. چاوەكانى زەق ببوون.

ھەمەد گوتى:

- ئاشق دووعايان بخويىنە، با بەبى ئيمانى نەمرى.

ئاشق دەستى كرد بە دووعا خويىندن.

ئەو شەو ئاگرىكيان كردهو بى ئەوئى چاوان لىك نىن، تا بەيانى بە ديار وسووى دانىشتن.
وسو نەمرد. كەمىكە حالى باشتەر ببوو. ھۆسۆك وسووى لەكۆل كردو گوتى:

- ئىشاللا نامرى. ئىشاللا بەساغى دەگاتەو ئاوايى.

ئەو رۆژە لای نيوەرۆ وسو حالى تىكچۆو.

ھۆسۆك گوتى:

- لە كۆلېي ناھىنە خوار. ئەگەر ھەر دەشمى، با بەكۆلېمەو بمرى. ئىدى ھىندەمان
نەماوہ لەچوكوراوا بچينەدەر. ئەگەر بۆنى كېوہكانى بۆ بېت زىندوو دەبېتەو. تازە لە كۆلېي
ناھىنەخوار.

سەعاتە رېيەك لەلای راستيانەو لەنيو دارە نارەوہنەكاندا، دېيەك وەدەرکەوت.

ھەمەد لە ئاشق نزيك كەوتەو قۆلى گرت و گوتى:

- ناشق، ئەتۆ گویٰ لەقسەى ئەو شىت و پىتەى رامەگرە. وسو بەكۆلىيەو دەمرى.
ئىمەش ناتوانىن وسووى لەناوكىلگەى پەمۆجارەكەدا بنىژىن و برۆين. تۆ گویٰ لەقسەى وى
رامەگرە. وەرە باپچىنە ئەو گوندەى.

ناشق گوتى:

- نا.. نابى، ئەگەر قەرارە ھەر ھەرى، لىگەرى با ھەرى..

ھەمدە گوتى:

- ناشق ئىمە بۆچى ھاتووينە چوگوراوا؟ بۆ ئەو ھەى كاربەگەين. وسو ھەر دەمرى. لانى
كەم با لەنىو ئاوەدانىيەكى ھەرى.

ناشق گوتى:

- چ فرەقىكى ھەيە لىرە ھەرى يان لە ئاوەدانى.؟

ھەمدە گوتى:

- دىھاتىيەكان جەنازەكەى ھەلەگرن و لانى كەم لەگۆرستانىك دەينىژن.

ناشق ھەلى گوتى:

- پىم وايە. ئىرە چوگوراوايە، ئەوانە خەلگى كىوپارەى لە گۆرستانەكانىندا جى ناكەنەو.
ھەمدە:

- ئاخى ئەو چ رۆيشتنەو ھەيە. چۆن بەدەستى بەتال برۆينەو. چ بە خەلگى بلىين. بەژن و

منداڵەكانمان بلىين چى.؟

ناشق ھەلى گوتى:

- چيان پى بلىين؟خۆ داھاتەكەمان لە قومارى نەدۆراندووە. !

ھەمدە گوتى:

- ناشق، كاكە دەستت ماچ دەكەم. ھەرى پىيات ماچ دەكەم. ئەو دىيە پر لە دارو
درەختە. تا ئىستا دىيەكى ئاوات لە چوگوراوا دىتو.؟ دلم خەبەرى داو، وەرە با سەرىك
لەوگوندەى بەدين. ھەتەن كارىكەمان دەست دەكەوئىت. ئەگەر لەو دىيە كارمان دەست
نەكەوت، لەمە دە.

ھۆسۆك گەرايەو بەراوئىيىكى تووندەو گوتى:

- ھەمدە ئەتۆ دووبارە چاوت بە دىيە كەوتەو.؟ خەرىكى ناشقى لە خشتەدەبەى.؟ تۆ

برۆ. من نايەم. ئەو ھەى دەيجىژىن ھەمووى لەدەستى تۆيە.

همەد قۇلى ھۆسۆكى گرت و گوتى:

- بىرۈنە بىرالە. ئەو بەستەزىمانى لە كۆلى تۆيە، ھەر دەمرى. لىگەرى ھەر نەبى، با لەنپو ئاۋەدانى و لە گۆرستان بىننېژىن. بىرۈنە، تا ئىستا ھىچ گوندىكى ئاۋات لە چوكوراۋا دىتوھ؟ پر لەدار و درەختە. ھەتەن كارمان دەست دەكەۋىت. ئەگەر لېرە كارمان دەست نەكەۋت لەملىم بىدەۋ خويىنم ھەلاڭت بى.

پاشان رۈۋى لە ئاشق كىردو گوتى:

- ئاشق كاكە، تۆ گوى لەقسەى ئەو شىت و شورەى رامەگرە. لەو دىيەى كار پەيدادەبىت. بىرۈنە چەندەى دارودرەخت لىيە. !

ئاشق ەلى گوتى:

- بلىم چى ھەمەد. ئاخ بلىم چى. ئاى بىرا كارىكىمان دەست كەوتبايە.

ھۆسۆك گوتى:

- دووبارە نەرم بوۋىتەۋە ئاشق. دەى خۆت و ئىمەش لەو چوكوراۋايە ئاۋارەۋ سەرگەردانېكە.

ھەمەد گوتى:

- دەبەرقرم ھۆسۆك. ئەو دىيە پر لە دار و درەختە. لېرە ھەتەن كارىكىمان دەست دەكەۋىت.

ھۆسۆك گوتى:

- ئەمەن نايەم، ئىۋە بېژن.

كاتىك ئەۋان ۋەرىكەۋتن، ھەمە چكۆل بەجىما.

ھەمەد گەرايەۋەۋ بەسەرىدا شىراند:

- زوۋكە، ۋەرە ئىرە.

دەنگى پر لە توۋرەبى بوو. كۈرەكە دەست بەجى غارى دا و ھات لە پىشى پراۋەستا.

- ئەۋا پىت دەلىم، ئەو دىيە پر لە درەختە، لەو دىيەى كار پەيدادەبىت. ئەتۆ تائىستا لەو

چوكوراۋا ۋىرانەيدا، دىيەكى وات چاۋپىكەۋتوۋە؟ وسووش ئەۋە دەمرىت. لانى كەم با لېرە

بىرىت. . . .

دەنگى گېرېو، كۆلە گرووى دە ئەوكى ما. دەتگوت خەرىكە پاش نەختىكى دىكە لە
نېۋەراستى ئەو دەشتەى دانىشى و وسووى لەپىش خۆى درېژبكاو شىن و شەپۆرى دەست
پىبكا.

لەبەرخۆيەو دەيوۆلاند:

- چما وسو خەلكى دېى خۇمان نىيە؟ بۆ لەگەل وى نان و مەكمان نەكردووه. ئىستا
دەبوو جەنازەى ئەومان لەو دىيەى، لەژىر ئەو دارەفېنكانە... . رەنگە ئىرە مەلاشى لىيىت.
لەو مەلايانەى، كە ھەنگويناى لەدەم دەبارى و دەنگيان ۋەكو ئاوى سەرچاۋەى(مىرەم چىل)
دل ئارام و فېنك دەكەنەو...

خۆر بەقورسى خۆى ھەلدەكشا. دىنا گەرمتردەبوو، ئەوانىش لەگونە پەر لە دارو درەختەكە
دوور دەكەوتنەو. ھەمەد لاقى لەدوونەدەھاتن.

بەلام بەھىچ شىۋەيەك نەيدەتوانى ھاۋرىكانى رازى بكا:

- بەستەزمان وسو، چەند پياۋى چاك بوو. ئاخىر چۆن لەو دەشتە كاكى بەكاكييەدا بىرى
و جەنازەكەى لەو خاكەى، كە دەللى خۆلەمىشى تەندوورە بسووتى! ئەو زەردە گەرمایەى
تەماشاكە، چۆن ھەموو شوئىنىكى ئاور تىبەر دەداۋ ئىسكى بىيادەم داخ دەكاو دەيسووتىنى.
ھەيف نىيە بۆ وسووى؟ ...

ھۆسۆك:

- ئەتۆ خەمى وسووت نەبى، ئەمن بەزىندوۋىيى يان بەمردوۋىيى دەيگەيەنمەو كويستانە
فېنك و پەنا سەرچاۋە پەر لە وردە بەردە سىي و داپۇشراۋ بە پىنگە ۋەنەوشەيى و زەردەكان.
ئاشق ەلى گوتى:

- ھەمەد. برالە ھەمەد برۋانە ئىمە ئەو ھەموو لەو چوكوراۋا گەرم و ویرانەيدا، گەراين
و ھىچ كارىكىشمان پەيدانەكرد.

ھەمەدگوتى:

- بەلام ئەوگونە پەر لەدرەخت... .

ئاشق ەلى گوتى:

- باشە با پەر لەدرەختىش بىت... .

- برۋانە ھۆسۆك، برۋانە ئاشق ەلى، ھەمەد ئەتۆش، ئەتۆش گوتى لىيى وسو... .

لەنیوه پراستی رێیه پراوهستان. کاتیك ئەوان پراوهستان ھەمەد لەبیری چوو، كە دەبیست
بلی چی. ماوێهەك لەفكرهوه چوو.

زەوییه كە دەوریەریان، تا نزیکە دەریای سپی زەرد دەچوو، لەدوورتری بەرەنگی شینی
دوو كە لاوی و تەمومژ دەستی پێدەکرد.

ھەمەد ملەدرێژەكە بەرەو لای وسوو وەرگێراو گوتی:

- ئیستا گریان ئیمە گەشتینەوێ گوندەكەمان، ژن و منداڵەكانمان و خەڵكی ئاویی ھەر
لە بستوێرا، كە چاویان پێكەوتن بە پیرمانەوێ دین؟
ھۆسۆك:

- دیارە ئەگەر دین.

- چیان پێبڵین؟

- دەلێن چو كوروا كاول بوو.

- ھەمەد بەگالته پێكردنەوێ پرسى:

- راست ئەوێ بڵین؟

ئاشق عەلى بە ھېمنى و بە گالته پێكردنەوێ گوتی:

- ھەردەبى وا بڵین؟ ..

- چى بە ژن و منداڵەكانمان بڵین.

- دەلێن زەوى قەلشیووەو چو كورواى قووتداو.

- ئەمن چ بڵیم؟ ..

ھۆسۆك توورپەبوو:

- ئاشكرایە دەبى چی بڵى!

بەرەو كێوێكان وەرپێكەوتن.

ھەمەد لەدواوێرا ھەرای كرد:

- بڕۆ. بڕۆ بە جەھەننەم. با ئەوسال ژن و منداڵەكانت لەبەر خاترى تۆ بە برسیتى

سەربیننەوێ.

لە نیو پراستی رێگا پراوستانبوو، قۆلى فش كردبوون و بە ھاوارکردنەوێ دەگوت:

- ئەتۆ، دەبیە ھۆی ئەوێ وسوو بمرى. تۆ دەبیە قاتیلی وسووی. لەوانەئە ئەو دبیە

مەلایەكى لى بى نووشتەئەكە بۆ وسووی بنووسى. لەوانەئە نووشتەئەكە وای بۆ بنووسى، ئەو

بەستەزمانە پزگارى بى. پەنگە ئەو دىيە كەسكى لى بى دەرزى لىبدا، دەرزىكى لىبدا.
لەوانىيە كەسكى پەيدابى و ھەيىكى بداتى. لەوانىيە ھەر بگەينە ئەو دىيە وسو چاك يىتەو.
پروانە ئەو دىيە چەندە دار و درەخت لىن. لەوانىيە چالاۋىكى لى بى ئاۋى فىنكى تىدا بى.
پەنگە كانىيەكى واى لى بى ئاۋەكەى وەكو تەرزە وابى. كى دەلى وسو لەو ئاۋە تەرزەيەى
بىخواتەو ھالى باش نابى.

تا ئەو زياترى دەگوت، ھۆسۆك توورەتر دەبوو. وسو بە كۆلى دادابو بە جۆگەلە ئارەقى
دەشت.

ئەوان كەمىك دوركەوتبۇنەو، ھەمدە لەناۋەراستى رىگا بە تەنيا مابۇو. بى پسانەو
بۆلەبۆلى دەكردو ھەندى شتى دەگوت.

سىبەرى ھەورىكى گەورە بەسەر سەريدا تىپەرى. دواى تىپەربوونى سىبەرەكە، خۆر بە
تەواۋى ھەلەكشى بوو، بە شىدەتى ھەرچى زياترو بە قورسايى قورقوشم بەسەر دەشتەكەدا
بلاۋبۇو.

وسو كە بە كۆلى ھۆسۆكەو بوو، چوكتەين نوزەى لى نەدەھات. دەتگوت خەوى
لىكەوتو، لاقەكانى وەكو مردوۋان شۆرپىبونەو بەسەر خۆلەكەدا خشكەيان دەكرد.

تىشكى بە تىنى خۆر لەقەسەلى پەريزەكەى دەداو تروسكەى چاۋيانى دەبرژاندەو. وا
چاۋيان ئەنگوابوون، كە نەياندەتوانى سەرھەلەينن و دەوروبەرى خۇيان بىينن. ھەمويان
شەللى ئارەقە ببوون و لەتىنۋان وشك ببوون. لە كىلگەكانى دەوروبەريان، لەكلەكە لاق
درىژەكان لەسەرلاقە بارىك و سوورەكانيان ملەدرىژەكانيان درىژتر كەردبۇو بە لۇقەلۇق
دەريشت.

تراكتۆرىك كە خەرمان كوتىكى بەدواى خۇيدا رادەكىشاۋ بە توندى بەرەو پرويان دەھات.
بەدواى تراكتۆرەكەشدا سى چل كرىكار، دەتگوت دەيانەۋى لە چۆمى وپەرن، لىنگيان
ھەلەكەدبوو بە پىخواسى بە ناۋ بىدەنگىدا دەريشت. ماندوۋ مجرۇ دەھاتنە بەرچاۋ. ئەوانىش
لەكەنارى جادە راۋەستان، چاۋەروان بوون تا كرىكارەكان تىپەرن.

ھەمدە پىش ئەۋەى وەرى بکەۋىت گوتى:

- پەر دارو فىنك... لەو دەوروبەرەنە، لەو نىزىكانە ھىچ ئاۋىك پەيدانابى. ئەگەر ھەروا
پروينە پىش، لەو بىبابەنى لە تىنۋان دەمرىن و ئەۋەندە گۆشتەى بە لەشىشمانەو ماۋە، ھەلۇ
خۆلە مىشىيەكان، دەپخۇن و ئىسكەكانىشمان لەنىۋەراستى ئەو ئاگرىارەنى بەجى دىلن.

هۆسۆك به ئارامییەو گوتی:

- لێیدەگەرین.

حەمەد كە لەو قسەییەى ئەو غێرەتى پەیداكردبوو گوتی:

- دێیەكە لێرە، پرۆانە چەندەى دار لێن... . نابێ كاری لى دەست نەكەوێت. تەماشاكە ئەو خەرمان كوتەش دەچیتەووە ئەوى. بەلكو دووعایەك... . دەنا وسوو دەمرى و لاشەكەشى بۆگەن دەكا... . چما نەتدیت ئەو كرێكارانە كاتێك بە پێشماندا تێدەپەرین، چۆن تەماشایان دەكردین. بە چاوە دەرپەریوەكانیانەو، دەتگوت لەگیاندارێكى سەيرو عەجیب رادەمێنن.

ئاشق عەلى گوتی:

- ئەرى بەراست بۆچى ئاوا تەماشایان دەكردین؟...

هۆسۆك گوتی:

- دیاربوو تەماشایان دەكردین.

حەمە چكۆل ماوەیەك بوو دەویست شتێك بلى، بەلام بە هیچ شێوەیەك نەیدەتوانى خۆى ئامادە بكا. لەناكاو قیروسیای لێكردو گوتی:

- ئەمەن لەتینوان مردم. ئەو دێیەش پرە لە دارو درەخت، بۆچى نەچین. بەلكو لەوى كارێكمەن دەست كەوێت.

ئاشق عەلى گوتی:

- حەتەن پەیدادەبێ. چمادەكرى لە چوكوراوا دێیەكى ئاوا پر لە دارى لى بێت و كارێكى لى پەیدانەبێ؟ ئەمنیش لەتینوان خنكام.

حەمەد لەپێش ئاشقەو دەرویشت، گەراییەو بە باوەرپێنەكراویەو تەماشای كرد.

ئاشق عەلى گوتی:

- لەتینوان خنكام حەمەد. هاچ بوو؟بۆ ئاوا چاوت تێوەبرپوم؟

هۆسۆكیش كە بەجى مابوو گوتی:

- ماندوو بووم... . بەرەو لای پۆلە گۆلە هێرۆیەكەى پەناجاده رویشت. لاسكى گۆلە هێرۆیەكە بالا پیاویك بەرزبون، گۆلە پەمەییەكانى بە ئەندازەى لەپە دەستێك دەبون، تەپۆتۆزبان لەسەرنیشتبوو. وسوو لەنیوەراستى پۆلە گۆلە هێرۆیەكە، وەكو پارچە قورقوشمێك لەكۆلى هۆسۆكى خزیەخوارى و كەوت. ئەوانى دیکەش هاتن و لەپەناى ئەوان دانیشتن.

سېبەرى پەلەھەورېك لەھزەيەك بەسەرياندا كشا، ئەوان تاكەمېك لەشيان دەسپىيەو،
دووبارە خۆرە بەتېنەكە، بەھەموو قورسايى خۆيەو بەسەرياندا بلاۋدەبۆو. لەھىچ لايەكرا
چووكترىن پشووہاي نەدەھات. بەرەبەرە زەوييەكە وەكو ئاسن سووردەبۆو. ئىدى لەوہەدوا
رۆيشتن زۆر دژوار بوو.

لەسەر يەكېك لەگوڵە پەمەيەكانى گوڵە ھېرۆيەكە، پەپولەيەكى گەورەى شين بەبى جووڵە
نېشتبوو.

حەمەد سەرى وەرگىپراو لەدلى خۆيدا گوتى:

- سەيرە! ئەو پەپولەيە لەنيو ئەو ئاگربارانە چ دەکا... لەو جىگايەى كە يەك دلۆپە ئاوى
لې پەيدانابى، چ دەکا...

نقوورچىكى لە تاشق عەلى کوتاوت گوتى:

- تەماشاش ئەو پەپولەيە بکە! لە نيو ئەو تەندوورە گەرمەى، ئەو شوپنەى كە ھەموو
شتىك ئاگرى تېبەربووە دەسوتى.

تاشق عەلى بەسەرسەرمانەو گوتى:

- ئەى بابە. سەرم لىنى دەرناچى. زۆرىش گەورەيە، بەقەدەر بالئندەيەكە... خوا دەزانى
لەكوپرا چ بايەك ھىناويەتى و ليەرى فريداو.

ھۆسۆك:

- زۆرسەيرە. چلەى ھاوين و پەپولە، ئەويش ھىندە گەورە، ھىچ ناشجوليت. لەوانەيە
مردىت.

وسو ھاوارى کرد:

- نەمردووە. ئەگەر باش تەماشاي بکەن، بالەكانى دەبرىسکينەو. چۆن دەلین مردووە.
زىندووبوونەو ھاوارکرنى وسو، ئەوئندەى سەريان لىنى سوپما، زياتر خوشحالى کردن.
- ليە كەمېك ئەولاتر لای شاخەكانى ئاناوارزا، باتلاغىكى ليە، كە ھاوين و زستان پرە
لەو پەپولانە.

حەمە چكۆل گوتى:

- ئەمەنىش ديتوومن. بەسەرسەرمانەو، وەكو پەلە ھەورېك تىدەپەپرين. زەردو شين و
رەنگاوپرەنگ بوون.

تاشق عەلى:

- وەك پەلەھەۋرىك، شىن و ئەستېرە نىشان بوون. بە ترووسكانەۋە، بەرەو شاخەكانى
ئاناۋارزا رادەخزىن. شاخەكان شىن دەبوون و ئەستېرەكانىشىيان چاۋيان دەترووكاند. پەپوولەى،
نارنجى و سەۋز و زىپرى.

ھۆسۆك گوتى:

- ئەو پەپوولەيە مردوۋە.

ئەۋانى دىكە بىدەنگ بوون. چاۋيان لە پەپوولەكەۋە برېبوو، كە لەسەر گولە ھېرۆيەكە
نىشتىبوو، پەپوولەكە لەگولەكە گەۋرەتربوو.

سىبەرى چەند پەلە ھەۋرىك بەسەر سەرياندا تىپەرى. ئەۋانىش بەبى چاۋتروكاندن، لە
پەپوولەكە رامابوون.

ھەمە چكۆل نەيتۋانى دان بەخۇيدا بگرى، ئەۋەى لەدلىدابوو گوتى:

- ئىشاللا نەمردوۋە.

ھەمەد ھەناسەيەكى قولى ھەلكىشاۋ گوتى:

- ئىشاللا.

ئاشق عەلى:

- ئىشاللا..

ھۆسۆك و وسووش گوتيان(ئىشاللا). ھىچيان بىريان لەۋەى نەدەكردوۋە لىي نزيك بىنەۋەو
بزانن پەپوولەكە زىندوۋە يان مردوۋ. لەۋانەشە بىريان لىي كىردىتتەۋە، بەلام لەخۇيان پانەدىيى.
كەمىك پىش، لەكاتىكدا سىبەرىكى فىنكى ئەۋەۋرە گەۋرەى كە بەسەرياندا كىشابوو،
ئۆتۆمبىلنىك بەپىشياندا تىپەرى و خۆلەكە بە تەۋژم لەژىر تايەكانى بە دەۋرۋەرى خۇيدا
پىرژاند. لاسكى گولە ھېرۆيەكە، كە گولە پەمەيى داپىۋشىبوو جولا. پەپوولە گەۋرەكەش، كە
لەسەر گولە ھېرۆيەكە نىشتىبوو، جولا. بەلام لە شوينى خۇى نەبزوت.

ھەمەچكۆل لەشوينى خۇى ھەستاۋ گوتى:

- نوستوۋە، ئەمن ھەلى دەستىنم.

بە پارىزەۋە، ھىدى ھىدى بەرەو لای پەپوولەكە رۆيشت. گەيشتە لای پەپوولەكە دەستى
بۆ برد، كە لەناكاۋ بە دەنگى ھاۋارىك لە شوينى خۇى رەق بوو. دەستەكەى ھەروا لەھەۋا
راگرتىبوو، پەپوولەكە بە ھاۋارى وسوۋ بە ئەندازەى بىستىك ھەلقىرى و دوۋبارە، دەتگوت ھىچ
شتىك پروۋى نەداۋە لەشوينى خۇى نىشتەۋە.

لەگەل ھەلقرىنى پەپولەكە، ھەموویان بەخۆشھالییەو لەشوینى خۆیان دەریپەرىن. وسو
بەپیکەنینهو گوتى:

- فرى.

ئەوانى دیکەش گوتیان:

- فرى.

ھەمەد:

ئەو دىيە پر لەدرەختە... .

ھۆسۆك:

- ئەو دىيە زۆر جوان و پر لە داروبارە. لىرە کارپەیدادەبى.

ھەموو لىكرا گوتیان:

-پەیدادەبى.

بەپەلە بەرەو ئاوايى وەرپیکەوتن.

ھەمە چكۆل وەكو سەگىك لەپىشيانەو دەرۆيشت. گەرايەو دەو گوتى:

- ئەگەر کارم پەیدا کرد، کریيەكەم... .

ھۆسۆك تىي راخوړى:

- ملت بشکينە، ملت بشکينە... .

ھەمەد بە پیکەنینهو گوتى:

- توورپەمەبە... . بروانە وسووش زیندووئوتەو.

ھۆسۆك گوتى:

- زۆر سەیرە. ئاخىر چۆن بوو، ئەو پیاوہ یەكسەر چاكبۆوہ.

ئاشق عەلى گوتى:

- ئىستا كەمىك سەبركە، ئىشاللا وسو چاك بۆتەوہ.

ھەمەد گوتى:

- ئىشاللا.

لەرۆژئاوا، ھەرەكان لەسەر دەريای سپى كۆببونەوہ، بە بەرزاىى سپى دارىك بەچرى بەرز
دەبونەوہ. شەنبایەك ھەلى كەردبوو، بۆنى سوړى دەريايان بەبەر لووتى داھات. تا

گوڙينگيان له خۆله که پړچووبوون، کاله کانيان پر له خۆل بوون. ده تگوت به سهر پڅلواندا ده پړون.

نيوهر پړ لايدابوو، که گه يشتنه دښه که. برسي و ماندووبوون. له نيوه راستي گونده که لکي سي بنه دارتوو، مهيدانيکي گه وره يان داپوشيبوو، له پهنا قه دي دارتوويکي تروومپايه کي سووري ليښوو، که دي چوارگوشه يي به رديان لي ريز کردبوون. سه رانسه ري ژير دارتووه که يان تاوړشين کردبوو، کورسي و نيوته ختيان لي دانابوون. هر چوار ده وري تروومپايه که، په مهنده به ردبوو، ده وران ده وري گول و پچانه و گوله بارووديان لي چاندبوون. چله گوليکي سووريش گه لاو لکه کاني خوي به ولاولاي خويدا بلاو کردبووه، بوني گوله په مهييه گه وره کان هه واي نه وناوه يان داگرتبوو.

کاتيک گه يشتنه بن داره کان، هه ناسه يان سواربوو. همه د دست به جي ده سكي تروومپايه که ي گرت و ده ستي کرد به تروومپاليدان، هر که ناوه که هه لږا، بانگي وسوي کرد:

- وسوو وهره.

وسوو هات.

- سهرت وه بهر تروومپايه که بني.

- جاري پاره سته، يه دوو مستان وه خوم.

همه د گوتي:

- نا، نه وديان نابي. پيش که ميک حه سانه وه تاو خوار د نه وه باش نييه. سهرت وه بهر تروومپايه که بگره.

وسوو مله دريژه که ي وه بهر تروومپا نا. نه و ناوه ي که له تروومپايه که هه لږه پړا، ده تگوت ناوي نه و کانيانه يه که له پلوسکه داره کان هه لږه پړي. قوولپ قوولپ به سهريدا ده کرد. له ناکاو وسوو ده وروني پر بوو له شادي و بژ ماوه يه که نه خوشييه که ي له بير چوه.

له دواي وسوو هوسوک چوو، دواي نه ويش تاشق عه لي، نه و جاره حه م چکول، سه ريان وه بهر ناوه که نا، که به ته وژم له تروومپايه که هه لږه پړا. له دوايدا تاشق عه لي تروومپايه که لي داو حه م ديش سه ري وه بهر ناوه که نا. پاشان لويچيان وه بهر ناوه که ناو به نيشتي او هه تا زگيان هه لمسا، تاويان خواره وه.

کاتيک له سهر سه کوي په نا چاله که ي تهنيشتيان دانishtن و له ده وروبه ري خويان پرواني، تازه چاويان بهو چوار پياوه که وتبوو، که له سهر نيوته خته کان پاليان دابووه دانishtبوون.

پیره میرده کان له حالیکدا پشیمان به سهر سینگیاندا پهرش ویلاؤوبؤوه، جارجار نهو میشانه یان دهرده کرد، که له سهر دم و چاویان دهنیشتن و وده و زیان ددها.

له ولای تر پینج شش مندال له نیو نهو خاك و خۆله، به ههراو ههنگامه و قیژه قیژه وه یاریان ده کرد. دهرگای هه موو خانوه خشته کانی بهرامه یان داخرا بوون. له هه وشه ی ماله کان له ژیر سیبه ری تراکتوره مۆدیل جؤرا و جؤره کاندا، گه و ره و بچوک، مریشکه کان به قرته قرته وه جووچکه خه په تۆله کانیان وه دوا ی خۆیان دابوو.

وسوو چاوی به عه لیشیشیکی گه و ره کهوت، که په ره کانی گیف کرد بوونه وه و ده گه را. کاتیک رۆژبا هه لی کردو هه و ره تی کچر ژاوه کانی سهر دهریای سپی به ره و سهر و هه لکشان، نهوان هه روا به بیدهنگی له په نای یه کتر دانیشتن.

تراکتوره دهراسه و گه لابه و گالیسکه کان، به نیوه راستی گونیدیا تیده په پین. جگه له وانه هیچ مرۆف و چوارییه که له نیو دیدا نه دهبینران. ده تگوت هه مووشتیک له خه و دایه. کاتیک رۆژبا هه لیکرد، ولات فینک داها ت. چهند ژنیک بۆ ئاوه یان سته لیه یان تا و دایه و ها تهنه سهر تروومپاکه، به بی نه و ی قسه یه که بکه ن سته لیه کانیان پر له ئاو کردو گه پانه وه ماله کانیان. دوو کهس له پیره پیاوه کان له دوو لاهه ماوه یه که کۆخین. له هه وشه ی ماله کان سه لکه گو له به رۆژه ی گه و ره، گو له کانیان لی ک کرد بوونه وه و سهر یان به ره و خۆر هه لپریبوو، خۆر بۆ هه ر لایه که چوویا نه وانیش له گه لی ده سووران. هه ری که له سه لکه گو له به رۆژه کان به نه دازه ی ده فریک ده بوون.

راست له و کاتهیدا وسوو به ناله ناله وه گوتی:

- خه ری که ده مر م. نه من خه ری که ده مر م. ره ق بوومه وه.

له سهر سه کۆیه که خۆی هاویشته خوار ی و له نیو خۆل و قوره که دهستی کرد به تلانه وه.

- سه رمامه، نه وه ره ق ده بمه وه، خه ری که ده مر م. گۆشتی له شم خه ری که داده رزی.

هۆسۆک چوو له سهر سهر ی راوه ستا. دهستی لی ک گریدابوون و به هه موو هیزی خۆیه وه به خۆیه وه ده گو شین: گوتی:

- نهو کارانه مه که وسوو، نه تو نه ورۆ حالت زۆر باشت ر ببوو، دیتت چهنده خو شحال بووین.

ئاوا ئازار مان مه ده، هینده نار هه تمان مه که. . . هاواره له من، هاواره له ئیمه. . .

چاوی تروو کاندو ته ماشای ده و روبه ری خۆی کرد. ده تگوت به دوا ی که سی کدا ده گه ری

قسه کانی بۆ سه ملینی.

- وەرە وسوو، سەرت وەبەر تروومپايە كە بگرە، بەلكو ھېوربىيەو. وەرە.

ھۆسۆك توورەبوو:

-دە بمرە، بەجەھەننەم دەمرى. ناپياوى شىت. باشە بۆچى بەو حالەو ھەستاي ھاتىە
چوكوراواو بويە بەلاى گيانى ئىمە! بمرە، بمرە، بمرە... بمرەو بۆر جەھەننەمى... لەوى ئىدى
قەت سەرما تايى.

- سەرمامە، ئەو دەمرم... ئاگرم تىبەربوو...

ھۆسۆك بە توورەبىيەو چو دەستى كرد بە تروومپاليدان. تروومپاكە بە رىژەو ئاوى لى
ھەلدەرژا و لەخوارى دەچو ە ناو بادىيە بەردەكەو. ماوئەك ئاوا وەك شىتان تروومپاي لىدا.
ھەناسەى سواربوو، پاشان ھات و بەھالەتتىكى توورەبىيەو پشتى لە وسووى كردو بەرامبەر بە
جەمەدى دانىشت.

پىرەپياوكان بە قورسى لەسەر نيوتەختەكانان ھەستانە سەرىپى و ھاتن لەسەر سەرى وسوو
راوھەستان. بەسەر سوورماويەو تەماشاي ئەو پياوھيان دەكرد، كە لەسەر زەوى دەست و پىي
رادەوھەشاندن.

- نۆبەتتەتە. راست ھەوت سالان ئەمنىش ئاوا ھەللەرزىم و سووتام. تا ئاخەكەى
(مستەفا گۆدە) ھات و چاكي كەردمەو. مستەفا گۆدە ئەفەندى بۆ نۆبەتتى ھەم شەرىتەى
دەداو ھەم دووھاشى دەخويند. ھەم دەرمانەكانى باش بوون، ھەم دووھەكانى. كاتىكىش
دەيزانى نە دەرمانەكانى سووديان ھەيەو نە دووھەكانى، دەيان بىردنە ئەوى...

پىرەمىردەكە يەك دەندە قەسەى دەكرد. لەقەسەكانى بۆت دەرندەكەوت (ئەوى)
كوئىيە. بەلام ھەر دەيگوت ئەگەر ئەو پياوھى نەگەيەننە(ئەوى) دەمرىت.

- ئەو پياوھ دەمرىت. !

ھۆسۆك گوئى ھەلخست بوو، بە وردى گوئى لەقەسەكانى راگرتبوو.

لەو ماوئەدا ژن و پياوو منداڵ دەورەبەرى نەخۆشەكەيان پىركرد. گوئيان:

- وەى، وەى. بۆخەلكى كوئىستانى كە ھىچ بەرگەى نۆبەتتەيان ناگرن. لىرە ئىمە لەھەوت
سالەى را ھەتا ھەفتا سالەمان، بە نۆبەتتەيان مردىن و زىندووبووينەو نەشان گوت وەى...
تەوانەش لەگەل يەك(تا) پروھيان دەرەچى.

- ئەو كوئىستانىيانە ئەوئەندە ناسكن... بەستەزمانانە چ بكن...

ژنىكى گەنج كە كەزىيەكانى ھۆندبوونەو بە دەسەلەكەپرا دياربوو تازەبوو، گوتى:

- كاريش دەست ناكەوى.

- دوو سى سالە ئەو بەستەزمانانە لەكويتستانىڭ دەڭىزى ئىچىدە، ھەم ئاۋا نۆبەتچىسى دىتى ۋە لە مەرگ دەڭىزىدە، ھەم كاريشچان دەست ناكەوى ۋە بەرسىتى دەمىنەنە.
ژىڭ بەقاپە ئاۋىڭ ۋە سى ھەبى دژى نۆبەتچىسى لەۋى قوۋت بۆۋە.
- ھا ئەوانە قوۋتبدە، دەنا ھەتا بەيانى دەمرى. ئەتۇ نۆبەتچىسىگە لىي پىس كىرە،
زەھمەتە چاك بىيەۋە.

پىرەژىڭ گوتى:

- بەستەزمانە، باشتر وايە ھاۋىكانت تىبەنە(ئەۋى).

ھۆسۇڭ لەپىرەژىڭكە نىڭ كەۋتەۋە گوتى:

- بۇ كۆي؟

ژىڭ سەپىڭكى سەرتاپاي ھۆسۇڭ كىرە گوتى:

- ئەتۇ بىرادرى ئەۋى؟

- لەۋەتە ھاۋىكانت چوگوراۋا، بەكۆلى ھەلەم گىرەۋە، خەرىكە دەمرى.

ژىڭ قۆلى گىرە ۋە جىيە كىرەۋە بەگۆيىدا چىپاند:

- (ئەۋى)! ئىمە پىشتىر ھەركەسىڭىز نۆبەتچى ھاۋىكانت دەمىنەنە(ئەۋى).

- بۇ كۆي؟

- ھاۋەستە، پەلەي مەكە. (ئەۋى).. لەژىر ئەۋى كانىيەك ھەلەقۆلى ھاۋەستە، پەلەي

مەكە.

كىۋەلەيەك لە پەنچان قوۋت بۆۋە گوتى:

- لاي دارەنارى سەرگىدەكە!

ژىڭ دەرپەرى ۋە پەلامارى كچەي دا، دەستى كىرە توك لىكىردى:

- پەبى زەللى بى. ياخا راست نەبىيەۋە. بىيادەم بە ۋەخت ۋە بىيەخت ئەۋىش بەدەنگى
بلىد، باسى دارەنارەكەي دەكا؟ كىن دارەنارەكە شۆينى چىل سوارەي غەبىيە. ئەتۇش
بەيانى پىش تاۋەلەت، كاتىڭ ئەستىرەي گەلاۋىژ ئەنگوت، ۋەرنە لاي مەن ھەتا پىتەن بلىم
(ئەۋى) كۆيە. كاتىڭ گەيشتە ئەۋى، خۋاي گەۋرە لەبەر خۇشەۋىستى چىل سوارەي غەبىيە
ھەم لە گرانەتە دەتان پارىژى ۋە ھەم بە ئىۋەش..

ماله كەى به ھۆسۆك نیشان داو به ھىۋاشى پىيگوت كە چ كاتىك بىت و دووركە وتەوہ .
پاش كەمىك به كەولتىكى پر لەنان و قابله مەيەك پلاۋبروئىشى چەورەوہ و ديزە دۆيەك گەرايەوہ :
- چوكوراۋايى كافربوون، ئىنسانىيەت نەماوہ . ئەگەرچى لەپىشانىشدا ھەر لىي نەبوو،
بەلام ئىستا ھەر ھىچى لى نەماوہ . ئەمنىش خەلكى ئەو كويستانانەم براينە .

وہرسووراو دەستى بلندكردو ئەوبەرى، ئەوسەرى ئەوكىۋە شىنانەى بە حاستەم دياربوون و
كىۋە گەورەو لووتكە بەرزەكەى (دوول دوول) ى نیشاندان، كە مژىكى سوور لەلووتكەكەى
ھەلدەستا .

- خەلكى ئەو كىوانەم . دەبەريان مرم . لە بنارى ئەو كىوانە كە لە سوييانىان ئەوہ دەمرم .
كانىيەكانى پر لە وردە بەردى سپىن وگولە پنگى زەردو وەنەوشەيى لىپراۋن . . . فەرموون
دانىشن و نانەكەتان بخۆن . كوپىنە خوا دەزانى چەند رۆژە برسيتانە . ناخ ئەگەر ھەندىك بەفر
ھەبايەو لە دۆيەكەمان ھاويشتبايە . . ئەو نۆبەتتدارە بەستەزمانە . . .

كچە جىئەلەيەك كە ئاۋەل كراسىكى رەشى لەبەردابوو و دەسمايىكى پوولەكەدارى
بەسەرەوہبوو گوتى:

- ئىمە بەفرمان ھەيە، ئىستا دەچم بۆتان دىنم .

كچە لەچاوتروكانىكدا رۆيشت و لەدەفريكى مسدا بە كلۆيەفريكەوہ گەرايەوہ . كەولەكەيان
راخست و قابله مەكەشيان لەنيۋەراستى دانا . نان و كەوچكەكانيان لەسەر دانا . دەفرەكانيان
پر كەرد لە دۆ و بەفرەكەيان ورد كەردو ھەر دەفرە پارچەيەكيان تىھاويشت .
دېھاتىيەكان گوتيان:

- نۆشى گىانتان بى . بىدەنگ بوون و دووركەوتنەوہ .

وسو كەمىك تايەكەى دابەزىبوو، برادەرەكانى لەنيۋ تەپوتۆزەكە ھەليان گرتەوہو
جلكەكانيان تەكاندو دەم و چاويان شەرد . پاشان ھىننايانە پەنا سفەرەكەو كەوچكىكيان وەدەستى
دا . وسو پىش ئەوہى دەست بۆ قابله مە پلاۋ بروئىشەكە بەرى، تاويدايە دەفرە دۆيەكە، كەكلۆ
بەفرەكە لەناويدا مەلەى دەكەرد . ھەليگرت بينى پىۋەناو چۆرى لىپرى .

لەپىش چاۋى دېھاتىيەكان نانەكەيان خواردو خەلاسيان كەردو لىكرا گوتيان: (خوا بەزىادى
كا) دەم و دەستيان بە ئاۋى تروومپايەكە شەرد .

ژمارەى دېھاتىيەكان لەبن دارتوۋەكە زۆرتەدەبوون . رۆژبايەكە تەپوتۆزى نيۋ دىي بە ھەۋادا
بلاۋدەكەردەوہ . ھەموو پىش دەرگاۋ سەربان و دىۋارو پەنجەرەو دەرگاكان، بە تەپوتۆز سۋاخ

درايوون. گهلای دارتووهکان و گیشهگیاو دروهلین و ههنجیره فهرهنگییهکان و ههموو شتیك بستیک تهپوتوزو چرپ و چالیان لهسهرکهوتبوو.

دیهااتییهکان بهبی دهنگی و بهشیویهکی سهیر تهماشای ټهو پیاوانهیان دهکرد، کهلهسهر سهکوی پهنا چالهکه دانیشتبوون.

حهمد لهناکاو لهجیی خوی هستاو چاوی بهسهر حهشیمهتهکهدا گیرا، پاشان سهری بهردایهوه:

- ټیمه بهو ټومیدهوه هاتوینه ټهو دییه، بهلکو لهلای ټیوه کاریکمان دهستکهوی... .
ئاخر ټهو گونده پر لهدرهخته... . ټاوی تروومپاکهشتان زور سازگاره.

سهری ههلپری دووباره چاوی بهسهر حهشیمهتهکهدا گیرا. هیچ کهسیك ورتهی لهبهرنههات.

حهمد چاوی ټیوهبریبوون و بهدوای تیشکی هیوایهکدا دهگهراو چاوهروان بوو.
دیهااتییهکان بهره بهره بلاوهیان لیکرد. کاتیک چول بوو، حهمد لهسهر سهکویه که خوی بهجیهشت.

- ټهو ههموو درهخته، ټهو ههموو خهلک و ټهو ههموو کیلگهیه... .
تا خورټاوابوو لهسهر سهکویه که دهستهوټهژنول لی دانیشته. تهپو وهکو ههور دههاتن و وهکو گورگی برسی هیرشیان دینا.

هوسوک گوتی:

- ټیره بهکهلک نایه، لهبن ټهو دارانه ناتوانین بنووین. دهبی جیگاهیهک بو نووستن و ناگرکردنهوه وهبینین.

حهمد:

- ناشق، گورانییهکی بللی... . تا بهیانی بللی و سازلیده... .
دیهااتییهکان لهسهریان و لهسهر کهپرهکانیان، پهرده کوللهیان ههلداوو، پوژیا ههلی کردبوو، لهژیر تریفهی مانگهشهودا، پهرده کوللهکان به ټارامی رادهژان.

ناشق ههلی به راویژیکي ټیکهل به نالینهوه گوتی:

- ټیستا چ کاتی گورانی گوتنه؟

حهمد گوتی:

- بو وهختی نییه، بهلکو... .

- بەلكو و مەلكوى يېناوى. لېرە، لەو گوندەى كاردەست ناكەوى. ياللا با ھەستىن...
- ئەو ژنەى خەلكى كويستانەكانى لای ئىمەيە، ئەوەى چىشتى بۆ ھىناين... قابىلەمەو
كەولەكەى ھەر لېرەن. با لېرەين؟..

ئاشق عەلى گوتى:

- چۆن دەتوانىن لېرە بنووين؟

ھەمەد:

- ئاخىر بەلكو... .

ھۆسۆك:

- بەلكو...

وسو:

- تاريك و پرونى بەيانى دىيىنەو نىو ئاوايى و لېرە دادەنىشىن. بەلكو...
ھەستانەسەرى، كەول و قابىلەمەو كەوچكەكانيان كۆكردنەو لە دىيى وەدەرکەوتن.
گەيشتنە سەر تەپۆلكەيەك، كە لەژىر تريفەى مانگەشەودا قوت بۆو. دەستبەجى چرپ و
چالپان كۆكردەو بە بەردئەستى دايانگېرساند. ھەر لەگەل ھەلبوونى ئاگرەكە، وزەوزى
تەپۆيان كەمبونەو.

- ئەمن بوومە بەلای گيانى ئىو براينە. خۆزگە بەيانى نەخۆش نەم. كاك ھۆسۆك
ئەوئەندەى بە كۆللى گېرام، نىوەمردوو بوو.

ھۆسۆك گوتى:

- ھۆسۆك بەيانى بەرەو كويستان مل دەنى، بەيانى زوو، كە سيوادى دا... ئىو ئەگەر
پىتان خۆشە ھەر لېرە مېننەو. پروان لەوبەرى منارەى مزگەوتىك ديارە، رەنگە ئەوى كارى
لى پەيداى.

ھەمە چكۆل گوتى:

- ئەوى كارى لى دەست دەكەوتت. ھەر گوندىك مزگەوت و منارەى لىيى، ھەمىشەكارى
لى پەيدادەبى. دەنا چۆن لەگوندەكەيان منارە دروست دەكەن؟

ھەمەد پىكەنى:

- كورپەكە راست دەكا. دەنا بۆچى بە خورايى منارەى لى دروست دەكەن، ئەويش
منارەيەكى سىي بەو بلىندەى...

ھەممە چىكۇل گوتى:

- بەۋ بىلدىيەي... سەرى گەياندۆتە كەشكەلانى ئاسمانى. بە شەۋىش دەبرىسكىتتەۋە.

- ئەگەر ھەموو چوگوراۋاشم بدەنى... بەيانی كە سىۋادى دا... .

ۋسوۋ:

- بەيانی كە سىۋادى دا ئەمىنىش لەگەڭ ھۆسۆكى دەپۋم... ئاى خۇزگە بەيانی نەخۇش

نەم... .

ھەركە ئاگرەكە دادەمركاۋ دوۋكەلەكەي كەم دەبوۋ، تەپۆ ۋەكو رەۋە گورگ ھېرشىيان

دېنا... .

ئاشق عەلى گوتى:

- بەۋ ھالەي ھەموۋمان توۋشى ۋەزەي ۋسوۋى دەيىن. بۆ سبەينى شەۋى دەبى خۇمان

بگەيەينە بنارى شاخەكان.

- ئاشق عەلى... .

- فەرموۋ كاك ھەمەد... .

- ئاشق عەلى... ھېچ چارەيەكى دىكەمان نىيە؟... .

ئاشق عەلى بزەيەكى ھاتى ۋ گوتى:

- نا... .

پاشان سازەكەي تاۋدايەۋ بەسەريدا كۆمبۆۋە تىيەلەكرد. ئاۋازى سەراۋە پەر لە

سوۋنبولە شىن ۋ پەر لە وردە بەردى سىي ۋ داپۇشراۋ بە گولەپىنگى تىرا ھەلدا... . لە خەفەت

ۋ زۆردارى دۋا... . لەۋ تەپۇيانەي ۋەكو گورگى برسى ۋ ھارن... . دەيگوت: (ئەۋ خودايەي

يوسفى لەبىر نەجاتدا، لوۋتقى ئىمە ناگرىتتەۋەۋ رۋوى لىۋەرگىراۋىن.) دەيگوت:

(ئىسقانە كامان لە چوگوراۋا بەجى دەمىنن، ھەتا كەسىكىش نابى لە سەرەمەرگدا شىۋەنمان

لەسەربىكا. لاشەكەشمان ۋەكوۋ كەلاكە سەگىك لە قولكەيەكى داۋىن.) دەيگوت: (گولزارى

ئىمە خەزان لىيىداۋ تەمەنمان كۆتايى ھات.) دەيگوت: (دارەنارى سەرگەردەكە لەۋىيە، كە لە

زۆر كۆنەۋە ھەتا ئىستاش ھەر ماۋە. شىفای دەردەداران دەداۋ كار بۆ يىكاران پەيدادەكات.)

دەيگوت: (لەبن دارەنارەكە گولى سوۋرى لىن، كانىيەك ھەلدەقولى ئاۋەكەي دەلىيى نوۋرە.)

ئاشق عەلى تا زەردە لەسەرانىدا، گۆرانى نەيىستراۋو داستانى لەبارەي ۋەسفى

دارەنارەكەۋە گوتن. ھەمەد پىرسى:

- ئاشق تۆ ئەو دارهەنارەت دیتووه.؟
 - نا، نەمدیتووه.
- هیچت دەربارەى بیستووه.؟
 - نەمبیستووه، ئەو دېھاتیانە باسیان کرد، چما ئەو ژنەى چىشتى بۆ هیئانین باسى
 نەکرد.؟
- ئەتۆ، ئەو ئاوازەت لە کوپرا هیئان.؟
 - ئەمن نەمەینان خودا هیئانوى.
- ئەگەر ئەو دارهەنارەى وەبیین، هەم وسو چاک دەبیئەووه هەم کاریشمان دەست
 دەکەوێت.
- هۆسۆك توورپەبوو گووتى:
 - ئەمن بەدواى دارهەنارو ئەو جۆرەشتانەدا ناچم، پاش ماوہیەكى دیکە مىلى رێیەدەگرم
 و دەپرۆم.
- ئاشق گووتى:
 - هۆسۆك، پەلەى مەكە.
- دووبارە سازەكەى بەسنگیەوہناو بەسەریدا نووشتایەووه گۆرانییەكى دیکەى بۆ
 دارهەنارەكە دروست کرد.
- وسو:
 - خەلكى چوكوراوا هەموویان ئاگادارى ئەو دارهەنارەن. ئەو نەخۆشییە حەوت سائە لە
 لەشدا ریشەى داكوئاوہ. بەشكەم ئەگەر بگەینە كن ئەو دارهەنارە، خودا شیفام بدات.
- حەمەد بەباوەرو دلتیاییەوہ گووتى:
 - دارەكان مووجیزەى زۆریان هەيە.
- حەمە چكۆل گووتى:
 - باپىرم دەيگوت كە درەختەكان... دارى واھەن، كە نەزەر كردهن... پەنگە هەقەكەى
 منیش بدەن.
- وسو:
 - ئەو دارە مووجیزەدارە، هیچ تەپۆیەك لە دەوڕوبەرى نزیك نابێتەوہ. شەویكى لەوێ لێژیر
 ئەو دارە دەنووين.

ھۆسۆك بە تورپەییەوہ نەراندی:

- ئیۋە بېۋن. ئاخىر چما دەكرى چووكوراوا تەپۆى لىنەبى؟ دارھەنارىكى بېچارە لەبەرەمبەر تەپۆيان چى لەدەست دىت.؟ ئەوئش تەپۆى ئىسكدارى چووكوراوا.

ھەمەد بەشلەزاويىەوہ گوتى:

- تۆبەى بکە ھۆسۆك. بلى تۆبە. ھېچ بەو دارەى مەللى دەنا دەست و پىت پەق دەبن. ئىمە كە مال ويران بووين و ھەموو شتىكىمان لەدەست داوہ، ئەتۆش مەبە بەلاى گيانى ئىمە؟... ھەتا ھەوت پستان وسوومان بەسە. ئامان ھۆسۆك، بۇ خاترى خواى... ئامان... . ئاشق عەلىش گوتى:

- ئامان ھۆسۆك ئامان. ئیۋە نابى كارتان بەكارى نەزەركردەكانەوہ ھەبى. ئەوئش دارى چاكى و نەزەركردە.

ھەستايە سەرىپى و ۋەرىكەوت و گوتى:

- دەرمانى رپپە رپۋىشتە... ئىستا با ۋەرىكەوين، سەرىكىش لەو گوندەبدەبن. بەلكوو ئەوہخوایە... .

بەبى ئەوہى قسەيەك بکەن ۋەدواى كەوتن. لەرپىگا شنەبايەك لىيدان و ھاتنەوہ سەرخۆ. شادى و ھىوايەكى شاردراوہ لەدەرۋونيان دەگەرا. ھۆسۆك لەدواى ھەمووانەوہ دەرۋىشت. گەيشتنە سەر چالەكەو لەبن دارەكان دانىشتن. لەناكاو دەنگ و ھەرا لەنىۋ ئاوايى گەرا، دى لەگەل، ئەسپ و گاو كەرو تراكتۆرو داشقەو دەرەسەو كرىكارەكان ۋەخەبەرھاتبوو. دەنگەكان تىكەل ببوون. كەلەشىرەكان دەياخوئىندو سەگەل دەۋەپىن. لەجىگايەكىش دەنگى بانگىكى خەمناك و دلگىر بەرزىبووہوہ. ماوہيەك لەبن دارتوۋەكان و لەسەر چالاۋەكە چاۋەرى مان.

ھەمەد گوتى:

- ئەو ژنە مېھرەبانە، ئەوہى خەلكى چىاي (دوول دوول)بوو... ئەو دەزانى.

ئاشق عەلى گوتى:

- ئەو دەزانى.

ھەمە چكۆل گوتى:

- ھەتمەن دەزانى.!

وسوو گوتى:

- له چوکوراوا همموو دهزان، که(تهوی) له کوښه؟

تراکتورو گه لابه‌ی پر له دپهاتی له‌دیی وده‌رده‌کوتن. پاش ماو‌یه‌کی کهم، دووباره
بیډه‌نگی بالی به‌سهر گوندا کیشا. پیره‌میرده‌کانی دویښی، دووباره هاتنه‌وهو له‌جیگا‌که‌ی
خویان دانیشتنه‌وهو چه‌ناگه‌یان وه‌سهردار ده‌ستیه‌کانیان کرد. چند ژنیک هاتن و له‌چالاوه‌که
ثاویان هه‌لینجاو رویشتنه‌وه.

- مالی‌ئو ژنه له‌کوښه؟

حه‌مه‌د گوتی:

- ئیستا دیت.

وسوو به‌بی سه‌بریه‌وه گوتی:

- له‌مالی چاوه‌روانمانه. حه‌تمن شتی‌ک ده‌زانی، بویه پیی خوش بوو بچینه مالی.

هوسوکیش وه‌قسه‌هات و به‌ده‌نگیکی به‌رز گوتی:

- بی‌گومان شتی‌ک ده‌زانی.

- یاللا بابچین له‌ماله‌که‌ی بگه‌رین.

قابله‌مه‌و که‌وله نه‌خشینه‌که‌یان به‌ده‌سته‌وه‌گرت و وه‌نبو دیی که‌وتن.

هوسوک گوتی:

- با له‌که‌سی‌ک بیرسین، بلین مالی‌ئو هی‌خه‌لکی چیای دوول دووله له‌کوښه؟

- مالی‌کی؟ مالی‌کی؟

- ئه‌و ژنه‌ی که‌خه‌لکی چیای دوول دووله.

حه‌مه‌چکول گوتی:

- ئه‌و ژنه می‌هه‌ربانه.

- هیچ که‌سی‌کی وا لی‌ره نییه؟

له‌پشت مال‌ه‌کان دووکه‌ل هه‌له‌ده‌ستا. له‌باخ و کی‌لگه‌کان، مژیکی نه‌رم به‌رزبووه‌وه.

هیڼده‌ی نه‌مابوو، لووتکه‌ی چیای (گاور) پرووناک بی‌ته‌وه. دی به‌ته‌واوی چول ببوو که‌سی تی‌دا
نه‌ده‌بینرا.

-بوچی مالی‌ئو ژنه‌مان له‌و پیره‌میردانه نه‌پرسی؟

هوسوک گوتی:

-ئه‌وانه‌چووزان. به‌چی بزنان. هه‌ریه‌که‌یان ته‌مه‌نی سه‌د سال ده‌بی.

لەناكاو چاويان بە ژنەكە كهوت كه پرووبه پرويان دههات، راوهستان.
ژنەگوتی:

- فەرموون كۆپينه. چام بۆ لیتاوان و پۆنه كهرهش حازره و نان ساجيشم بۆ دروست كړدوون.
ئېستا فەرموون له گەلم وەرن.

بەدوايدا پۆښتن و چوونه خانووييه كی قورەوه. له هه يوانی له سه ر گيا، سفره يه كی جاجم
راخرابوو، كيژۆله يه كی چوارده سالة چاوه پروانيان بوو. به هيمني له ده وری سفره كۆبوونه وهو
دانيشتن. ژنه چای بۆ له ئيستىكانی نيوقه د باريك كړدن. ئەوانيش به بی دنگی خواردiane وه.
ته نيا دنگی ملچە ملچيان ده بىسترا. خیرا به رچاييه كه يان خوارد.

حه مه د دواى ئەودى به پشتە ده ست ده موليوى سپينه وه گوتی:

- هيچ كاريكمان ده ست نه كهوت. له چوكوراوا جييه كه نه ما سه رى پيدانه كەين. كارمان
ده ست نه كهوت خوشكى. چوكوراوا چى به سه رهاتووه.؟

- ژنەگوتی:

- نازام چەند سال ده بی، چوكوراوا وهك خوی نه ماوه.

حه مه د گوتی:

- زۆر گۆراوه. ئەو (ئاغا ژنەى من) ناناسی؟ ههتا ته ماشاشی نه كردم. ته نانه ت گ
زەرديشمی كرده قوربانى تراكتۆره كەى. خويته سووره كه يان به بن تايه كانی كرد. من بهو
گازەردە سى دانه سالى ره به ق زهويم كیلا. كاتيک به جیم هیشت، به سته زمانه ده گريا.

ژنه گوتی:

- گاجووته كان ده گريه ن.

هۆسۆك هەر پيشی ده خواردوه له ناکاو ته قيه وه:

- له کوپيه خوشكى؟ له کوپيه؟

ژنه پرسى:

- چى له کوپيه؟

هۆسۆك گوتی:

- جيگای ئەو داره ناره مان پينيشان بده. به لكو درمانيكى درده كه مان بكات. پيشينان

ده يانگوت: (دارموجيزه ی زۆريان ههيه.)

ژنه گوتی:

- ئەدى ھەيەتى. بەلام ئەگەر دارەكە ھەتا ئىستاش لەشۈينى خۇى مابى.
ھەمدە بەتۈندى گوتى:

-ئەو دارانە ھىچيان بەسەرنايە. ئەو دارانە ھىچ كاتىك ھىچيان بەسەرنايە. ھىچ كەسەك
ناتوانى خۇى لەقەرەى ئەو دارانە بدات. تەنانتە باندەش لەبەر پىزى ئەو دارانە لەسەر
لك و پۆيەكانيان ھەلئانېشن. تەپۆو مېشۈولەش لېى نزيك نابنەوہ. مېش ھەنگۈينەش
لەسەر گول و گەلاگانيان وزەوز ناكەن. ئەگەر ھەركەسەك دەستيان بۆ بەرى، دەست و
پېى رەق دەبن. ئەگەر ھەركەسەك، تەنانتە گەلایەكېشى لېوہەكا، مال ويران دەبى.
ژنەگوتى:

- دەلېن ئەو دارە توورەبووہ، لەو ئىنسانە زۆردارانە توورەبووہ. دەلېن توورەبووہ
شەوېكى ھەلئەپوہەو رۆيشتوہ.

دووبارە ھەمدە بەتۈندىيەوہ گوتى:

-ناتوانى توورەبى. خوا ئەو دارەى. . . .

لەبېرى چو دەيوېست بلې چى. ھەندىك منگە منگى كردو سەرەنجام لەسەر خۇگوتى:
-ئەو دارە ناتوانى توورەبى. . . ناتوانى بچىتە ھىچ كويەك. چونكە بنيادەم ئىحتىاجيان
پىيەتى. ئەگەر ئەو دارە نەبى نۆيەتېدارەكان چۆن دەتوان نەجاتيان بى؟ نەخۇشەكان چۆن
چاك وەبن. بېكارەكان چۆن كار پەيدا بکەن؟

ژنە مىلى لار كردهوہ گوتى:

-توورەبووہ.

ھۆسۆك بە ھەژانەوہ گوتى:

- ئەتۆ ئەو شۈينەمان نیشان بدە. ئىمە دەبى ئەو دارەى زيارەت بکەين و حال و وەزەى
خۇمانى تېبگەيەين. گريمان لە بنەوہرا بېويانەتەوہ گرنگ نىيە. حال و وەزەى خۇمان
بەرەگەكانى دەلېن. گريمان رەگ وقەدو لقەكانىشيان لەبنەوہرا ھەلکەندوون، ئىمە حال و
وەزەى خۇمان بەخاكەكەى دەلېن. ھەر ئەوہندە بەسە گردەكەى وەبىنېن و شەوېك لەبن
ئەودارەھەنارەى بنووين.

- دارەھەنارە پېرۆزەكە توورەبووېى و رۆيشتېيتىش، چونكە دارىكى پېرۆزە ئەگەر ئىمە
بگەينە ئەوې و خاكەكەى ماچ بکەين، بۆ دەرمانى دەردى ئىمە دەگەرېتتەوہ. كاتىكېش
دەرمانى دەردى ئىمەى كرد دووبارە دەگەرېتتەوہ جېى خۇى.

دياره ئەگەر توورەبويى.

هۆسۆك گوتى:

- ديتەو. ئەگەر توورەبويى و رۆيشتيتيش ديتەو.

حەمە چكۆل بەخۆشحالييهو گوتى:

- دەگەرپتەو.

وسووش بەنالىنەو گوتى:

- دەگەرپتەو... چما دەكرى نەگەرپتەو.

ئاشق عەلى گوتى:

- دەگەرپتەو. دەگەرپتەو. دارى پىرۆزو پياوچاكان ھەميشە مېھرەبان.

ژنەگوتى:

- مېھرەبان.

- شۆينەكەيمان پيشان دە خوشكى.

- توخوا، پيمان بلى خوشكى.

- ئەگەر جىگاكەيمان پى بلى يەكسەر دەجىيە بەھەشتى.

ژنە ھەپشيان كەوت و بردىيەدەرى ئاوايى. روى لەقەلاى ئاناوارزا كەرد و ئەو خوارانەى نيشاندان. تەواوى دەشتەكە سوتاو گەرم و خۆلەميشى بو، بە مژىكى چر داپۆشرا بو، ئەولای تەپۆلكەو باخچەكان، كە بەزەھمەت دەبينران.

لەويۆە لە بەستىنەكەى چۆمى جەيھان تىدەپەرن دەگەنە جادەيەكى قىر لەجادەكەى خوارى پىچ دەكەنەو دەگەنە ئاوايىەك، كە لەودىيە ھەتلەبوون دەگەنە كەندەلاىك، لەويړا ئاناوارزا ديارە. بەسەر خاكە قەلشت قەلشتەكە تىدەپەرن. لەپىش خۆتان دارەبەنىكى گەورە دەبينن، ئەوجار بەلاى راستدا بادەدەنەو. كاتىك ۋەرسوران لەپىش خۆتان مەيدانىكى ئاوالاى لىووس دەبينن، كە پەرە لە تەختە بەردى پر لە نەخش و نىگار. بەبى ئەوۋى پىيان لەسەردانىن ھەتلەدەبن. ئەوجار بەرەو قىبىلە ئەو جىگايەى رۆژباى لېراھەلدەكاو ھەورە سىيەكان لىي كۆدەبنەو، لىدەسورپنەو. گردىكى لەبەرامبەرى خۆتان دەبينن، كاتىك چاوتان بە گردەكە كەوت، لە شۆينى خۆتان رادەوہست و نابزوون تا سپىدە دەنگوى. ئەوكاتى بەرەولای گردەكە ۋەپىدەكەون و دەچن لەبن دارەنارەكە دادەنیشن. باشە ئەوجار باوہگەرپن بۆ مالى.

ژنه له پيشداو نهوانى ديكهش به دوايدا خيرا گهړانه وه بڼه مالى. ژنه چوه ژوورى و به بوو خچه يه كى گه وړه وه گه پرايه وه وگوتى:

- نه ودم ليوهر گرن. نان و په نورو پيوازه. تيره چوكوراويه. له رپيه برسى دهن.

همه د دهستى دريژ كړدو بوو خچه كى ليوهر گرت و گوتى:

- خوا بتپاريزى خوشكى. يار بهى مرادت حاصل بى.

همه چكول پيكنه نى وگوتى:

- ياخوا مرادت حاصل بى. نه منيش له داره ناركه د پاريمه وه، نه و كسانه ي كى كارم

بڼه كړدوون هه قى خوم بده نى. نه وانيش هه قى خوم دده نى. نه و جار جووته گايه كى ده كرم، نى شاخ كهوانى.

ناشق عه لى گوتى:

- حه تمه دده بى شاخه كانى كهوانى بن.؟

همه چكول به هيمنى گوتى:

- نه گهر نه شين گرینگ نيه. به لام نه گهر كهوانى بن باشته. بهرچاوتر دهن.

هوسوك گوتى:

- راسته. بهرچاوتر دهن. گا دده بى قوچه كانى كهوانى بن.

ژنه كه راوه ستابو، به بى نه ودى بزاني ته وان ده لين چى پيكنه نى و به چاوه پر گنجه كانى

ته ماشاى ده كردن.

- خوشكه باشه كم. خوشكه ميهره بانه كم. ناوى خوت پينه گوتين. ناوت چيه؟ نه و ناوه

جوانه تمان پى بلى...

ژنه كه وه كو كچه جيله يه كى سووره لگه راو به شهرمه وه گوتى:

- ناوم (جه ننه ته)...

- خوا حافيز خوشكه باش و نينسانه كم. جه ننه ت خاتوون.

نهوانى ديكهش گوتيان:

- خوا حافيز جه ننه ت خاتوون، خوشكه باش و ميهره بانه كه مان.

به ره وانا وازا ودرپيكنه وتن.

لوته كى كيوه كان نووقمى نوربوون. هينده ي نه مابو زرده له سهران بدا. لوته كى چياى

دوول دوول وه كو پارچه بلوريك دهره وشايه وه، له ئيستارا چاوى دهن گاو تن.

زۆر لە دىيى دووركەوتبوونەوه. تا دەورووبەرى نيوەپۆيە خىرا رۆيشتن و گەيشتنە سەرچۆمى
جەيھان و لە بەندەرەكە راوەستان.

حەمەد گوتى:

- ئەگەر لە چۆمى پەرينەوه...

هۆسۆك:

- باشە برا لە ئەگەر لە چۆمى پەرينەوه. ناكا دووبارە خەيالت هەبن.

- بڕوانە ئەو گوندەى بەرامبەرمان زۆر گەورەيە. زۆر گەورە دىتە بەرچاو. رەنگە ئەوى

كارى لى پەيداى. لەسەر پىنگاكەمانە.

حەمەد چۆكۆل بەخۆشحالىيەوه گوتى:

- ئەو سپىدارەى ناوەراستى گوندى دەبينى؟ لە منارەش بڵندترە.

هۆسۆك گوتى:

- زۆر سەيرە لە منارەش بەرزترە. هەتا ئىستا سپىدارى هيندە بەرزە نەديتو.

تاشق عەلى گوتى:

- ئەمنيش.

حەمەد گوتى:

- باسەريكى لى بدەين. ئىستا ئىمە، كە قەستى دارهەنارەكەمان هەيە، بەلكو ئەونيەتە

ببىتە هوى ئەوى، كە دارهەنارە پىرۆزەكە گريپەكە لەكارەكەمان بكاتەوه.

هۆسۆك گوتى:

- گريپەكى كارەكەمان بكاتەوه...

هەمووان تەماشاي هۆسۆكيان كرد بزانن گالتەى دەكا يان نا.

هۆسۆك گوتى:

- سەريكى لى بدەين. كى دەزانى؟ ئەو خوايەى كە يوسفى لەبىرى نەجات دا...

وسوو لەبن لىوانەوه گوتى:

- ئىمەش لەبىرى نەجات دەدا.

وسوو بەرە بەرە روخسارى تىكدەچوو. سەرووحەدى ئەوى بوو نۆبەتییى بىنى. هەموو پۆژان

لاى نيوەپۆيە، وسوو يان لە ئاگرى نۆبەتیدا دەسووتا، يان لەسەرمان رەق دەبوو.

له به ندهره كه، گالیسكه و تراكتۆرو گه لابه، به پریز وه ستابوون و چاوه روانی قهیاغه كه بوون بگه پیتیه وه. قهیاغه داره كه، به سیمیکى ئه ستور به سترابوه وه و سیمه كه به غه رغه ریه کی ئاسنوه به بۆ ئه و به رى راكیشرا بوو، قهیاغه وانه كان به دهست رایان ده کیشا.

هممه ده همیشه کاتیك سوارى قهیاغ ده بوو، بۆنى دارکاجى به بهر لووتیدا ده هات و بیرى له لیڤه واره دارکاجه كان ده کرده وه.

کاتیك له قهیاغه كه داده به زین، و یستیان پاره بده نه قهیاغه وانه كه، به لām قهیاغه وان گوتى:

- نا. . پیویست ناکات. ئه من پاره و لیوه رنا گرم.

تفیکى گه وهرى له چۆمى کردو به توو پرده یی ده ستى کرد به جنیودانى چوکوراواو گوتى:

- ئه من خوشك و دایكى ئه و چوکوراوايه ی. . . . . برۆن خۆتان بگه یه ننه وه کویتستانى،

ده نا همه مووتان لیڤه ده مرن.

تازه خه لکى ئیڤه خیریان لى هه لئاوه رى.

هۆسۆک گوتى:

- لییان هه لئاوه رى، زۆر سوپاس براگیان.

كه له قهیاغه كه دابه زین روویان کرده ئه و دییهى كه سپیداره به رزه كه ی لیبوو. لای

نیوه پرۆیه دووباره وسوو ده ستى کرده وه به له رزین و گوتى:

- گرینگ نییه براینه. گوی مه ده نى. به هه ر حال ئه وه به ره و لای داره ناری سه رگرده كه

ده چین. بروانن زۆرمان نه ماوه بگه یه نه ئه و دییهى. . . . . ته گه رکارى کمان ده ست كه وى و منیش

بتوانم کاربهم، چاك ده بمه وه. هه میشه ئاوامه هه ر کاتیك کارم پهیدا کرد چاكده بمه وه.

هۆسۆک چه ند جارن ویستى وسووی له کۆلى کا، به لām وسوو ده یگوت:

- نا، نامه وى، ئه وه ورده ورده ده پۆم. ئۆخه ی ی. . . . . ئه من تهوا ده پۆم.

هممه چکۆل چو بنپیلی گرت، وسوو هه وللى دا قۆلى له ده ستى ده رینى. هۆسۆک

فه رمانده رانه گوتى:

- وسوو، لیگه رى با کوره كه پیلت بگرى. پى خۆشه یارمه تیت بدا ته تو ناتوانى به یى

یاریده کردن پرۆی.

وسوو بیده نگ بوو.

نیوه پرۆ لایدا بوو، كه گه یشتنه گوندی دار سپیداره كه. پرۆبایه کی تووند هه لى کردبوو.

چرپ و چالیکى زۆر سه ربان و بهر ده رگاكانى داپۆشى بوو، گیژده لۆكه له نیو ماله كان به ره و

ئاسمان ھەلەدەچوو. گژوگىيائى لول دەداو پەرش و بلاۋى دەکردەو ھەمووشتىكى تىكۆپىك دەداو پاشان بەرەو لاي لووتكەي (دووملوو) تىھەلدەكشا.

گىژەلۆكەيەك ھات و بۆ ماوھەيەك لەنۆر خۆي گرتن. دەم و لووتيان پىرپو لەتەپ وتۆز. نەياندەتوانى يەك لەحزەش چاۋھەلۆين و دەرگاۋ دىۋارى مائەكان بىينن.

سەرەنجام بەدەستەكوتى و كۆيرەكۆيرە سىپىدارەكەي ناۋەرەستى ئاۋاييان دىتەو. لەوئىش لەبن دارىك ترومپايەكى سوورى لۆبوو. وسو ھەركە گەيشتە وى خۆي بە ەرزى داداۋ لەنۆر ئەو تەپوتۆزدا، دەستى كرد بەنالەنال و گىنگل دان و دەست و پىرا ۋەشانن.

- گەردنم ئازادكەن. كاكە. ئەمن ئەو ەريەك دەمرم براينە. . .
لۆرەش لەسەر چالاۋەكە گوللى بادروو و رىمانەيان لى چاندبوون. بادىيە بەردەكەي ژۆر ترومپايەكە ژۆر قەدىمى بوو.

لەبەردى گرانىت بوو. كە خەتى شىنى بەنىۋدا ھاتبوون، جىي دەنەفەرەن دەبوو. لەپەناي دانىشتن و ماوھەيەك ەسانەو. رۆژ با، كە ھەموو جىنگايەكى بە تەپوتۆز داپۆشىبوو، بەرە بەرە تووندتر دەبوو. ەريەكبوو دەست و دەم و چاۋيان بشۆن.
ئاشق ەلى گوتى:

- نەكا دەست و چاۋتان تەركەن. يەكسەر قوراۋى دەبن.
لاي ئىۋاۋى رۆژبايەكە كزى كردو ئەۋانىش يەك يەك ەستان و چوون دەست و چاۋيان شرد. ئىستاش وسو ھەر لەسەر زەۋى كەوتبوو دەست و پىي رادەۋەشانن. ئەۋىشيان ەلستاند و دەست و چاۋيان شرد.

ماوھەيەك چاۋەرۋان بوون، بەلام ھىچ كەس بەسەرەجەدە بەلاياندا تىنەپەرى. چوكتىن دەنگ لەدىي نەدەھات.

ەمەد:

- ئەو دىيە چى لىقەوماو.؟

ھۆسۆك:

- رەنگە چوۋىنە كۆيستانى. . .

ئاشق ەلى:

- ئىستا پەيدادەبنەو، لەنۆر كىلگەن. تازەخۆرئاۋا بوو.

لەو مابەینەدا، تراکتۆرو گەلابو داشقەو پېرۆ گەشتنەو ناو ئاوابی. یەكسەر دى پېرۆو لەخەلك.

دواى كەمىك ئۆتۆمۆبىللىك ھات و لەپەناى جادە راوەستا، پیاویكى بالا بەرزى چەكمە لەپىي سىل شۆر، كە كلاویكى ھەسېرى گەرگەپى لەسەرنابوو و قامچىيەكى بەدەستەو بوو لىي دابەزى و بەرەو پرويان ھات.

دەست بەجى ھەستانە سەپى و خۇيان كۆكردەو بەرپز راوەستان.

- خەلكى كوستانىن؟

- بەلى كوستانىن.

- كرێكارن؟

- نا، بەلى.

- چ كارێكى دەزانن؟

- ھەموو كارێك.

- كرێ پۆژانەتان چەندە؟

- ھەرچەندىكى بى.

كابرا كە بە فېز راوەستابوو و توورەبوو، قەمچىيەكەى سى جارەن راوەشان:

- ئەو جۆرە كرێكارانە بە كەلكى من نايەن. (ھەرچەندىكى بماندەنى!) ديارە ئیوہ ناى

كارکردنتان نىيە؟ لە برسان وەكو سەگ گرۆى بوون.

ئاشق عەلى كۆلە گرووى لە ئەوكى مابوو بە ھىمنى گوتى:

- قسەى جوان بكە كاكە.

دلشكاوو توورە بوو.

كابرا بە ھەمان پق و كىنەو ھەنگاویكى لى چووەپېش.

- ئاى. . . . كاكم ناپەرەحت بوو.

ئاشق عەلى:

- ناپەرەحت بووم.

كابرا ھەنگاویكى دىكەش چووەپېش. دەستى راداشت و قامكى لە تىللىكى سازەكەيدا.

دەنگىكى درېزى لى بەرزبوو.

- ئەتۆ خوشخوانى؟

- وا دەلئىن. دياره ئەگەر خوا پىيمان بىه خشى.
- ئەتۆ بە كەلگى من دېي. ئەگەر ساز بۆ كرىكارەكان لىبدەى پارەت دەدەمى قوربان!
- كابرا بەئاشكرا دەيوست گالتەى پىبكا. ئاشق عەلى دلى پىپو.
- خوا پىرتان بداتى. نامەوى.
- كەواتە دياره نىگەرەن بووى قوربان!
- بەللى نىگەرەن بووم.
- لەچى نارەحت دەبى ناپىاو. ! ھەموو پۆژى دەپازدە خوشخوانى ۋەكو تۆ لەبەردەركى
- مالەكەم كەوتوون. . .

ھەمدە بە پروقايى و بە ھىندنەگرتنى قسەكەى پى بىرى وگوتى:

- ئەو ە ئاشق عەلىيە. بابىشى ناوى ئاشق حسيىن بوو، ناوبانگى لەگەرمىن و كوستانى گەراۋە. بابىرىشى ناوى ئاشق خەلىل بوو. ناوى لەعەشیرەتى ئەفشاردە لەسەر زارو زمانانە. بابى ویش (دادال ئوغللو) ى گەورەيە. ئاشق عەلى لەتیرەى دادال ئوغللوويە. ئەتۆ بەو رەفتارەت كارىكى باشت نەکرد.

- ناپىاوى گەلپ، ئەتۆ ھىندەى نەماۋە ئەسل ۋەسەبى بەرىيەۋە سەر عوسمانىيەكان يان بىيەيەۋە سەر مستەفا كەمال.

- ئەو لەۋەچەى دادال ئوغللوويە. بەرەبابىكى گەورەن ئاغا.
- چى؟ لەبەرەبابى چى؟
- لەبەرەبابى دادال ئوغللو.
- دادال ئوغللو! دادال ئوغللو كىيە؟ تارژەنىكى قەرەج؟ . . .
- ئاشق عەلى كە لەرقان ھەلدەلەرزى ھاۋارى كرد:
- ھەمدە بىدەنگ بە! ئەو ەئى ئەۋەنىيە قسانى لەگەل بکەى.
- كابراش شىراندى و گوتى:
- ئىۋەى لە برسان مردوو چۆن لەخۇرادەبىنن. . . چۆن. . .
- لەو بەينەدا چەند دىھاتىيەك لىيان كۆبوونەۋە.
- يەككە ھاتە نىۋانىيانەۋە و گوتى:
- لەسەر خۆبە ئاغا، لەسەر خۆ. ئەۋانە لە كوپرا بزەن ئەتۆ كىي. ئەگەر زانىبىيان چما دەكرا
- لە خزمەت جەنابت باسى ئەسل ۋەسەبەى بکەن. !

ئاغا بەرقەۋە پروۋى وەرسوراند:

-پېيان بلى ئەمن كېم. بۆم باسى دادال ئوغللو و ئەسل و نەسەبەى دەكەن! ناپىاو، ئەتۆ ئەگەر لە بەرەبايىكى گەۋرەى ئەدى بۆچى توۋشى ئەو پۆژگارەى بوۋى؟
ھەمەد گوتى:

-خودانەبى، ھەموو كەسىك گرفتاردەبى. ئىمە وەدۋاى كاركەوتوۋىن. پارەى خوۋىنى
خۆمان وەردەگرىن و دەخۆۋىن.

كابرا دووبارە بە سووكايەتى پىكردنەۋە گوتى:

-ئەگەر واىە لىرە چ دەكەن؟ نەجىبزادە بەرپزەكان!

پاشان گەرايەۋە سەر دىھاتىيەكان كە لەولای راۋەستابوون گوتى:

-ھەرتىستا ئەوانە لەدىي وەدەرنىن. يەك كەسى كويستانى نەبەنە سەركىلگەكانتەن. بۆى تراكتۆر. بۆى دەرەسە. ئىمە تازە ھىچ مەجبورنىن بۆگەنيۋى ئەو ئاغا نەجىبزادە ھەلبىگرىن.
! ۋەى نەجىبزادەكانى مەن. ۋەى! ئەو ئاغاينە لەبەرەبابى دادال ئوغللو. كورەبۆى (مارشال. .
. . مارشال. .) (ئىشارەىە بۆ جوړى شەرىكەى مارشال.) .

سواری ئۆتۆمبىلەكەى بوو:

-ئەوانە لەدىي دەرەكەن. ھەر ئىستا. دەنا ئەمشەو مائەكانمان تالان دەكەن. ئەوانە لەو
دزانەن. . ئەمەن نىشام دەدان. . بەلام شوكرى خۋاى بکەن كە ئىستا كارم ھەيە. ئىدى
لىرە نەتان بىنمەۋە. نىو سەعاتى دىكە دەگەرپىمەۋە. خوا دەزانى چ بەلايەكتەن بەسەردىنم.
ئۆتۆمبىلەكەى لىخورى.

دىھاتىيەكان گوتيان:

-شوكر بۆ خوا كە لەبەر دەستى نەجاتتان بوو. ئاغا رۋھى پىكردن، دەنا بەقامچىيەكەى
پارچە پارچەى دەكردن.

زۆرۈ ئاغا توۋرەكرد. پىاو نابى قسە لەقسەى ئاغای بكات. ئامان. . ھەتا زوۋە لىرە
برۆن، ھەر ئىستا. . پاش تاۋىكى دىكە دەگەرپىتەۋە. ئەگەر ئىۋەش لىرە نەبىنپىتەۋە، لەگەل
پىنچ كەسى مل ئەستور وەدواتان دەكەۋى و دەتانگرپىتەۋە، ۋەبەر قەمچيان و دەدات. ئەۋە
ئاغايەكى زۆر باشە. بەلام ئەۋكارەى زۆر خراپە. ئىۋە ھەلتەن كەرد، ئەگەر بىدەنگبان
ۋجوابتان نەدابايەۋە، ھەتمەن كارى دەدانى. ئىستاش نابى خۆتانى پىشانەن. نەكا بەجادەيدا
برۆن.

بهويڭدا برون خوتان دهگهيه نييتي و تابه ياني به قامچيان ده تانكوژي.
 حه مەد دەيوست قسە بکا، بەلام ئاشق عەلى دەستى بە دەمييه وە ناو بى ئەوہى قسەيەك
 بکەن چوونە بنپىلى وسوو و وەرپىکەوتن.
 ھۆسۆك ددانى لەچپرەوہ دەبرد.
 کاتيک لە دىي وەدەر دەکەوتن، ئاشق عەلى گوتى:
 -بە جادەيدا مەرۆن. پياو خۆى لە سەگى پياريزى باشتەر.
 ھۆسۆك گوتى:
 -نا، بە جادەيدا دەرۆين. ليگەرپى با وەدوامان کەوى، ھەتا ھەقى خۆى لە مستى نيين.
 حەمەد گوتى:
 -چە کمان پى نييه. بريا دەمانچەيە کمان پى با.
 ئاشق عەلى گوتى:
 -باش بووکە پيمان نەبوو.
 ھۆسۆك گوتى:
 -ئەمن خەنجەرم پييه.
 ئاشق عەلى گوتى:
 -ھۆسۆك کەللەشەقييە مەکە. ئيمە لە ھەموو لاوہ نەگبە تيمان بۆ ھاتوہ. ئەتۆش...
 دەنگى ئەوہندە ناؤميڭدانو خەفەتبارانەبوو، کە ھۆسۆك ئيدى ھيچى نەگوت. کاتيک
 دەيانويست بەرەو کيڭگە ليھالئين، لەپيش وسوو ھەلتروشکاو گوتى:
 -وسوو وەرە کۆلئيم.
 قسەيەكى دیکەى نەکرد. زارى ھەلنەچرا. رقيک بە قەدەر مشتە کۆلەيەك لە ئەوکیى
 گيرا. کەميک دوورتر جوگەلەيەك لە چۆميرا دەچووہ مەرەزە جارەکە. نارەوہنەکان لەدوورەوہ
 دەرکەوتن. بەرەو ئەوى رڤيشتن. مانگ لەنيوہراستى ئاسمانى بوو، لەویرا شاخەکانى ئاناوارزا
 وەکو رڤژى رووناک دياربوون و دەتگوت بالندەيەكى گەرەيەو دەيەويت بفرپيت. لەجادەکەى
 بەرامبەريان ئۆتۆمييل و گەلابو دەراسە، تيدەپەرپين و شۆقى گلۆپەکانيان دەشتەکەيان رووناک
 دەرکەرەوہ. کاتيک گەيشتنە بن دارە نارەوہنەکە، شەکەت و ماندوو لەسەرەرزى ليى تخیل
 بوون.

یەك قسەشیان لە گەڵ یەكتری نەكرد. هەموویان بێدەنگ بوون. تەنانەت و سەووش لە نالە نالە
كەوتەبوو بێجۆلە، وەكوو مردووان لە سەر عەرزی درێژبەبوو.

بۆ یەكەمین جار لە دواى هاتنیان بۆ چو كوروا، ئاشق عەلى حەزى دەكرد جگەرە یەك
بكێشی. ئاخ، ئەگەر ئیستا عەلى جگەرە یەكی پەیدا دەكرد. دوو كەلەكەى تا قولا ئی ناخى
هەلە دەمژى. هەلە دەمژى و هەلە دەمژى... .

نە ئاگریان كرده وەو نە بیریان لە نان خواردن كرده وەو نە ئاگشیان لە هیڤشى تەپزیان بوو.
تابە یانی یەك چركەش خەو لە چاویان نەكەوت و هەروادریژ ببوون. تا ئەو كاتەى پۆلە
بالەندە یەك بە سەریاندا تیپە پین. چاویان لە ئاسمانە وە بریپوو، كە بەرە بەرە ڕووناك دەبۆو. لوتكە
چیاكانى (گاور) بە یەكەمین زەردەى خۆر وەكو قەسریكى بلوورین درەوشایەو.

حەمەد هەستایە سەری. بە پشیتی دەستی چاوەكانى هەلگەڵفین و بەرە وچۆمى
وەرپێكەوت. لە سەرزگ درێژبوو سەروچاوى شەردن. لە دواى ئەویش ئەوانى دیکە هاتن و هەمان
كاریان كرد. پاشان لە پەنا گوڵە هیڤیەكان كۆبوونەو و ڕاوەستان. پاش كەمێك لە خۆرا
بەرەولای ڕۆژ هەلاّت و بەرەو چیاى دوولەدوولە ملی ڕێیان گرت.

زەردەى خۆر لە چیاى دوولەدوولەى دابوو، لوتكەى چیاكە وەكو ئەستێرە یەك دەدرەوشایەو.
ئەو ڕۆش و سەوو حالى باش بوو، نە سەرمای بوو، نە گەرما. نە یان دەتوانى تەماشای
یەكتری بكەن. حەمە چكۆلێش سەرى هەلەندە دەهینا. سەلەهای سال بوو لە ژێر زوڵم و ستەمدا
شوانى دەكرد. هەموو هەقیشیان خواردبوو. بەلام تائیستا هیچ كەس وەكو دوینی سووكایەتى
پینەكردبوو. ئەو ئازارەى كە لە دلیدا بوو، ئاگرى تیپەردەداو نەیدەزانى چ بکات.

كاتێك ئەو پیاوێ گەلتمو سووكایەتى پینەكردن. دلێ بە هەمووان دەسووتا، بە حەمەدى
كە گەرمۆلەببوو و دۆش دامابوو، بەهۆسۆك كە لە ئاومیدیان گینگلی دەدا. بە ئاشق عەلى كە
لە شەرمان بە دواى كونیكدا دەگەرا تا خۆى تیدا وەشپیری. بەوسووى كە لە سەر عەرزی لەنیو
ئەو تەپتۆزەیدا دەست و پێی ڕادەوێشاندن و نالە نالێ وەكو هاواریك لە گەرووی دەهاتە دەری.

رەنگە تائیستا ئەوانە، لە هەموو تەمەنیاندا، ئاوا هەستیان بریندار نەكرا. ئەگەر لە
حەمە چكۆلى گەرابان بە تاقى تەنێ دەچوو ئەو بەرى سەر شاخەكانى ئاناوارزاو لەوئ
ماوە یەك زوور زوور دەگریاو پاشان خۆى دەزارى ڕەشمارە گەورە ئینسان خۆرەكان داویش. ت.
تابە یانی چەندان بیر بە میشكیدا تیپە پین. دەربارەى ئەو پیاوێ ئۆتۆمبیل سوارەو ئەودییەو

گەرمايەداھىچ بوونەۋەرىك بەرەۋلاي چۆمى نەدەچو، كە ۋەك مىسى سوورەۋەبوو دەرۋىشت و ھەموو تىشكى خۆرى رادەكىشاۋىلاي دەرەۋە. بەپېچەۋانە لەبەرى ھەلدەھاتن و بەرەۋ ئەو مەلئەندە سەرەسەۋزە ھېرشىيان دەبرد. تەنەت مارو چروجانەۋەرە جۆراۋجۆرەكانىش پەنايان دەبردە ئەۋى. ھەزاران پەرەسپىلكە بەسەر بېستانەكە، ۋەكو تېر دەرەھاتن و دەرچوون و كۆما تەپۋو مىشولەيان راۋدەكرد.

گەيشتنە داۋىنى بېستانەكەۋ لە تەنىشت يەك راۋەستان. بۆنىكى ۋەكو بۆنى گۆلاۋىكى سەۋزدا ۋەستاۋيان ھاتە بەر لووتى. ئەو بۆنەيان بە قولايى سىيەكانيان ھەلمۇ. بېستانەكە چۆل و ھۆل بوو. شوتى و كالەكى بېستانەكە پىگەشىتبوون. گەرە گەرەۋ بەربلاۋ لە پەنا ئەو چەلەگولانەي كە تا ئەژنۇيان دەرەھاتن و گۆلى پەمەيى و زەردو شىنيان دابوو، بەسەريەكدا كەۋتبون. بركە كۈلەكەي گلوۋكە زەرد لە پەنا ساباتەكەۋ بە درىۋايى لاي راستى ھەتادەگەيشتە كن شۆرەبىيەكە بە رىز رۋابوون... چاۋيان بە پياۋىكى كەۋت، كە لەژىر ساباتەكە نوستبوو. بەلام بەكەلگى چى دەرەھات. ھۆسۆك:

- چۆنە بچىنە لاي ساباتەكەۋ لەۋى لەژىر سىبەرى شۆرەكە دانىشين.
ھەمەد بە تامەزرۋىيەۋە قۆلى ھۆسۆكى گرت و گوتى:
- چ كاريكمان ھەيە بچىنە ۋى. خەلگى چوكوراۋا زۆر سەير گۆراۋن. ۋەرە با لىرە لەسەرئەۋجۇگايە دانىشين و نانەكەمان بچۆين ئىرە لە ھەموۋى باشتەرە.
ۋسوۋ بەدەم و چاۋە درىۋو تىكچىرژاۋەكەي خۇيەۋە پىكەنى. ددانەكانى سپى و درىۋبوون گوتى:

- خوا دەرەزنى، خوا دەرەزنى كە سىبەرى ئەو شۆرەبىيە چەندە فېنكە. بېروانن لەژىر ساباتەكەش پياۋىكى رېۋەلەي لى نوستوۋە.
- باشە با رېۋەلەش بى. تەماشاكە تەنگەكەي بە ئەستۈندەكى ساباتەكەي ھەلۋاسىۋە. باش چاۋت بگەۋەۋتە ماشاى كە. ۋسوۋ:

- مەبەستم ئەۋەبوو كە رېۋەلەيە. لەۋانەشە منداۋ بى...

ئاشق عەلى بى ئەۋەدى شتىك بلى لەجۆگە كە بازى داۋ بەرەۋ لاي شۆرەبىيە كە ۋەپىكەۋت.
ئەۋانى دىكەش پاش كەمىك ماتل بون ۋەدۋاى كەۋتن. ئاشق عەلى كاتىك گەيشتە نزيك
ساباتە كە بەدەنگىكى بەرز گوتى:

-سلاۋت لىيى.

ئەۋكابرايە كە لەژىر ساباتە كە نوستبوۋ لەجىي خۆى دەرپەرى ۋگوتى:

-سلاۋ لە ئىۋەش.

پوخسارى پر بوۋ لەشادى. ئاشق عەلى ھەناسەيەكى ئاسۋودەى ھەلگىشا.

-خەرىكبۋ لەگەرمان بىخىيىن. گوتان ئەگەر رىگامان بەدى نانەكەمان لەبن سىبەرى ئەۋ

شۆرەبىيە دەخۆين.

بىستانەۋان بەرەۋ لايان پۇيشت ۋ گوتى:

-فەرموون، فەرموون مالى خۇتانە، فەرمون.

كابرا ۋاى پىشۋازى لىكرەن، كە سەريان لى سۈرما.

-فەرموون بۇ ئېرە. ئەۋى مېرگە پر لە ئاۋۋ قورە، فەرموون بازدەنە ئېرە.

لە پىشدا ئاشق عەلى ۋ لە دۋاى ۋىش ئەۋانى دىكە ئەۋ شۋىنەى بىستانەۋان دەستىشانى

كردبۋ بازىان دا بۇ بن سىبەرى شۆرەبىيە كە.

كاتىك شەنبايەكى فىنك لەپوخسارى دان ھەستىيان بە خۇشچالى كرد. بىستانەۋان

ھەسىرىكى گەرەى لەبن ساباتە كەرا ھىناۋ لەژىر سىبەرى شۆرەبىيە كە پايخست.

-بەخىرىيىن، خىرو بەرەكەت ۋ ھىنا. فەرموون دانىشن.

ئەۋانىش گوتيان:

-خۋا راۋەستاۋت كا.

بەلام بىريان نەبوۋ لەسەرھەسىرەكە دانىشن.

-فەرمون دانىشن براينە.

دەنگى بىستانەۋان پرپوۋ لەشادى ۋ خۇشى. ئەۋانىش بە سەرسۈرماۋى راۋەستاۋون ۋ

جوۋلەيان نەدەكرد.

ئەۋەدى لەپىش ھەموۋاندا ھاتەۋە سەرخۇ، دوۋبارە عەلى بوۋ. چوۋ پالى بەقەدى

شۆرەبىيە كەۋە داۋ لى دانىشت.

بىستانەۋان بەدەستەپاچەيى چوۋە پىشى ۋ گوتى:

-كوپڤنه ئېرە عەرزەكەى شىدارە. فەرموون لە شوئىنى ئىشك دانىشن. وريابن با نەخۆش نەبن. . . .

قولينچكى حەسپەرەكەى گرتېو بەرەو لای عەلى راپيکش.

-ياخو بەخېرىڤين كوپڤنه. خېرەبەرەكەت و هېنا.

رەوى لەحازريان کرد:

-خو دەزانى كە لەو گەرمایەدا چ تازاريكتان كيشاوه. خو دەزانى. خو دەزانى كە

لەكوپرا هاتوون و چەندە ماندوون.

خو دەزانى. دانیشن و بحەسيڤهوه. خو دەزانى چەندە و برسييه. ئىستا فەرموون دانیشن

و كەميك بحەسيڤهوه، منيش دەچم بۆ ئيوه. . . .

لەخۆشيان لەكەولئى خۆيدا نەدەگونجا. دەست و پيى خۆى ون کردبوو.

ئەوانى ديكەش چوون لەپەنا ئاشق عەلى لەسەر حەسپەرەكە دانیشن.

-ئىستاش فەموو ناوى جەنابت بلى.

ئاشق عەلى گوتى:

-ئەمن ناوم عەلييه.

-خۆشخوانى؟

-ئەگەر خودا پييمان ببەخشى.

-زۆرباشە كەواتە خۆشخوانى. . . .

حەمەچكۆل گوتى:

-ئەوه مام ئاشق عەلييه، بە ئاوازهكەى زمانى لالان دەكاتەوه. مردووان زيندوودەكاتەوه.

كيئو بەردان دەتويڤيڤتەوه.

ئەو مام ئاشق عەلييه ئەگەر گۆرانى بلى، گول و بالڤندەو ئەو دارەو تەنانەت زەویش

دڤيڤتە زمان. لەو چيا سەرکەشانه، لەسەرتاسەرى توورپووس، لە ئالداغ، لە بيڤن بۇغا، چياى

گاور، هيچ كەسيك نيبە ناوى ئەوى نەبيستى. هەرکە ناوى ئاشق عەلى هات، مندالى شېرە

خۆرەش لە گريان دەكەون. ئاوى كانيش رادەوهستى.

لەناكاو ئاشق عەلى بەسەر حەمە چكۆليدا شپاند:

-كوپە بيڤدەنگ بە.

رەويكرده بيستانەوان و گوتى:

-ئەو ھەممە چىكۆلەيە مىندالە. قىسەي ھەللىق مەللىق دەكا. گويى لىپامەگرە. ئىمە لەكوي
و ئەو خۇشخوانەي ئەو كۆرەش باسى دەكا لەكوي. . . .

ھەممە چىكۆل لە خۇشيان بالى گرتىبو، بە دەنگىكى بەرز گوتى:

-قىسەكانى من ھىچ ھەللىق مەللىق نىن. مام ئاشق ەلى نەزەركردەيە.

ئاشق ەلى ھەناسەيەكى ھەلگىشاو بە راويژىكى دىنەوازانەو گوتى:

-يىدەنگ بە ھەممە. يىدەنگ بە گيانەكەم. يىدەنگ بە.

لەگەل بىستانەوانى نىگايان تىك ئالقابو، كە ھەروا نوقمى شادى لەجيى خوي راوېستابو
گوتى:

-يىستا ئەتۇش وەرەلامان دانيشە.

بىستانەوان گوتى:

-بە چاوان ئاشق گيان.

ھەر ئەو جىگايەي لىي راوېستابو لىي دانيشت.

ئاشق ەلى بە چاوي پر لە فرمىسكەو گوتى:

-ئەتۇش، ئەي پياوي باش و جوامىر ئەتۇش لوتف بفرمىو ناوي خۇتمان پىيلى. كاكى
بىستانەوانم.

-ئەمىن ناوم ئەھمەدە (ئەھمەدى شامام ئۇغلو).

ھۆسۆك گوتى:

-ياخو ھەر بۆي براى باش و ئىنسانمان. ئەمىنىش ناوم ھۆسۆكە.

-مىنىش ناوم ھەممەدە.

-مىنىش ھەرنام ھەمەيە، بەلام لەبەر خاترى ئەو مامەم، پىم دەلەين ھەممە چىكۆل.

-ئەمىنىش وسوم.

ھەممە چىكۆل گوتى:

-ئەو زۆر نەخۇشە. تەنيا ئەورۆ نۆيەتتەي نەھاتونى. كاتىك تاى دىتەي، ەرزى بە نىنۆكان

ھەلدەدرى و دەنيوخۆل و قورپدا دەگەوزى و چاوي لەكالانەي دىنەدەرى. . . .

ھەممە قىسەكەي پىپىرى:

-ئەگەر كارمان دەست كەوت و خاوەن كارىش ھەقەكەي دا بە ھەممە چىكۆلى، ئەوا

دەيەويت جووتىك گاي شاخ كەوانى بكرى. شاخەكانى راست وەكو كەوانەي مانگى.

حەمە چكۆل بە خۆشحالییەو قسەكەى دووبارە كردەو:

- شاخەكانى راست وەكو كەوانەى مانگى.

ئەحمەدى بېستانەوان لەناكاو بە دەستەپاچەبى لە شوئىنى خۆى دەريەپرى و گوتى:

- ئەى ھاوار خاك بەسەرم! ئىستا ئىو تىنو و برسىن. ئەمن چ بنیادەمىكى بى مىشكەم!

بروانن ئەمن لىرە چالاولىكم هەيە ئاوەكەى وەكو ئاوى كانى ساردو فىنكە.

غارى داو سەتلەكەى بەردايە ناوچالاولەكەو دەست بەجى هەلىكىشايەو وەو هينايى و گوتى:

- فەرموون بخۆنەو.

لەپىشدا وە ئاشق عەليدا:

- ئەمنىش دەچم بۆ ميوانە خۆشەويستەكانم چىشتى لىدەنىم.

هۆسۆك گوتى:

- با ئىمەش بىين يارمەتيت بدەين. ئەتۆ خۆت ماندوو مەكە.

- ئەمن ماندوو نام. ئىو پشويەك بدەن. خواردنەكە حازرە. دەمەوى لەگەل شۆرپاو

بامىەى، پلاوېرېشيشستان بۆ لىبنىم. هەريستا سازدەبى.

حەمەد گوتى:

- خۆت ماندوو مەكە برالە.

حەمە چكۆلىش گوتى:

- خۆت ماندوو مەكە باشتىن پياوى چوكوراوا.

ئاشق عەلىش گوتى:

- خۆت ماندوو مەكە.

بېستانەوان ئەو بركەدارە وشكانەى لەوى بوون، لە ئاورگەكەدا شقارتەيەكى پئوونا.

ئاوړەكە هەلبوو. قابلمەيەكى دووكەلاوى لەولاي بوو. ئاوو بېرېش و خويى تىكردو لەسەر

ئاوړەكەى داناو لىي كشايەو.

بە خۆشحالییەو تەماشای ئەو پياوانەى دەکرد، كە لەلاى دانىشتبوون و پىدەكەنى.

جارجار دەفكرەو دەچو پاشان دووبارە بە دلشادىيەو پىدەكەنى. بە پەلەپەل گوتى:

- كاتىك پىدەكات... ئاى ئەمن چەندە بنیادەمىكى بى مىشكەم... ئىستا بۆ

ميوانەكانم شووتى و كالەكى فىنك دىنم...

غارى داو چوو له كۆختىك كه به چيلكه و چال دروستى كردبوو، داهاته وه چەند كالهك و شوتى هينانه دهري و به باوهشى هەليگرتن، بەلام كالهكه كاني لى بهربونه وه. كاتيك دهيوست هەليان گريته وه همه چكول و همه د به غاردان هاتنه لاي و گوتيان: -ته تو خوت ماندوو مه كه كاكه.

كالهك و شوتيهه كانيان لى وەرگرتن و هيناياننه بن سيبهري شورهبويه كه.

چه قوتان پييه؟

هوسوك به دهنگيكي بهرز گوتي:

-پيمانه.

ئه همه د گوتي:

-قاشى كەن و بيخون. زور فينكن. له بن ئه و دروانه شوتيهه كان تاويان لى نادا. وهكو ته رزن. دداني دته زين.

-كاكه گيان زور سوپاس.

خه نجه ره كه لى بهر پشتيني دهرهينا، خه نجه ريكي دهستكرد بوو. دهستكاري چهر كه سه كان بوو. تيغه كه لى دوو لك بوو.

زورگه وه نه بوو. دهسكه كه شى سه دهف و نه خشيئراويو. كاتيك بابى له (سارى قاميش) دهجه نكا. ئه و خه نجه ره لى بهر كه مه ري سه ربازيكي رووس دهرهينا بوو. دارو نه دارى هوسوكى ئه و خه نجه ره بوو. كاتيك خه ريكي شوتى قاشكردن بوو، همه چكول هه موو شتيكي له بير چوو بووه. وهكو سيحري ليكرابى چاوى له خه نجه ره كه وه بريبوو، به هيچ شيويه كه نه يده توانى چاو له خه نجه ره كه لابه ريئت. ئه و حالته لى وى له بهر چاوى هيچيان ون نه بوو. كاتيك هوسوك شوتيهه كه لى قاش كردو قاشيكي بو راداشت، همه تازه هاتبووه سه رخوى و قاشه كه لى ليوهرگرت.

كه شوتيهه كه ته واويو هوسوك شوتيهه كي ديكه لى قاشكرد. . پاشان نوره لى كاله كان هات.

له وه ته لى هاتبوونه چوكوراوا، ته نانه ت يهك قاشه شوتى يان قاشه كاله كيكيان نه خواردبوو. له كاتيكد ا بيستانه كان پرپون له شوتى و كالهك. به راستيش ئه و كالهك و شوتيهه هه ر وهكو ئه همه د ده يگوت وهكو سه هول ساردبوون.

تا ئەوکاتەى دەنگى پېر لەشادى بېستىستانەوانيان گوى لېبو، كە گوتى: (پلاۋە كە حازرە.)
ئەوانىش ھەموو شوتى و كالەكەكانيان خواردبوو. تەناتە توپكەلە كانىشيان بە ددان سىپى
كردبوون. ئەو مېشانەى كە لەبن شۆرەبىيەكەو لە دەوروپەرى ساباتەكەبوون. بالەكانيان لەژىر
تېشكى خۆردا بەرەنگى شېن و مەيلەو سەوز دەترووسكانەو.

-پلاۋە كە حازرە، ئەورۆ بەيانى شۆرپا و بامىيەو گۆشتەم لېنابوو. دۆى ساردېشم ھەيە. دۆى
مەشكى.

ھەمە چكۆل و ئاشق عەلى بە غاردان چوونە لای. . قابلەمەو مەنجەل و كەولە پېر
لەنوردووە نانەكەيان ھەلگرت و ھېنایانە بن سېبەرى. كاتېك سەرى مەنجەلەكەيان ھەلگرت،
بۆنى خوشى رۆنەكەرە لە پلاۋېرۋېشەكە بەرز بۆو. دەوروپەرى بن سېبەرى شۆرەبىيەكەى
داگرت.

-فەرموون براينە. نۆشى گىانتان بى.

يەكەمىن كەوچك ئەھمەدى بېستىستانەوان لە مەنجەلە پلاۋەكەى رۆكرد. دواى ئەوېش ئاشق
عەلى.

-زۆر خۆشت لېناوہ كاكە. دەستت خۆشبى. خودا لەمردوانت خۆشبى.

-خۆشبى ئاشق.

كويتستانىيەكان لېكرا ھېرشيان برە سەر پلاۋو شۆرپا و بامىيەو دۆيەكە. زۆر لەمېژبوو،
چېشتى واخۆش و بەتاميان نەخواردبوو. بە بېدەنگى و لەماوہيەكى كەمدا خواردنەكەيان
خواردو تېربوون.

ئەھمەدى بېستىستانەوان:

-ئېستا ئېوہ لېرە درېژېن و ھەندېك بنوون. ئەمېش بۆ خواردنى ئېوارى. .

لەناكاو لەرزى، بېدەنگ بوو رەنگى رۆخسارى رەش داگەرا:

-ئېوہ ئەو شەوېش لېرەدەمېننەوہ، وانىيە؟

بەنىگايەكى پارانەوہ لەچاوى ئاشق عەلىيەوہ رامابوو.

-لېرەدەمېننەوہ، دەمېننەوہ، ناچېنە ھېچ شوپنېك. ئەمشەو لېرە دەمېننەوہ. بەيانى

وہرېدەكەوين.

- بۆكۆى؟

-بەدوايدا دەگەرېن.

-به‌دواي چيدا؟

-به‌دواي داره‌ناري سەرگرده‌که. ئەتۆ هيچت دەربراهي نەبيستوو؟ ئەوهي که دەلێن نەزەر کردەيه...

-نا، هيچم نەبيستوو. بۆچي به‌دواي داره‌ناردا ده‌گه‌رێن؟...

سييه‌ري په‌ژاره‌يه‌ک ڕوخساري ئاشق عه‌لي داپوشي. به‌ ڕاويژيکي خه‌مناکه‌وه‌ گوتي:
-وسوو زۆر نه‌خۆشه. نه‌خۆشي سه‌ره‌مه‌رگ. ته‌نيا ئەم‌پۆ حالي باش بوو. به‌ياني بۆ خۆشت ده‌بييني ده‌مانه‌وي له‌و داري داواي چاک‌بوونه‌وه‌ بۆ وسوي بکه‌ين. ده‌لێن ئەو داره‌ پيرۆزه دەرمانی هه‌موو دهردانه.

له‌ناکاو حه‌مه‌ چکۆل، له‌کاتيکدا هه‌ناسه‌ي سواربوو، په‌رپيه‌ نيۆ قسه‌کانی و گوتي:
-يه‌کي ديکه‌ش ئەوه‌يه، ئەو داره‌ نەزەر کردەيه، قه‌راره‌ کارمان بۆ په‌يدا بکا... ئەو ژنه‌ وای گوت. ئەوه‌ي که خه‌لکي گونده‌ پر له‌ داره‌که‌بوو، ئەوه‌ي که خه‌لکي کويستانه‌ پر له‌ به‌فره‌که‌ي دوولڊووله‌. گوتي ئەگه‌ر بچن و ئەو داره‌ نەزەر کردەيه‌ي وه‌يين، پاره‌يه‌کي زۆرتان پي‌ده‌بري. ئيمه‌ سي مانگه‌ برسي و تينو له‌ چوکوراوا سەرگه‌ردان ده‌سوپي‌ينه‌وه‌. هيچ که‌س ته‌نانه‌ت پارووه‌ نايکيشي نه‌دايني... ته‌نانه‌ت ئاغازني مام حه‌مه‌دیش کاری نه‌دايني.
سووکايه‌تي پي‌کردين... دوي‌نيش، ئەو پياوه، له‌و ديه‌ي... ته‌نانه‌ت سووکايه‌تي به‌ ئاشق عه‌ليش کرد.

هۆسۆک به‌ ڕقه‌وه‌ چاوه‌کانی دهرپه‌راندن و له‌کاتيکدا ليۆي ده‌له‌رزین نه‌راندی:

-بي‌ده‌نگ به‌، سه‌گبابي زار بلاق...

حەمه‌ چکۆل له‌ ڕاويژي ده‌نگي تي‌کرا‌بوو.

ئه‌حمه‌دي بي‌ستانه‌وان هه‌ستايه‌ سه‌رپي. پياويکي کورته‌بالابوو، چاوه‌کانی گه‌وره‌و ڕه‌ش و خه‌مناک بوون. خه‌مي‌ک له‌ ڕوخساري‌دا دياربوو، خه‌مي‌ک ده‌تگوت هه‌رگيز کۆتايي نايه‌و نابري‌تته‌وه‌.

-تي‌وه‌ سه‌رخه‌وي‌ک بشکي‌ن. که‌واته‌ ئەو شه‌ويش لي‌ره‌ن؟ زۆر باشه‌ به‌يانيش... ڕه‌نگه‌ ئەمن بتوانم نه‌فه‌ري‌کتان بۆ په‌يدا بکه‌م، که‌ شوي‌ني داره‌نه‌ره‌که‌ پي‌ بزاني.

وسوو به‌خۆش‌حالي‌يه‌وه‌ گوتي:

-بۆمان په‌يدا بکه‌ براله... بۆمان په‌يدا که‌، به‌لکو خودا له‌و ده‌ردو نه‌خۆشيه‌ي ڕزگارم کا.

-تي‌ستا تي‌وه‌ بنوون و به‌سي‌نه‌وه‌. ئەمني‌ش بۆ خواردني ئيواري...

- خودا دەست بە عومرتموۋە بگری کاکى خۆم.

ئەحمەد چوۋ بۆ نۆۋ بېستانى و خەرىكى کارکردن بوو. پاچىكى بەدەستەۋە گرت و خەرىكى
بزارکردن بوو. شىلەگەى جوگاگەى كردهۋەو بېستانەگەى ئاۋدا. كارەگەى تا ئىۋارى درىژەى
كىشا. ئەۋانى دىكەش لەژىر سىبەرى شوپەبىيە كە درىژبىۋون. بەلام خەۋ لەچاۋى ھىچيان
نەكەۋت و يەك قسەشيان بەيەكەۋە نەكرد.

كاتىك ئاشق عەلى گويى لەدەنگى ئەحمەد بوو راستبۆۋە. ئەحمەد دوۋبارە گوتى:

- تەبسىتان بۆ لىدەنىم؟

ئاشق عەلى گوتى:

- زۆر سوپاس كاكە گيان. دەستت خوشبى. ئىمە ناتوانين يارمەتییەكت بەدين؟ برۋانە

ئىمە پىنج كەسين.

- چ يارمەتییەك. ئىرە ھىچ كارىكى ۋاى لى نىيە. شىلەگەكەم كرددۆتەۋەو يەكسەر

سەرتاسەرى بېستانەكە ئاۋ دەدرى.

ئاشق عەلى بۆنى ھەۋاى ھەلمۇى و گوتى:

- چ بۆنىكى خوشى لىدى.

- خاك و بېستانى ئاۋدراۋ بۆنى خوشى لىدى.

ۋسوۋ گوتى:

- چ بۆنىكى لىدى.

ھەمە چكۆلىش لە جىگاگەى دەپەپرى و گوتى:

- چ بۆنىكى خوشى لىدى.

ھۆسۆكىش گوتى:

- چ بۆنىكى سەيرە. ئەرى بە راست ئەۋ چوكوراۋايە چ خاكىكى ھەيە.

ھەمەد گوتى:

- ئەدى.

سىبەرى شوپەبىيەكە بەرەۋ لای رۆژھەلات كىشابوۋ شوپنەكەيان تاۋ لىۋ دابوۋ.

- تاۋمان گەيشتى.

ھەمەد گوتى:

- زۆر باشە بالىماندا.

هۆسۆك گوتى:

- چۆنە لە جىڭگاي ئەوھى لىرە پاكشېين و لىي تھىلېين. نەچىن كەمىك يارمەتى ئەو كابرابەيى بدەين؟

وسوو گوتى:

زۆرباشە.

ئاشق عەلى گوتى:

- ئەو جيا لەوھى چەند رۆژان لىرە وەمىين، ھىچ شتىكى دىكەى لە ئىمە ناۋى.

هۆسۆك پرسى:

- دەتوانىن لىرە وەمىين؟

ئاشق عەلى گوتى:

- ناتوانىن وەمىين. ئىمە دەبى حەتمەن دارھەنارەكە وەمىين.

ھەمە چكۆل گوتى:

- بىنگومان، ئەمەن كاتىك دارھەنارەكەم دىتەوھە يەك دوو شتانى لى دەخووزم.

چوۋە كىن ئەھمەدى كە لەنيو باينجانەكان، باينجانى رەش و بىرقەدارى لىدەكردنەوھە لە بەرچنەكەى داويشتن.

- ئەگەر ئەو دارھەنارەمان دىتەوھە ئەمەن داۋاي شتىكى لىدەكەم...

ئەھمەد بى ئەوھى سەرھەللىنى ھەروا خەرىكى باينجان لىكردنەوھە بوو پرسى:

- چ شتىك؟...

- چ شتىك؟... بىروانە مام ئەھمەد، راۋەستە با بۆت وەگىرېم. ئەمەن لە گولەسوورەكانى

دارە پىرۆزەكە دەخووزم. كە ئەو گوندەى دارسپىدارەكەى لىيە بىسوتىتى و كابرالى خاۋەن ئۆتۆمبىللىش بكوژى.

- بۆ چما ئەو چى لەگەل ئىۋە كىردوۋە؟

- ھەزار جىنۋو سووكايەتى پىكردىن. ئاشق عەلى ئاشقىكى ھەقىقىيە، تەنانەت جىنۋى

بە گۆرانى و سازەكەشىدا.

ئەگەر ئەو دارھەنارە ئەوھى نەكوژى... ئەوا ئەمەن دەيكوژم...

ئەھمەد بەسەریدا نەپاند:

- بۆ مەگەر ئەتۆ شىت بوۋى؟

حه مه چكۆل له راویژی قسه كهی وی را بۆی دهركهوت وه سه رگولان په ریوه، بۆیه هه ناسهیه کی هه لکیشاو گوتی:

- به گالته م بوو، دهنه ته من تهو کابرایه و تهو گوندهی چۆن ده بینمه وه... تهو ده توانی شوینی تهو داره مان بۆه بیننی؟

- ئیستا ئیوه چهند رۆژیک لیره وه مینن ویشووبه دن، ته مینش ده پرسم، بزاتم داری وا ههیه یان نا، تهو کاتی...

حه مه چكۆل گوتی:

- پرسیارمه كه، ههیه. چماده کری داریکی وا نه بی؟ تهو ژنه ی كه له چپای دولدوولرا هاتوته چو کوراوا به ئیمه ی گوت.

- ته گه ر داریکی وا هه بی ته من حه قه من شوینه كه تان بۆ ده بینمه وه.

بیبه ری سوورو بامیه و باینجانی به به نیه وه کردبوو، بهن بهن به سابات كهی هه لواسیبه و. هه مه چكۆل به ده و روبه ری سابات كه دا ده گه راو هه موو شتیکی به سه رنجه وه ته ماشاده کرد، ته نانه ت مپرووله و چرو جانه وه دریش.

له و سه ره وه ده چوه ته و سه ری بیستانه كه و شووتی و کالهك و کوله كه و هاروی و گوله ته ماته کانی به وردیه وه ده پشکنی. په پوله ی گه وه ی شین و نارنجی و كه سك و سپی به سه ر بیستانه كه دا هه لده سووران.

شووتی گه وه گه وه له په نا بهر كه كان له سه ر خاكه کیلدراره كه مۆل بهوون.

حه مه چكۆل شهش هیلانه ی بالنده ی له ته نیشته یه كه وه دیتنه وه. هه ر هیلانه یه كه سی هیلکه ی خالداری تیدابوون.

به لاه نه ده زانرا بالنده كان بۆ کو ی چوون. هیلانه کانیش نه یان توانی سه رنجی راکیشن. بۆ خوشی نهیده زانی بۆ واپه ریشانه. په ریشانییه كه وه گریانی ده خست و تارام و ئوقره ی له بهر بریبه و و رزگار بوونی نه بوو. له دوا ی ته وه چۆن دهیتوانی ته ماشای روخساری ته و ناشق عه لییه بکا، ته و ناشقیکی حه قیقی بوو، چۆن دهیتوانی ته ماشای ته و حه مه ده زله یه ی بکا. چۆن دهیتوانی ته ماشای ته و هۆسۆكه شیته و ته و وسوه مردوله ی بکا؟ له هه موو شتیك، له و نانه ی كه ده یخوارد. له و ئاوه ی كه ده یخوارد وه. له و په پوله نه، له و بالنده و گیانه به رانه شه رمی ده کرد. نهیده توانی بگه رپته وه ته ماشای ته و گونده ی بکا، كه دارسپیداره كه ی لیبه و.

ئەخمەد ئاگردانەكەى ھەلئەرد. باينجان و تەماتەو كدوو بىبەرەكانى ورد كىردو بامىيەكانى سەرووقون كىردن و پىيازەكانى ئەنجىن و مەنجەلە رەشەكەى لەسەر ئاورگەكە دانائو ئاورەكەى خۆش كىرد. ئەوانى دىكەش ھەستانەسەرىي. گەرمايەكە كەم بېۆو. لەلاى باشوورو لەسەر دەرياي سىي، پارچە ھەورەكان لىك خرېبونەو ھەو لەخوارىش گىژەلووكە بەرەو ئاسمان ھەلئەچوون. فېنكاىيەتى بەرە بەرە دەشتەكەى دادەگرت. ئاشق عەلى لەپىشەو ھەو لەدوائ وىش ھۆسۆك و ھەمەدو وسوو چوونە نىو بىستانى. كالەك و شووتى و گوئەكان ھەموو شتىكىان بە سەرئەجەو تەماشاكىرد. بەسەر سەريانەو سىبەرى ھەورەكان بەرەو رۆژھەلات تىدەكشان. لە مەرەزەجارەكەى بەرامبەريان سەدان لەك لەك لەسەرىك لاق بە چاوەرپوانىيەو پراوەستابوون. ھەمە چكۆل لە جۆگاكە پەريپەو ھەو بەرەو غاباتەكەى دەوروبەرى باتلاغەكەى (ئاكچاساز) دەرۆيشت.

ھۆسۆك بە تۆرەيپەو ھەو گوتى:

- ئەو توتكە سەگە بۆكۆي دەروا؟

ھەمەد گوتى:

- بىچىتە ھەر جىگايەكى دەگەپتەو ھەو.

ئاشق عەلى پىكەنىيىكى تالى كىردو گوتى:

- زۆر سەير دىتە بەرچا. بنىادەم بوونەو ھەرىكى پىر لەنھىيە. ئەگەر پىشتىر پىيان گوتبام

كۆرەكە ئەو حال و ھەزەى ھەيە باوەرم نەدەكرد. راستيان گوتو ھەو، كە دەلەين: (گندۆرە بە رەنگى نىيە) ئەو بنىادەمە بوونەو ھەرىكى سەيرە... .

ھەمەد پرسى:

- بۆ ھەمە چكۆل چىيەتى؟

ئاشق عەلى بە نىوچاوان گرژىيەو ھەو گوتى:

- ھىچى نىيە، ھىچى نىيە، ھىچى بەسەرنەھاتو ھەو. بەلام ئەمەن پىم وايە ھەزەى تەواو

نىيە، ھاوړپيان.

- بۆچى بەسەرنەھاتو ھەو.؟

- ئەمەن زۆر لەحال و ھەزەى نىگەرەم ھۆسۆك. ھەر لەدوائ ئەو دىيەى كەسپىدارەكەى

لېبو... .

ھۆسۆك گوتى:

ئەمەن ھېچى لى ھالى نەبووم.

ئاشق ەلى بە توندییەو ە گوتى:

- سەرەنجام لى ھالى دەبى.

لەناكاو گەتوگۆيان پەچرا. بەسەر پۆلە پەرەسىلەكەيەكى زۆر داكەوتن كە لەخوارى ھەللەو
ھەنگامەيەكيان بەرپاكردبوو، كە ھېندەي نەمابوو خۆيان دەسەر و چاوان بكوتن. ھەتا ئىستا
ئەو ەندە پەرەسىلەكەيان بەيەكەو ە نەدیتبوو و نەشيان بىستبوو.

پەرەسىلەكەكان بە تەنىشت يەكەو بە ھەر چوار دەورى كىلگەكەدا دەسوورانەو. لەسەر
بىستانەكە كۆدەبوونەو ە قىامەتتىكيان بەرپادەكرد. ئاشق ەلى سەرى سوورمابوو لەو ەي
دەيدىت ھەزاران پەرەسىلەكە وەكوگۆلە لىك خردەبوونەو ە بەبى ئەو ەي وىككەون لەو سەرەو ە
بۆ ئەو سەرى دەخزىن... لە دلى خۇيدا دەيگوت: (چۆن ئاوا بەتەنىشت يەكەو ە ھەلدەفەن
ويكناكەون؟) لەبن لىوانەو ە گوتى:

-ئەو ە ھىكەمەتى خودايە.

سەريان ھەللىنا گوتيان ھەمە چكۆل گەراو ەتەو ە خەرىكە بەرەو لايان دىت.

-دەبى ە دارەنارى سەر گرەكە وەبىنەن. چونكە ھال و وەزعى ئەو كورەي باش نىيە.
ھالەتتىكى ترسناكى ھەيە.

شوتى و كالەكى كرك گۆلەكەكانيان و جووچكە ھەویردە و ئەو چرو جانەو ەرى بەسەر
چلەكانەو ە بوون مارمىلەكى سەوز و ئەو خاكە رەشە كە وەكو پرویشى تەر كراو نەرم بوو.
سەدان شوتى و كالەكى رووشە و رەش و زەرد لەسەر ەرزى مۆل ببوون... .

تا ئىوارەيەكى درەنگ بەنىو بىستانىدا گەران. كەمىك دوور لەساباتەكە جارجار ھەندىك
بلىسە لەژىر قابلەمەكە دەھاتنە دەرى و پاشان دەچوونەو ە ژوورى. ئاشق ەلى گەرايەو ە
تەماشايەكى ھاوپىكانى كرد و گوتى:

-دەبى بەيانى وەرپى كەوين. ئەو بىستانەوانە بە ھىچ شىو ەيەك پىي خۆش نىيە لىرە
برۆين... . ئەگەر ئەو ھاوینەي لىرە وەمىنەن و ھىچ كارىكەش نەكەين بەستەزمانە لەخۆشيان
شىت دەبىت.

ھەمەد گوتى:

- ئىمەي كەوتتە بەر دلى.

ئاشق ەلى پىكەنى:

- چۆن بتوانين خۇمان لە دەست ئەو پياوھ چاکەى رزگار بکەين. دەبى بلىين چى؟
هۆسۆك گوتى:

- دەبى برۆين. ئىمە کارمان هەيە. دەبى بەدواى دار هەنارە کەدا بگەرپين.
حەمەد گوتى:

- وەدواى دار هەنارە کە. . .
هۆسۆك گوتى:

- دار هەنارە کە دەبى لەو دەورووبەرەنە بىت.
حەمەد:

- ئەو ژنەى خەلکى چىاى دوولڊوول بوو ئىردەى پى نیشان داين. ديارە دەبى لەو دەورانە
بىت.

لەلای خوارى ئاناوارزا و قەللى دوملوو قەللى يەيلان و لەلای سەرىش تۆپراک قەللا و
قەللى حەمەيدىە بەسەر دەشتە کاکى بەکاکىيەکیان دەروانى. دواى ماوەيەك حەمە چکۆل
گەيشتە لاين. وسو بەهيچ شىوہيە خۆى تىکەللى قسەکانيان نەدەکرد و چاوہ تىکچەرژاو و
ریشە رەق و درىژەکەى خۆى دەخوراند و بىرى دەکردەوہ. لە رووخسارپرا ديار بوو نووقمى
خەيالە. کەوتبووہ جىهانى خۆى و کەس نەيدەزانى بىر لەچى دەکاتەوہ. ئەوانى دیکە بەرەو
ساباتەکە وەرپى کەوتن و وسووش لەکاتىکدا هەروا ریشەکەى دەخوراند لە ناوہراستى کىلگەکە
بەجى ما. سىبەرەکەى زۆر بەرەو لای رۆژھەلات درىژبۆوہ: (دارەنارەکە زۆر بەرز بوو، بە
بەرزى سوورە چنارىک. وەکو دارە گويزە پىرۆزەکەى (دیکنلى) ئەستور بوو، لک و پۆيەکانى
هەر چوار دەورى گردەکەى داپۆشيبوو. کانبيەک لەبنى هەلدەقولى، کە ئاوہکەى وەقەدى
درەختەکە دەکەوت و بەرز دەبۆوہ. کەفیکى سىپى نورانى بە دەورووبەريدا دەپژا. تەواوى
گردەکە لەژىر سىبەرى درەختەکەدا بە تەواوى فینک بوو. لەکاتىکدا دەورووبەرى گردەکە لەژىر
گەرمادا دەسووتا. لەبن دار هەنارەکە شەنە بايەکى فینکى لیدەهات. گۆلە وەنەوشە
سەرتاسەرى گردەکەى داپۆشيبوو. راست لەبن درەختەکە بەردىکى مەرمەرى سىپى لیدانرابوو.
لەديوکى خەت و نیشانەيەکى سەبرى لىبوو، دیوہکەى دیکەشى سەرى ژنىکى
لێھەلکەنرابوو، چاوى گەورە و لىوى ئەستور و پرچىکى درىژى هەبوو، کە لە مىلى ئالابوو.
زۆر جوان نەخشىنرابوو. لەگەل هەلاتنى خۆردا يەک پارچە گۆلى هەنارەکە دەپشکووتن و
رەنگە سوورەکیان لە ئاوہکەدا رەنگى دەدايەوہ. ئاوہکە دەپۆيشت سەرتاسەرى دەشتەکە پر

بوو له گياى وشك و گولته هيرؤى پهمه يى و لاسكه گمنى بريقه دارى درواوه و شاخى شين و چومى جه پيهان، ورده به ردى سپى كه له ده ور به رى بلاؤ بپوونه وه، پوله دروى كپوى و قاميش و مهره زجارى سهر سهوز له رهنكى گولته هه ناره كه دا نقووم ده بوون. ئه و سووراييه ي كه له داره ناره كه به ده شته كه دا بلاؤ ده بؤوه. له حزه يه كه له سهر تاسه رى ده شته كه دا ده تروسكايه وه و پاشان ده بوو به گلوله يه كه و به شاخه كانى تووروسدا هه لده كش و له چاو ون ده بوون. ئه و داره پيرؤز و به شكويه له مه كه كه ي پيرؤزه هينابوويان. كاتيك حه زره تى عه لى هاتوته چوكوراواو شمشير كه ي له شاخى ئاناوارزادا، له گه ل يه كه م شمشير كپوه كه دوو له ت بوو، سهرى به ره و لاي راست وهر سوورپاند و ئه و دار هه ناره ي چاو پي كه وت. حه زره ت له ته مهنى خويدا گولته هه نارى ئاوا جوانى نه ديتبوو، نه دارى ئاوا سهر سهوز و ههر گه لاييه به جوړيك ده دره وشايه وه. چوه په نا داره كه كه نوقمى نوورى سهوز بوو، پاشان ده ستنى به سهر يه كه به يه كى گه لايه كاندا هينا و گووتى: (ئهى دارى پيرؤز. ئه تو بړؤ سهر ئه و گرده به ئه مرى خوداى گهره ئه وى جيگاى تويه، له وى سهوز به. له وى ده رمانى ده رده داران و ئوميدى بى ئه وميدان به. . .) دار هه ناره كه ش چوو له سهر گرده كه راوه ستا و ره گه كانى به ناخى ئه زره كه دا برده خوارى و له هه مان كاتدا له ئيرخا كه كه ئاويكى روون و زولال و هكو نوور هه لړزا و به سهر ورده به رده كاندا بلاؤ بؤوه. هه ركه سينك له و ئاوه ي بخواته وه نه خووش و ده رده دار نابى. ته نانه ت ته پؤش ناتوانن نه كه له دره خته كه، به لكو له گرده كه ش نزيك ببنه وه. . .

له كاتيكدا ته پؤو ميئشووله له زه وى و ئاسمان ده بارن. يه كه ته پؤ، له داره ناره كه هيچ، ناتوانن له گرده كه ش نزيك ببنه وه. مارو دوو پشكه و ميروو جروجانه وه ريش ناتوانن له گرده نزيك ببنه وه. پياو كوژو دزو زؤرداره كانيش ناتوانن له گرده كان نزيك ببنه وه. هه ركه سينك سى رؤژان له بن ئه و داره ي بنوى، وا ساغ ده بيتته وه لئى تازه له دايك بووه. پوله گولته وه نه وشه ي شين له ليوارى ئاوه كه و له سهر ورده به رده سپيه كه. . . له قولايى ئاوه كه دا بريسكه و نوور له سهر ورده به رده كان هه لده قولئين. . . هه موو شه وى كارمامزه كان به بى ئه وى كه س چاوى پييان كه وى له چياى را دينه خوارى و دينه بن داره ناره كه و له ده وى خرده ببنه وه و وه كو بليسي ئاور تا له چاوان ون ده بن هه لده سوورپين. . . و سوو به نيئو ميگه له كارمامزه كه دا رويشته وه كن سابات كه. بؤنى خووشى رؤنه كه ره ي هه لقرچاو، كه به سهر پلاؤ برويشه كه يان دا كردبوو بؤنى ته ماته سوور كراوه كه، كه له سهر ئاوره كه ده كولى هاته بهر لووتى روخسارى و سوو نوقمى خه ون و خه يال ببوو و گه نج ببؤوه.

هۆسۆك گووتى:

- چيته وسوو؟ نيۆچه وانت گه شه چى پرووى داوه؟

ئاشق عهلى پيڭكهنى و گووتى:

- بۆنى پىلاو برويشى بۆهاتووه بۆ ده تهوى چ رووب دا؟

وسوو:

- بالييره برۆين. برۆين و ئەو دارهه نارهى وهيينين.

ئاشق عهلى گووتى:

- زۆر باشه، ده برۆين به لّام دره خته كه له كوئيه؟ جيڭا كه مان پى نيشان بده تا برۆين

وهيينين.

حه مه د گووتى:

- جيڭا كهى ئەحه مه دى بىستاوانه وان پى ده زانى، ئەو پىمان ده لىت.

ئهحه مه د گووتى:

- ئەمن پى نازانم. به لّام به يانى (مام حه سه ن) دىته ئيره، ئەو كه سىكه له و

چوكوراوايهى هه رچى دارو گول و گيا و ره گ هه يه ده يناسىت. هه رچى ئاوى شيفابه خش و

هه رچى ئەشكه وت و جروجانه وهر و بالنده هه يه ده يناسىت.

ئاشق عهلى گووتى:

- كه واته بلّى لوقمانى حه كيمى ئەو زه مانه يه.

- په نجا ساله گياى شيفابه خش كۆده كاته وه. راست په نجا ساله. . . ئەو هه موو كى و

به نده نانه، چياكانى تورپوس، ئەو خواره لاي كىوى نوور، دۆل به دۆل و به رد به به رد و كانى به

كانى شاره زايه. له لوقمانى حه كيميش زيهره كتره، زولمى له كهس ناكات. به لّام ئەويش وه كو

لوقمانى حه كيم به دواى ده رمانى مه رگدا ده گه رىت. هه ر پانزه روژان جارىكى يان مانگى

جارىكى دىت و سه رم لىده دات. له نيۆ بىستانى گولپكى سوورى لاسك بلندى لى ده پروى ده لىتى

چرايه دايسى. مام حه سه ن بۆ چينى ئەو گولەى دىته ئيره كاتىك ئەو گولەى نابىنى، ئەو

كات وهره و ته ماشاى روخسارى مام حه سه نى بكه يه ك پارچه غه م و په ژاره يه.

ئاشق عهلى گووتى:

- زۆر راسته، قه درى گول هه ر ميش هه نگوينه ده يزانى، نه ك هه موو ميشىك.

- ئىيستا وەرە ئەو گۈلەي بېينە لىرەيە. بىرۈنە گەۋرە بوۋە و ھەلەكشىۋە. كاتى مام
ھەسەن چاۋى پىكەۋى لەخۇشيان شىت دەبى و لەپىستى خۇيدا جىي نايىتەۋە. بەو سن و
سالەي خۇيەۋە بە دەۋرى گۈلەكەدا ھەلەسۈپىت، سەما دەكا و پىدەكەنى. ئەگەر سەبىنى
نەيەت ھەقەن دوو سەبى دىت. كاتى پىشكوۋىنى گۈلەكە، تەنانەت كاتىمىر و چىركەكەشى
دەزانىت.

- زۆر راستە ئەۋانە دەيزانن.

- ئەگەر لەو دەشتەي يا لەو سەرەۋەي لە چىپاكەنى تورپوس، يان لەو خوارەي لەلەي كىۋى
نور، يان لەو لايەي لەلەي كىۋى گاۋر، يا لەو دەريا شىنە و لەۋىر ئەو ھەۋرە سىپانە كە لەو
دوۋرەي كۆۋۈنەۋە بەرەۋ ئىرە دىن. يان لەھەر گوند و لەبن ھەر بەردىك و لەسەر ھەر
كانىيەكى ئەو دارەي، كە ئىۋە باسى دەكەن ھەبىت، شۈيەكەي مام ھەسەن پىي دەزانىت.
ئاشق ەلى گوتى:

- راستە پىي دەزانىت .

- بۆيە دەبىت ھەتا ئەو دىت ئىۋە لىرە ۋەمىنن.

- ئاخ، خۆزگە لىرە كارىكمان دەست دەكەۋت. . .

ئەھمەدى بىستانەۋان گوتى:

- بىرە دەست كەۋتەيە. بەلام لىي نىيە. لەو ۋەرزەيدا لە بىستانى چ كارىك پەيدا دەبىت.
تەنھا پىنەۋەي شوۋتى و كالەكە. ئەۋىش بە شەش كەسان ھەتا نىۋەرۋ خەلاس دەبىت،
سەرەپاي ئەۋەش پارەشم نىيە كرىكارى پى بگرم ئەمن بۆ خۆم لىرە. . .
تەۋاۋى نەكردو گوتى:

- فەرموون بۆ سەر سەرەي.

چىشتەكە لە چىشتى نىۋەرۋ بەتامتر بوو. كۆيستانىيەكان دووبارە ھىرشىيان بىردەۋە سەر
سەرەي.

دۋاي نان خواردن ئەھمەد ئەو شوۋتى و كالەكانەي لىي كىرەۋنەۋە و لە چالاۋەكەي
ھاۋىشتىۋون تا فىنك بىنەۋە، ھىنانىيە دەري و قاشى كىرەن. شوۋتىيەكان توورت و ۋەكو خۈيىن
سور بوون. كالەكەكانىش ۋەكو رۆژى زەرد بوون.

لاي نوۋىي شىۋان ئەھمەد گوتى:

- ئىمە لىرە لەدەستى تەپۇيان ناتوانىن بنويىن.

ئاشق عەلى پىرسى:

- چى بىكەين؟

ھۆسۆك گوتى:

- ئاۋرى دەكەينەۋە. ئىمە ھەمىشە ئاۋر دەكەينەۋە لە پەنا دوۋكەلەكەى دەنۋىن.

- چما بەم شىۋەيە لە دەست تەپۋيان رزگارتان دەبىت؟

ئەخمەد بەخۇشخالىيەۋە پىكەنى و گوتى:

- ئەمن پەردە كوللەيەكى گەۋرەم ھەيە. لىرە لەناۋ پەردە كوللەكەدا... چەند رۆژان

بىتانەۋى دەتۋان چاۋەرۋانى مام ھەسەنى بن. بىرۋان گولە سوۋرەكەى گەۋرە بوۋە. ئەۋ ھەر

چونىك بىت دەزانى، كە گولەكەى گەۋرە بوۋە ھەر لەگەل پشكۋوتنى پەيدا دەبىت.

نەزەركردەيە بۇ دەردى ئىۋەش دەرمان پەيدا دەكات.

ھەمە چىكۆل گوتى:

- راستە.

رۆژ ئاۋابوۋ شەۋداهات. تەپۆ ۋەكو پەلەھەۋر ھېرشىيان كىرەنەسەر.

بىستانەۋان گوتى:

- پەردە كوللە.

ۋسۋو گوتى:

- كۈرە كۈنى دەكەن. دىشۋكەيان ۋەكو نىزە تىزە.

ھەمەد بەپىكەننەۋە گوتى:

- ئىسكىيان ھەيە.

ئاشق عەلى گوتى:

- پىلنگى تورۋوس و تەپۆ چۈكۈراۋا.

ھۆسۆك گوتى:

- ئەۋە لەۋىش خەراپترە.

پەردە كوللەكانيان لەسەر ساباتەكە ھىناخۋارى. پەردە كوللەكە لەراستىدا زۆر گەۋرەبوۋ،

ھەمۋو جىي خۋيان كىرەۋە. لەدەرى تەپۆ ۋەزەزىيان دەكردو ۋەكو ھەۋر ھەر چۈار دەۋرى

پەردە كوللەكەيان گىرتبۋو.

-ئىستا ئەگەر لەدەرى ئەسپىك، گايەك، گورگىك، يان پلنگىكى لىيى. تەپۆ تەواوى لەشيان داپۆشىو دە شەللى خوينيان كىردوو.

لەبەرئەوئى سەريان وەسەر باقە گىيان كىردبوو، لەژىر گەرمایەكى توندا بەبى دەنگى خەويان لىكەوت.

لیرە لەنىو بىستانەكە رۆژيان تىدەپەراندو چاوەروانى حەسەنى گىيانسان دەکرد. ئەحمەدى بىستانەوانىش لەخۆشى مەوانەكانى گەلىك دلشادبوو. لەترسى ئەوئى كە حەسەنى گىيانسان پەيدابى و مەوانەكانى دەپۆن، نەیدەتوانى تەماشای لای (ئەلى كەسىك) ى ئاناوارزا بكاو لەهاتنى ئاگاداربى.

وسو سى رۆژان لەسەرىەك لای نەوەرۆیە نۆبەتیی دەهاتى. وەك شىتان لە گەرمان سووتاو لەسەرمان چۆقەچۆقى هاتى و ددانى لەچەرەو دەبرد. ئەحمەدى بىستانەوان كە لە هاتنى وان گەلىك خۆش حال بوو، لەو سى رۆژانە لەهیچ هەول و كۆششەك درىغى نەكرد. حازربوو لەپىناوى وسویدا گىيانى خۆشى بەخت بكا. (ئەى برىا لەو بىستانەى بۆ ئەو كۆستانیانە كارێك پەیدادەبوو، ئەوكاتى هەتا پایزى لیرە كارىان دەكردو پاشان بە گىرفانى پرەو دەگەرپانەو گوندەكەیان...)

لە ماوەى ئەو سى رۆژەدا ئەحمەدى بىستانەوان لە هەموو نەپىنەپى كى ژيانىان حالى ببوو. لە قوربانىكردنى گا زەرد. لە فروشتنى بزەكۆرى، لە بەكەم گرتن و گوێ پىنەدانى ئاغازنى. لە هیزى بى حەددو بىسنوورى دارهەنارى سەرگەردەكە... .

پاشانىش هەموو رۆژى كە رۆژ ئاوادەبوو، ئاشق عەلى بەسەر سازەكەیدا شۆردەبۆو بەودەنگە بەسۆزەى كەتا قوللایى ناخى بنیادەم دەچوو خوارى و واى ئىنسان دەهەژاند، دەتگوت نۆبەتیی لىيە، تىي هەلەكەرد. لەبارەى چوكوراواو ئىنسانە زۆردارەكان و هیزى بى ئامانى تەپۆ ئەو گەرمایەى كە ئىسكى لەشى بنیادەمى دەتواندەو، گۆرانى واى دەگوت كەس نەپىستبوو، چاوىشى هەر لەپىي (ئەلى كەسىك) بوو، داخا كەنگى حەسەنى گىيانسان پەیدادەبى.

سىوادى دابوو، لوتكە چىای گاور بەرە بەرە رووناك دەبۆو. سەرتاپای كىوى دوولدوول يەك پارچە لەلافاوى نووردا نقوم ببوو، مژىكى خۆلەمىشى مەیلەو سوورى لى هەلەدەستا. لەو بەینەدا حەسەنى گىيانسان بە توربىنكى گەورەو كە بە كۆلئى دادابوو، هاوارى دەكرد:)

ئەحمەد... ئەحمەد... كۆرۈم ئەحمەدى بېستانەوان) لەپىشت پۆلە درويپكەۋە دەركەۋەت. ئەحمەد رەنگى پوخسارى سېى ھەلگەپراۋ بەنۈوزە نوۈزەۋە گۈتى:
-ھات، ئەۋاھات، ھەسەنى گياناس.

ھەموۋيان ھەر يەكەۋ لەلەيەكەۋە بەخۇشچالپىيەۋە بەرەۋ پېرى چوۋن. ھەسەنى گياناس پىۋىكى بارىك و رەقەلەۋەۋ، كەمىك كۆم بېۋەۋە بە ھەنگاۋى درىژ دەھاتە پىش و لە چاۋتروكانىكدا خۇى گەياندى.

پىشە تەنك و سېى و بېگەرەدەكەى دەگەيشتە سەرسنگى و دەبرىسكايەۋە. دەم و چاۋو مىلى پىرگىچ و لۈنج بوۋن دەتگۈت تەۋنى جالجالۋكەيە. چاۋە سەۋزۈ بە قوۋلداچۈۋەكانى ۋەكو دوۋخالى نور دەچوۋن. بى پسانەۋە بەھەموۋ پوخسارىيەۋە پىدەكەنى. ھەر كەسىك چاۋى پىدەكەۋەت ۋاى دەزانى ئەۋ دىنپايە ھىچ خەم و خەفەتىكى تىدا نىيە.

- گۈلەكانى مەن پىشكۈۋەتۈۋن. ۋەكو گرى ئاگرەن! لەكاتى خۇيدا ھاتوۋم. مەن كاتەكەى دەزانم. ئەمەن دەزانم ئەۋ دىنپايەيدا چ گۈلىك لەكۈى و لەچ كاتىكدا دەپىشكۈيەن... باب و باپىرەم و بابە گەۋرەشم دەيانزانى. خۇداۋەندە ۋەچەى ئىمەى بۇيە خۇلقاندۈۋە، كە لوقمانى ھەكىمى ھەموۋگۈلەكان بىن. ھەموۋگۈل و گىۋاۋ درەخت و ھەموۋ بالندەۋ پىپۇيەك... لەۋ دىنپايەيدا ھەر كەسەۋ ھۈنەرپىكى ھەيە. ھۈنەرى ئىمەش ئەۋەيە.

ئەۋ ھەسەنى گياناسە كە لەۋەچەى لوقمانى ھەكىمەۋ شانازىشى پىۋەدەكا، ھەتا ئىستا نەمالى كەسى خۇاردۈۋە نە نانى كەسىشى بىپۈە، نە زولمى لەكەس كىرۈۋە نە سوۋكايەتىشى بە ھىچ كەسىك كىرۈۋە. كارى ئەۋ بەرەبابەى لەزەمانى زۆر كۈنەۋە ھەر ئەۋەبۈۋە، لەۋ تۈرۈۋەسە پان و بەرىنە گىيان خىر كىرۈتەۋەۋە دەرمانى دەردەدارانىان لى درۈۋست كىرۈۋە.

ھەسەنى گياناس لە ھەر شوپىنىك و لەگەل ھەركەسىك بەرەۋ رۈۋ بى، دۆستانە خۇى نىشان دەۋاۋ تارىفى كارەكەى خۇى دەكات. ھەسەن زۆر لەۋكارەى خۇى رازىيە.

كاتىك لەگەل ئەۋ پىنج كەسە رۈۋبەرۈۋەۋ، ئەۋەندە خۇشچال بوۋ، دەست بەجى باسى پەنجاسالەى كارى خۇى لەگۈل و گىاكۈكردنەۋە دەست پىكرد. ئەۋ لوقمانى سەردەمە، زمانى بالندەۋ مېرۈۋەۋە جۈۋانەۋەرو زمانى گىۋاۋ درەخت و تەۋاۋى گۈلەكان دەزانى. ھەروەھا زمانى شاخ و زمانى ئاۋو باۋ ھەۋرانىش دەزانى.

گوڤه سووره که، کهوه کو گری ئاگر بوو، لیئکرده وه هات. شه پۆلی شادی تهواوی له شی داگرتبوو.

-ته ماشای ئه و گوڤه ی کهن. ئه و گوڤه سووره له شه وی تاریک و ئهنگوسته چاودا، وه کو پارچه یه ک ئاگر دایسی. رۆژه پیه ک تروسکاییه که ی ده بیینی. ئه و گوڤه ی ده بیینن خوا ده زانی چه ند که سان له ده رده داری و نه خوشی رزگارد ه کات.

ئه و گوڤه ی که ده بیینن . . . .

ئاشق عه لی هی دی هی دی له و پیاوه ی که نو قمی شادی بوو، لی ئی نزیک که وته وه سه ره نجام له په نای راوه ستاو به ده نگیک ی نوسا وه وه گو تی:

-مام هه سه ن زۆر له میژه چاوه روانی تۆین. زۆر شوکر بو خوا که هاتی.

چاوه پرشن گداره کانی بریسکانه وه وه گو تی:

-به ئی سه ره نجام ئه و هاتین. ئیژه پیو یستیتان به داوو ده رمانه .؟

ئاشق عه لی غه ره تی بزووت و گو تی:

- به ئی.

هه سه نی گیاناس پیئکه نی و گو تی:

-ده بل ی.

ئاشق عه لی دوا ی ئه وه ی یه ک دوو جار تفی زاری قووت دایه وه، ده تگوت ده یه وی خۆ ی بو

سازلیدان و گۆرانی گوتن ئاماده ده کات، خۆ ی کو کرده وه وه گو تی:

-گۆیا لی ره له سه رگر دی ک داره ه ناری ک هیه.

بی ده نگ بوو. هه سه نی گیاناس برووسکه پۆلای نه که ی چاوانی تی وه بر ی و نیو چاوانی تی ک ناو

چاوه روان ما.

ئاشق عه لی ده تگوت ده ترسی وشه یه ک له زاری ده ره پری، به په له در یژه ی پید ا:

-ئه و دره خته ده رمانی گرانه تاو نۆ به تی یانه. ده مانه وی و سووی به ری نه وی. ئه و و سووه ی

که ده بیینی. به ده ست و سووی نیشان دا.

-نۆ به تی پرستی لی بر یوه. ئه گه ر ئه و دار هه ناره ی نه بیینی نه وه و سوو ده مر ی. . .

هه مه د خۆ ی ده نیو قسه کانی هاویش ت و گو تی:

-ده مر ی. . به داخ وه! و سوو پیاوی کی زۆر باشه. خۆزگه بتوانین دره خته که وه بیینن.

هه سه نی گیاناس پر سی:

-ئېۋە باسى چى دەكەن؟

-دەلېن تەنيا ئەتۆ بە شوپنەكەى دەزانى. لە خاكى چوكوراۋا كپۈەكانى تورووسدا، كەسك نىيە ۋەكو تۆ، كە جىگاي درەختەكان پىبزانىت.

دەمارى ئەۋ پياۋە لەخۆرازى بوۋەيان دىتبۆۋە، بۆيە پىيان لىدەچەقاند:

-ئەتۆ رەگى ھەموو گىيايەكى دەناسى ۋ زمانەكەشى دەزانى، ئەتۆ تەنانەت لەھاتوۋچۆى مېروانىش سەردەردەكەى.

-ئەمن نازام ئېۋە باسى چى دەكەن؟

-تەنيا ئەتۆ دەزانى مام ھەسەن، حال ۋ ۋەزەى ئىمە خراپە. ئەگەر ئەۋ دارەى نەبىننەۋە لەبەين دەچىن.

ئامان مام ھەسەن، تەنيا ئەتۆ دەزانى شوپنى ئەۋدارەمان پىبلىي...

-ئىمە جيا لەۋدارەنارە، ھىچ ھىۋاۋ ئومىدىكى دىكەمان نىيە.

-ۋسوۋ نەخۆشە.

-ئىمەش پەرىشان ۋ لىتقەۋماۋىن.

-دوۋ سى مانگە لەۋ چوكوراۋايەى سەرگەردانىن. دەستەۋەستان بوۋىن.

-دەستەۋەستان بوۋىن ۋ كارىشمان دەستەكەۋت.

-ئەگەر ئەۋ دارەى ۋەبىنن ۋ شەۋىكى لىي مىۋان بىن، لە ھەموو خەم ۋ خەفەتىك نەجاتمان دەبىت.

-كى ئەۋىي پىگوتوۋون؟

-ھەموو كەس! لەچوكوراۋا ھەموو كەس دەربارەى ئەۋ درەختە قسەى لەگەل كىردوۋىن.

-بە ئىمەيان گوتوۋە ئەگەر ئەۋ درەختەى نەبىننەۋە، رزگار بوۋنتان مەحالە.

-چ كەسك پىي گوتن؟

-ئەۋ ژنەى كەخەلكى چىاي دوۋلەۋلەۋ لەۋ گوندە پى لە درەختە دەژى.

-گوتى تەنيا ئەۋ دارە دەتۋانى يارمەتيتان بدات.

-ئەگەر ھەركەسك لەۋ چوكوراۋايەى لەبن ئەۋ دارەى نەنۋى، نەجات بوۋنى نىيە.

ھەسەنى گىياناس بە پوۋخۆشى ۋ دىسۆزىيەۋە تەماشايەكى كىردن ۋ پىكەنى ۋ بە

دلىنبايەۋە گوتى:

-لە چوكوراۋا درەختىكى ئاۋا پىرۆزى لى نىيە.

پاشان هه ناسه یه کی هه لکیشاو گوتی:

-ناخ بریا لیی بایه.

ئاشق عه لی به راویژیک پته وهه گوتی:

-لییه تی. لییه تی.؟

حه مه د:

-لییه تی.؟

وسوو:

-لیی هه یه!

هۆسۆک:

-ناکری لیی نه بی. ته تو به جیگا که ی نازانی و ده لیی دره ختیکی ئاوا وجودی نییه. !

حه سه نی گیاناس به که لله ره قییه وه گوتی:

-لیی نییه. ته گهر دره ختیکی ئاوا هه بایه، حه قه ن به جیگا که یم ده زانی.

ئاشق عه لی:

-پی نازانی.

هۆسۆک نه پراندی:

-پی نازانی.

حه سه نی گیاناسیش هه لچوو بوو نه پراندی:

-شاره زام.

ئاشق عه لی به تور په ییه وه گوتی:

-ته گهر شاره زای ده پیمان بلی.

-دره ختیکی بهو ناوو نیشانه نییه. ده نا ته من پیم ده زانی.

-هه یه.

ته حه مه دی بیستانه وان که وته نیوانیان و هیوری کردنه وهه هینانییه بن سییه ری. تهو

شووتیانه ی که له چاله که ده ری هیئابوون، له پیشی دانان. دنیا به ره به ره پرووناک ده بوو.

-فه رموون. !

ده ستیان کرد به شووتی خواردن. حه سه نی گیاناس، که که میک هیوربو وهه گوتی:

-هه‌بوو. له‌چوکوراوا دره‌ختی زور پیرۆزی لی بوون. لیږه‌را تا ده‌گاته ده‌ریا پېږبو له دره‌ختی هه‌نار. له‌سه‌ره‌تای هاوینی گولته سووره‌کان ده‌پشکووتن. خاکه‌که لیږه‌وه تا(نایاس) وه‌کو ده‌ریایه‌کی سوور شه‌پولی ده‌دا. نه‌و ږه‌ش مارانه‌ی که ده‌تگوت ناسنی سووره‌وه بوون، له‌ژیر داره‌ناره پر له‌گولته‌کاندا جووت ده‌بوون. تازه له‌و ده‌شته داریکی به پیوه‌ی لینه‌ماوه. هه‌موویان له‌ږه‌گ و ږیشه‌وه هه‌لکه‌ندن. ئیستا نه‌ داره‌ناری لی ماوه، نه‌ داریه‌رو نه‌ سنه‌وبه‌رو نه‌ ته‌ماته کیویه‌له. نه‌و ده‌شته هیچ شتیکی پیرۆزی لینه‌ماوه، تا داره‌ناره پیرۆزه‌کی لی مایی. له‌راستیدا له‌ پیښداش داره‌ناریکی به‌و شیوه‌یه‌ی هه‌ر لینه‌بووه.

هه‌موو شتیکی چاک و جوان و هه‌موو شتیکی ئینسانی که هه‌بوو، بارگه‌وبنه‌ی پیچایه‌وه‌و رښت.

نه‌گه‌ر دره‌ختیکی به‌و شیوه‌یه‌ی لی بایه، زور له‌میږبوو ږه‌گ و گه‌لاو لکه‌کانی خوی خرده‌کرده‌وه‌و لیږه‌ ده‌رښت و ده‌چووه جیگایه‌کی دیکه. دره‌ختیکی به‌و جوړه‌ی ئیوه ده‌یلین لی نییه. نه‌گه‌ر لیښی بیت ناتوانیت بیته‌ ده‌رمانی ده‌رده‌داران. ناتوانی کاریک بو ئیوه بکات.

تاشق عه‌لی به‌توره‌بیه‌وه‌و گوتی:

-نه‌و داره‌هیه.

حه‌مه‌د گوتی:

-ده‌ردی ئیمه‌ش ده‌رمان ده‌کات.

وسوو گوتی:

-هیچ چاره‌یه‌کی دیکه‌مان نییه.

-نه‌گه‌ر نه‌و داره‌ نه‌مایی مال ویران ده‌بین.

تاشق عه‌لی له‌شوینی خوی ده‌ږه‌ږی و گوتی:

-یا‌للا هه‌ستن، ده‌رمانی ږیبه‌ رښتنه. ئیمه‌ بو خومان نه‌و داره‌ناره‌ی ده‌بیننه‌وه.

-شکی تیدا نییه نه‌و داره‌ناره‌ نه‌بی. . .

-له‌سه‌ر نه‌و گرده‌ی. . .

-له‌سه‌ر نه‌و گرده‌ی. . .

-به‌ گولی سووره‌وه.

-رۆژه رتيهك گولته سووره كانى وه كو ئاور دايستين... .
 -چون ده كرى نه و ژنهى كه خه لكى دوولديوولته درومان له گه ل بكات؟
 -يان نه و هه موو خه لكى گهرمين و كوستانى درومان له گه ل بكه ن؟
 -ده پيم بلى چ قازانجيك له و درويانه يان ده كه ن؟
 -ئيمه نه و داره ي ده بينينه وه... .
 -نه و داره ي ده بينينه وه به ئامانجى خومان ده گه ين.
 له گه ل نه وه ي توورپش بوون به نه همه دى بيستانه وان يان گوت:
 -خوا حافيز برا باشه كه مان.
 -نه و چاكه يه ي تو له گه ل ئيمه ت كرد، ته نانه ت باييشمان له گه لى نه كردوو ين.
 -دنيا له شه رافه تى نه و ئينسانه باشانه يه كه خه رانا بى.
 -خوا حافيز... .
 خيرا به نيو گزوكيا و چقله دركاوييه كاندا تپه رين، كه تا پشتيندييان ده هاتن. به ره و
 رۆژه لات و پرووه ئاناوارزا وه ريكه وتن. نه همه دى بيستانه وان تا نه و كاته ي له چاوان ونبوون
 له سه ر پييان راوه ستاو به ريكردن.
 پاشان به خه مناكى و په ريشانييه وه هات و له په نا هه سه نى گياناس هه لثروشكاو گوتى:
 -رؤيشتن! ئاخ محابن كارىكم پيشك نه هات بويان و بو خويشم كارم نه بوو بيانده مى.
 هه سه نى گياناس:
 -به سته زمانانه، له هه موو لاوه تيماون. نه و داره هه ناره... .
 نه همه دى بيستانه وان به ده سته پاچه ييه وه قسه كه ي پيپرى و گوتى:
 -ده بينينه وه، هه تمه ن نه و داره هه ناره ي ده بينينه وه، ده نا چون ده توان به ده سته به تاله وه
 بچنه وه مالى.
 هه سه نى گياناس له نيگه رانى نه همه دى، نه و يش نه رم ببوو گوتى:
 -خوا ده زانى. له وانه شه وه يبينن. بنياده م موجيزه ي زورى له بن سه رى دايه.
 بيستانه وان گوتى:
 -موجيزه ي زور... .
 تازه زه رده له سه رانى دابوو، كه گه يشتنه چۆمى (ساو روون) ئاوه كه ي زور كه م ببوو، هه ر
 به قه ده ر جوگايه ك ده بوو.

لەسەرچۆمە کە وەکو لەجۆگایەك بپەرێنەو بەزیاڤ دا . كەمێك لەسەر ووی خۆیاڤ دێیەك بە خانووی لە خشت دروستكراو وەدەر كەوت .

هۆسۆك پێشنياریكرد :

-با برۆین سەریك لەو گوندەى بدەین .

ئاشق عەلى بەكەللە شەقییەو گوتى :

-نا نابى . هەتا دارهەنارە كە نەبیینیەو نەچینە هیچ گوندێك .

هۆسۆك بەنارەحتییەو گوتى :

-ئەگەر نەچینە گوندان لەكوپرا بزانیڤ شوینی دارهەنارە كە لەكوپیە . ؟

خەمەد گوتى :

-دەبیینیەو .

گەیشتنە سەر جادە ، خۆلەكە تا گویڤیڤیڤیڤیڤ دەهات . هیشتا هەتاو داغى نەكردبوو . ئەو خۆلەى دەچوو نێو كالەكانیاڤ سارد بووو لاقى فێك دەكردنەو . لە بەرامبەریاڤ تراكتۆریكى رەنگ نارنجى دەر كەوت .

بە هیواشی بەرەو روویاڤ دەهات . كاتیك تراكتۆرەكە گەیشتە لایاڤ بەر جادەبوون و راوەستان .

رەنگى كلاو گەرگەرییەكەى شۆفیرەكەش نارنجى بوو . شۆفیرەكە ، كە گەیشتە لایاڤ تراكتۆرەكەى راگرت و گوتى :

-سلاو كریكاریڤ . خەمەن لە كارەكەتان بوونەتەو دەتانهوی بگەریڤنەو .

هۆسۆك ولامى دایەو :

-دەمانەوی بگەریڤنەو .

چاوە رەشە گەرەكانى شۆفیرەكە خەم دایگرت :

-مخاڤ ، ئەوسال لە چوكوراوا كار دەست نەكەوت . لەمەودواش دەستكەوتنى كار زۆر دژوارە .

هۆسۆك گوتى :

-زۆر دژوارە .

ئەو كاتەى شۆفیرەكە دەیویست تراكتۆرەكە لیبخوړى ، ئاشق عەلى گوتى :

-راوەستە .

شۆڧىرەكە تەماشايەكى كىرگوتى:

تۆ خۆشخوانى؟ زۆر باشە فەرموو ئاشق دىتەوى چى پىرسى؟
ئاشق گوتى:

-بەلى، دەمەويست پىرسم جىڭاي ئەو دارەنارەى لەسەرگىرە سىيىپەكەيە لەكۆيە؟
روخسارە گەنم رەنگ و چەناگە قوولەكەى لاو شۆڧىرەكە تىكچوو، چاوەكانى ويكەيپان و
ماوەيەك لەگژ فەكران راچوو، سەرەنجام گوتى:

-ئەمن نە ئەوگىردەم دىتووەو نە ئاگاشم لەو جۆرە دارەى ھەيە. دەبى بمبورى.
تراكتۆرەكەى لىخوڧى و پۆيشت.

ھۆسۆك لەپەر وەكو شىتان توورەبوو ونەپاندى:

-ئاخر پىاا شويىنى دارىكى ئاوا لە مندايىكى وا دەپرسى؟ . . .

ھەمەد قسەكەى پۆ سەلماندى:

-شويىنى دارەنارىكى ئاوا. . . ئەويش لە مېردمنداينىك. . .

وسووش توورەبوو:

-ئەو شۆڧىرە چۆن بزانى؟ ھىشتا منداڵە. ئەويش لە مندايىكى ئاوا دەپرسى؟

ھەمە چكۆل بىدەنگ بوو. لە بىرىكى قوولدابوو. لە روخساريدا ھىچ شتىك

نەدەخويندرايەو. روخساي ھىچ شتىكى نىشان نەدەدا.

ئاشق ەلى قسەكانى ئەوانى سەلماندى گوتى:

-ئەو كەسەى كە دەبوو پىرسارى لىبەكەين، نەمانتوانى بە باشى ھەلى بۆيىن. بەلام لە

ھەيكەلى را وا دەرەكەوت كە كەسيكى باش بىت. ئەگەر شويىنى دارەنارەكەى پىزانى

با ھەتمەن پىيدەگوتىن.

ھۆسۆك نەپاندى:

-ھەتمەن پىنى نەدەزانى.

بە جادەيدا ئەسپ سوايىك تىپەرى، پاشانىش داشقەيەك. . . سى پىرەمپىرد لەسەرى

سوارىبون. بەدواى ئەوانىشدا ئۆتۆمبىلىك تىپەرى، كە تەواوى لەشيانى لە تۆزىدا غەرق كىرد.

دواى ئەوانىش پىاويىكى تەقريبەن چل سائە، كە كلاويىكى ھەسپى لەسەرنابوو و كەواو

پانتۆليكى شينى تاريكى لەبەردابوو و پىلاويىكى سپى لەپىداوو، بە نارەنار بە خىرايى بە

تەنىشتاندا تىپەرى. ھىچيان ئەو كابرايەيان وەبەر دلى نەكەوت.

لەو بارەوێ پرسیاریان لە هیچ کەسێک نەکرد.

نیوەڕۆ هات، هەوا گەرم داھات. بە بێدەنگی بەرەو لای کینگەییەکی لێھالان و خۆیان گەیانە کەنار چۆمی ساوروون، چون لەژێر کەنداڵێکی چۆمەکی دانیشتن. بوو خە نە کەیان کردەو، کە ئەھمەدی بێستانەوان بۆی پر کردبوون لە خواردەمەنی. ئاوی ساوروون مەیلەو زەردبوو، وەکو ئاوی ھەمام گەرم بوو. ھەرچۆنێک بوو لێیان خواردەو، ھەر لەوێ لێی درێژبوون، تا رۆژبا ھەڵی کرد لێی نووستن.

لەپیشدا ئاشق عەلی وەخەبەر هات و دانیشتن. لەدوای ئەویش ئەوانی دیکە ھەستان. ماوێھە کە ھەروا بەبێ جوولە تەماشای یەکتریان کرد. نەیان دەزانی چی بکەن. لەناکا و پوخساری ئاشق عەلی کرایەو، لەبەر ھەمەیان پیاویکی دیت، کە خەرمانەکی بەبەدەکرد:

-تەماشاکەن. واکابرایە کە خەرمانەکی بەبەدەکا.

ئەوانی دیکەش تەماشایان کردو خۆشحاڵ بوون. بەبێ ئەوێ قسەییە بکەن ئاشق عەلی لەپیشداو ئەوانی دیکەش بەدوایدا بەرەو لای کابرا وەرپێکەوتن.

-ماندوونەبی کاکە.

کابرا خۆشحاڵ بوو.

-سەلام بەخێربێن. فەرموون. کوێرە چت دەوێ دووچاوی ساغ. دەزانن خەرمان بەبە کەن؟

ئاشق عەلی گوتی:

-دەزانن. بۆ ھەموومان شەنەت ھەیە؟

-شەش شەنە لێیە. قەراربوو کۆرەکان بێن بەلام شەوی رابردوو لەئاوایی شەپو ھەرا دروست بوو. دوو کەس برینداربوون.

-ئیشاڵا خێردەبی.

کابرا گوتی:

-ئەمن ناوم پەسوولە.

ئەوانی دیکەش ناوی خۆیان پێگوت.

-فەرموون ئەو شەنەکان، ھەر کەسەو شەنەکی بەدلی خۆی دەست داتی.

ھەمە چکۆل لە شوینی خۆی رەق پامابوو.

ھۆسۆک گوتی:

-ئەو مەندالە، تا ئیستا فێری خەرمان بەباکردن نەبوو.

گه ږايه وه لای حه مه چکول:

-حه مه د تهو برؤ له بن سيبه ری تهو داشقه يه دانیشه.

کوپه بی تهو دی قسه يه ک بکات چوو پالې وه تايه کانی داو لېی دانیشه.

که ميک تهولاتر، له سهر چومي گيا وشترخوړی شين گوليان دهرکردبوو، به رږږيا ده لارانه وه.

کوپه کان دهستان کرد به خهرمان به باکردن و تا ئيواره يه کی دره نگ جيخوونه کهيان سوورکرد. ره سوول ههر يه که و پاره ی خو ی دانی وگوتی:

-زور سوياس. خوا ناگادارتان بيت براينه. نه جاتودام. ته من به سي رږږانیش نه مده توانی ليوهم و تا تهو کاتيش ته پو کهوليان ده کردم. ئيستاش هه تا نانی نه خون نايه لم بچنه هيچ کوی.

شاشق عه لی ويستی زیره کی بکا گوتی:

-به په له بن ده بی برؤين و تهو ی بدؤزينه وه. ههرچوئیک بی ده بی خو منی بگه يه نینی.

-خوتان بگه يه ننه کوی؟

-به داره ناری سهرگرده که. تو ده زانی تهو گرده له کوپيه؟ دياره له چوکوراوا هه موو کهس پيیده زانی. . . ناو نيشانه که شيان به ئيمه گوتوه. . .

-ئيسـتا فـرمـومـون وهرن دانیشن و نانه که تان بخون. تهو هينده کاریکی گران نييه. پيم وايه که ميک له ولایه داره ناریکی لييت. ئيسـتا وهرن دانیشن. خيزام خواردنی ده که سانی له خورجينيـدا پيچاوه ته وه. وهرن دانیشن و نانه که تان بخون، ههر ئيسـتا مه لا حاجی لهو خواره يرا په يـدا ده بی به خو ی و به گوليکی پشت گویی. تهو هه موو رږږی گوليکی ليده کاته وه له پشت گوپيه وه ده کات و تيده په ريت. پاش نه ختيکی دیکه بيړه دا تيده په ريت. له باخه پرته قاله که ی راډيـته وه. دياره ههر ناوی باخه پرته قاله، دنا له حه فده نه مام زياتری تيـدا نييه. باخه پرته قاله که ی هه موو زستانان لافاو ده ييات و تهو يش هه موو به هاران دووباره حه فده نه مامه پرته قالی دیکه ی ليده چيني. پيموايه تهو بزانی داره نارکه له کوپيه. تهو هه رخوا ده يزانی.

چاوه کانی ده بريـسـکـانه وه دريژوی دايه:

-ئيسـتا ئيوه نانه که تان بخون. به لکو ته منيش وه بيرم بيتـه وه، که داره نارکه له کوپيه. حه تمه ن ده بی تهو دورو به رانه داره ناریکی لی بيت.

په سوول سفره که ی راخست له یتو قابله مه که دا دوومریشک و نیوی سوورکراوه ی تیدابوو، سینییه کی پریش پلاو برنج که ئیستاش هه لمی لیله لده ستا. کریکاره کان بو تهوی هه رچی زووتر خواردنه که یان بخون ولیوه بن هیرشیا نکرده سه رسفره که. به خیراییه کی چاوه پروانه کراو تهوی له سه رسفره که بوو خواردیان و ته وایان کرد.

به راوژیکی نووزانه وه ده پارانه وه:

-جیگای تهو داره هه نارهمان پیبلی براله. پیویستی زورمان پییه تی. هه ده بی وه بیینین.
-دوو مانگه له چوکوراوا ده گهرین هیج کاریکمان ده ست نه که وت. وسووش ده مرئ هه موومان نه خوش ده بین و ده مرین.

کابرا هه وئی ددها وه بیرخوی بییتته وه:

-پاوه ستن. که میک پاوه ستن. با هه ندیک بیرکه مه وه. هه ئیستا جیگای تهو داره تان بو ده بینمه وه، هه ئیستا دیتته وه یادم. لیکدا لیکداش سه ری بو لای جاده وه ده سوورانده:
-تهو مه لاحاجیه ده بی بو دیارنه بی؟
تاشق عه لی به پارانه وه ده یگوت:
-توخوا زوو که براله بیرکه مه وه، به لکو شه ومان به سه رده انه یه و خومان بگه یه نینه تهوی و تهو داره پیروژه ی بیینین.

-هه ئیستا، هه ئیستا...

په سوول ده پروانییه شاخه دووره کانی ئاناوارزاو چومی ساورون، که وه کو جوگه له یه کی باریک به ده شته که دا ده ویشته و ته ماشای کیوه سوورو سه رسه وزه که ی دوول دولی ده کرد، که له پشت کیوه شینه کاندانوقمی نووربوو و به دوا ی هانایه کدا ده گه را. له و به یینه دا سه رو که لله ی حاجی له پشت که ندالئ چومی وه ده رکه وت.

په سوول به خوشحالی به ره ولای غاری داو گوتی:

-زۆرله میژه چاوه پروانتین. سومایی چاوانمان داهات. نازانی چهند له میژه چاوه پروانتین. !

به بی تهوی پشووی تازه بکاته وه دریژه ی دایه:

-ژنیکی خه لکی تهو دیبانه ی خوارئ ناویشانی ئیره ی پیگوتون، که ته گهر له سه ره تهو گرده سپیه و له بن تهو داره ی رۆژیکی بنون، له هه موو ده ردو به لایه ک رزگارتان ده بیته. تهو براده رانه به دوا ی تهو داره هه نارهدا ده گه رین. سه بیرکه له چاوتروکانیکدا خهرمانه که ی منیان به باکردو سووریان کرد، چ پیاهه تییه کیان له گه ل کردم. دهن کوا ته من و تو

دەمانتوانى بە چەند پۇژانیش لىۋەين. ؟ ئىنەن پىم گوتون ئەو دەۋرۋەره گىدىكى لىيە، بەلام نازانم لەسەر گىردەكەى دارهەنارى لىيە يان نا؟ گوتم ئەۋەيان حاجى دەيزانى. حاجى گوتى:

-ئەمن دەزانم. ئەو دارهەنارە يارمەتییەكى زۆرى بە من و بە گوندەكەمان گەياندوۋە. بەلام محابن وشك بوۋە.

دەستى ھەلىنا شىۋى لاپاللىكى پەنگ خۆلەمىشى نىشاندان:

-تەماشاكەن. دارهەنارەكە لەۋى بو. لەسەرئەو گىردەى كە سىپى دەچى. بەقەد چنارىك دەبو. لەسەرەتاي ھاۋىندا گوللى دەداۋ لەدوور پا ۋەكو بلىسەى ئاگر سوور دەچوۋە... . ھەركەسىك لە پەناۋى و لە ژىرسىبەرىدا يان لەسەر ئەو خاكەى شەۋىكى لەۋى نووستبا، ئەۋەى لەخۋاى داۋاكىدا بەنسىبى دەبو. بىرۋانە لەھۆۋى. زۆرىش دوورنىيە، ئەگەر پىتان خۆشە ئەۋشەۋ لىرە لەكنەمە ۋەمىن... .

پەسوول گوتى:

-سەينى ھەتا نىۋەپۇيە يارمان بگەن. ئەمىنىش پارەيەكى باشتان دەدەمى. سەينى نىۋەپۇيە ۋەپىكەون و بۇ ئىۋارى دەگەنى. تەماشاكەن زۆرىشى نەماۋە خۇرئاۋى. ئەگەر ئىستاپرۇن شەۋتان بەسەردادى، ئەۋكاتىش دارهەنارەكە ھىچ، گىردەكەش نابىننەۋە. پەسوول راستى دەکرد. ئەۋشەۋە لەۋى مانەۋە. تەپۇ ھىرشىيان ھىنا، نە لە ئاور دەسلەمىنەۋە نە لە دوۋكەل... .

بەيانى زوۋ چوۋنەسەركار. لای نىۋەپۇيە گوتيان:

-ئىمە دەپۇين خواخافىز كاكە گيان. پارەكەيان لە پەسوول ۋەرگرت.

مەلا حاجى بە دىقەتەۋە جىگاكەى نىشاندان. ئەۋانىش لە خۇشيان لە پىستى خۇياندا نەدەگۇنجان.

زۆرى لەنىۋەپۇ لادابوۋ كە گەيشتەنە سەر ئەو گىردەى كە حاجى نىشانى دابوون. لەسەرگىردەكە نە لكەدارىكى سەۋزۋ تەنەت گەلايەكىشىيان نەدەت. راست لەسەر تەپۇلكەى گىردەكە قەدى دارىكى شكاۋيان چاۋپىكەۋت، كە لە عەرزىدابوۋ پەگەكانى بەسەرتاپاي گىردەكەدا بلاۋبىۋنەۋە.

ئاشق ەلى ھاۋارى كرد:

-دېتمەۋە. خۇدايە زۆر شوكر. ،دېتمانەۋە. ئەۋە خۇيەتى، ئەۋە پەگى ھەمان دارھەنارەكەيە.

ھۆسۆك گوتى:

-پەگى خۇيەتى.

ھەمەدېش ۋەقسەھات و گوتى:

-ئەگەر بۆ خۇشى نەماۋە خۇ پەگەكانى ماون. پەگ بى يان قەدى، يان گولە سوورەكانى، يان لك و گەلاكانى، ھەر كامىكان بىت فەرقى نىيە.

ۋسوو گوتى:

-ھەموۋى ھەر يەكە.

ئاشق ەلى گوتى:

-با دوۋعا بخوین.

دەستى بەرەو ئاسمان بەرزكردەۋەو بەرەو قىبەلە راۋەستا. ماۋەيەك لەبن لىۋانەۋە دوۋعاى خویند، تەنیا ھەمە چكۆل تىكەلپان نەبوو.

ئاشق ەلى پرسى:

-ئەتۆ نازانى دوۋعا بخوینی؟

ھەمە چكۆل ۋلامى دایەۋە:

-بۆچى، دەشزائىم.

-زۆر باشە.

-ئەۋ دارە مردوۋە، نەيتۋانىۋە خۇى پپاريزى. بەرامبەر بە ئىمە چى پىدەكرى...

ھۆسۆك راپىكردى و بەسەريدا شپړاند:

-پىدەنگ بە، پىدەنگ بە. خەرىكى لەدەستمانى دەدەى. پىدەنگ بە ھەتيۋە چلمنە...

لەبارەى ئەۋ دارە پپۆزەۋە قسان نەكەى.

ئەۋانى دىكەش قسەكەى ھۆسۆكيان سەلماند. لەۋانەيە ھەتا نيۋەشەۋى دەربارەى ئەۋ دارەو موۋجيزەكانى لەگەل ھەمەدى قسەيان كرد، بەلام ئەۋ بەۋگوييەى داھات و بەگوييەكەى دىكەيدا چۈۋەدەرى.

رۆژ با که له ئیوارپوه هه‌لی کردبوو، به‌ره به‌ره تووندتری کردو بووبه گه‌رده‌لوول. له‌سه‌رگرده‌که له‌به‌رتوندیی بایه‌که شوپنه‌وارپک له‌ته‌پۆیان نه‌ما‌بوو. نه‌وشه‌وه تابه‌یانی به‌ئاسوده‌یی لێی نووستن.

له‌پیشدا ئاشق عه‌لی وه‌خه‌به‌رهات. سازه‌که‌ی له‌پشت سه‌ری بوو، ده‌ستیکی پێداهینا له ته‌واوی ته‌مه‌نی خۆیدا هه‌موو به‌یانیه‌ک که وه‌خه‌به‌ر ده‌هات ده‌ستیکی به‌سه‌ر سازه‌که‌یدا دینا. ئه‌وه به‌ختی بۆ دینا.

پاشان هه‌مه‌د وه‌خه‌به‌رهات. له‌دوا‌ی ئه‌ویش وسوو، دوا‌ی هه‌موان هۆسۆک وه‌خه‌به‌رهات. له‌گرده‌که هاتنه‌خوارو به‌ریز ده‌پۆشتن. ماوه‌یه‌کی باش میزیان کرد. تازه زانیبوویان که هه‌مه چکۆلیان له‌گه‌ڵدا نییه. ته‌ماشایه‌کی یه‌کتریانکرد. هه‌مه‌د گوتی:

-حه‌تمه‌ن هه‌ر له‌و ده‌ورو به‌رانه‌یه. ئه‌گه‌ر لێی‌بگه‌ڕێن ده‌بی‌بیننه‌وه، کێ ده‌لی بۆ خۆشی ناگه‌ڕێته‌وه.

ئاشق عه‌لی هه‌ناسه‌یه‌کی هه‌لکێشاو گوتی:

-ناگه‌ڕێته‌وه. ئه‌و تازه هه‌رگیز ناگه‌ڕێته‌وه لای ئێمه.

وسوو گوتی:

-پۆیی و پۆیی. چ کو‌رپکی باش بوو. هه‌موو خه‌ون و خه‌یالی جووته‌گایه‌کی شاخ که‌وانی بوو.

له‌ناکاو هۆسۆک گوتی:

-خه‌نجه‌ره‌که‌م کوا...؟ کوا خه‌نجه‌ره‌که‌م...؟

به‌سه‌ر گرده‌که‌دا غاری ده‌دا. له‌لایه‌ک خۆی ده‌پشکنی و له‌لایه‌کیش به‌ ده‌ورو به‌ری خۆیدا ده‌روانی:

_خه‌نجه‌ره‌که‌م... خه‌نجه‌ره‌که‌م نه‌ماوه! هه‌تیوه شه‌وی دی خه‌نجه‌ره‌که‌می ده‌ره‌یناوه و تی‌ته‌قاندوووه.!

پاشان بێ‌دەنگ بوو ئیدی قسه‌ی نه‌کرد. له‌ نی‌وه‌راستی گرده‌که ماوه‌یه‌ک راوه‌ستان. سه‌ره‌نجام ئاشق عه‌لی به‌ راو‌پۆشکی وا که ده‌تگوت تازه له‌ خه‌وی هه‌ستاوه گوتی:

-دیاریبوو که ئه‌و کاره‌ی ده‌کرد. خوابکا به‌لایه‌کی به‌سه‌رنه‌یه‌ت. ناتوانی له‌ده‌ست چاره‌نوس هه‌لێی.

ئه‌وانی دیکه هه‌یج قسه‌یه‌کیان نه‌کرد.

ئاشق عەلى لەپىشداو ئەوانى دىكەش بەدوايدا لە گەردەكە هاتنەخوارى. پرويان كرده ئەو
 كۆوانەى مژىكى شىنى تاريك دايپۆشيبون و بەرەو (بەينبووغلار) پىيان گرتەبەر. لەلای
 راستیانەو لە دوورپرا چىاى دوولڊوول بەرەبەرە پروون دەبوو. لای نيوەپۆيە لە (دىكنلى)
 تىپەرین. كاتىك گەيشتنە دەوروبەرى (قەرەتەپە) بۆنى كوستان و بۆنى پىنگ و سنەوبەريان بە
 بەر لوتيدا هات.

حەمەد لەپىش هەمووانەو بە هەنگاوى درىژ دەپۆشت. ماوەيەك راوەستاو پاش ئەو
 هەناسەيەكى قوولەى هەلكىشا گوتى:

-گا زەرديان كرده قوربانى ئاشق عەلى. كاتىك ئەمن لى جىابوومەو دەگريا، راست
 وەكو بنیادەمان...

ئاشق عەلى هېچ قسەيەكى نەكردو پىنگايان گرتەو بەر.

كۆتايى